

IV/31

A TISZÁNINNENI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1926. ÉVI MÁRCIUS HÓ 18-ÁN MISKOLCON TARTOTT
RENDKÍVÜLI

ÉS

1926. ÉVI JÚLIUS HÓ 14 ÉN MISKOLCON TARTOTT
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY

EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

155—56. SZÁM.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1926.

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1926. ÉVI MÁRCIUS HÓ 18-ÁN MISKOLCON TARTOTT
RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1926.

A tiszánineni református egyházkerület 1926. évi március hó 18-án rendkívüli közgyűlést tartott Miskolcon dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak :

Az abaúji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, Görgey János, Hörsik Lajos lelkészi részről; Dobozy István világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, báró Bottlik István h. gondnok, Szabó András, Román Ernő lelkészi részről; Zsóry Lajos, dr. Lipcsey Péter világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Bernáth Aladár h. gondnok, Danyi József, Janka Péter, Éles István lelkészi részről; Hodossy Béla, Asztalos Kálmán világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Zsóry György gondnok, Hubay Mihály, Svingor Jenő, Szentmártony Dániel lelkészi részről; Maklár Dezső világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, Dózsa Jenő lelkészi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Fodor György, Kovács István, Szalóczy Pál, Pósa Péter lelkészi részről; Farkas Géza, dr. Kérészy Barna világi részről.

Mint tanárképviselők: Marton János a sárospataki theol. akadémia, Csontos József a sárospataki főgimnázium, Csorba György a miskolci reálgimnázium, Péter Pál a miskolci leánygimnázium képviselőjében.

Mint tanítóképviselő: Csíky Béla.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly fő-, Marton János és Lengyel István aljegyzők lelkészi

résről; Domby László fő-, dr. Nagy Barna és dr. Horváth Zoltán aljegyzők világi részről.

Mint egyházkerületi főügyész: dr. Kérészy Barna, mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regéczy József.

1. Dr. Révész Kálmán püspök a rendkívüli időben összejött közgyűlésre Istennek rendkívüli áldását és kegyelmét esdő imában emeli ég felé a lelkeket, hogy azok határozatai egyházra és hazára egyaránt áldásosak és az életet meggazdagítók legyenek.

2. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a rendkívüli közgyűlés összehívásának fő-fő indokára, a sárospataki állami tanítóképző intézet átvételének kérdésében szükségessé vált óriási horderejű elhatározás meghozatalára hivatkozva, ez ügy fejleményeit, történelmi jelentőséggel bíró horderejét, a kérdés anyagi körülményeit, mint az ügynek az érem másik oldalát is feltüntető képét egyszerűen meleg érzéseiben egyszerűen az ő megfontoltságának aggodalmaiban és komoly figyelmeztetéseiben a közgyűlésen megjelent lelkei elé odavetítve, a közgyűlés alkotó tagjait szívélyesen

üdvözölve, a gyűlést megnyitja.

3. Elnökség felhívására a gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván,

közgyűlés a megjelenteket igazolja; Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula, Sütő Kálmán, Téglássy András, dr. Puky Endre, gróf Vay Artur, báró Ragályi Balassa Ferenc gyűlési tagoknak bejelentett elmaradását igazoltan tudomásul veszi.

4/a. A szavazatbontó bizottság f. é. március 11-én tartott üléséből jelenti, hogy a zsinati világi rendes tagságra és az akadémiai zsinati rendes képviselői állásra elrendelt szavazás eredményeképpen zsinati világi

rendes taggá báró Bottlik István 190 szavazattal, akadémiai zsinati rendes képviselővé Marton János 189 szavazattal megválasztottak. Beérkezett összesen 214 szavazat 201 egyház részéről. Nem szavaztak: Abaújtúr, Agtelek, Böcs, Balajt, Borsod, Diósgyőr, Göncz, Heves, Jósvafő, Maklár, Páczin, Sajólászlófalva, Saújhely, Szendrőlád, Szín, Tardona, tehát összesen 16 egyház. Formahiány miatt érvénytelen volt Alsódobsza, Bakta, Disznóshorvát, Tiszakarád, Tiszalúc, Tiszavalk és Zemplénagárd, tehát összesen 7 egyház szavazata.

Közgyűlésünk a megejtett szavazás eredményeként báró Bottlik Istvánt zsinati világi rendes tagnak, Marton Jánost akadémiai zsinati rendes képviselőnek jelenti ki. Új tisztségükben mindkettőjüket szeretettel és bizalommal üdvözli s megválasztásukról a zsinat elnökségét értesíti. A szavazatot nem adott, vagy formahiány miatt érvénytelenül szavazó egyházakat 50.000—50.000 kor. pénzbírságban marasztalja el.

4/b. Marton János, mint a sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselője bejelenti a tisztéről való lemondását azzal az indokolással, hogy az egyházkerületi közgyűlésnek, mint aljegyző, különben is tagja.

Közgyűlésünk a lemondást elfogadja s a sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselőségére a szavazást május 31.-i határidővel elrendeli.

5. Múlt évi tavaszi közgyűlésünk tárgyalván a sárospataki állami tanítóképző intézet átvétele tárgyában készített szerződés tervezetet, 9. sz. jegyzőkönyvi határozatával felkérte az egyházkerületi elnökséget, hogy a szerződés 9. pontjában foglalt államsegélyek szerződésszerű biztosítására nézve hiányzó pénzügyminiszteri nyilatkozatot szerezzék meg, egyszersmind

arra is, hogy a fenntartási terheket állapítsa meg s a fenntartói kulcs iránti javaslatait tegye meg.

Ide vonatkozólag egyházkerületi elnökség beterjeszti a Nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak 89562/1925. VI. ü. o. szám alatt kelt következő leíratát:

„Méltóságos és Főtiszteletü Püspök Úr! A sárospataki állami tanítóképző intézetnek a tiszán-inneni ref. egyházkerület kezelésébe való átadására vonatkozóan folytatott tárgyalásokra a folyó évi 19546. szám alatt kelt átíratomra hivatkozással van szerencsém Méltóságodnak nagybecsű tudomására hozni, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr a minisztertanács hozzájárulása esetére nem tesz észrevételt az intézetnek átadása ellen, azonban nem járult hozzá ahhoz, hogy egyszersmindenkorra kötelezettség vállalassék az iránt, hogy az államkincstár 90%-kal fog a tanerők fizetéséhez hozzájárulni. Csupán annyit tart megengedhetőnek, hogy ily arányú fizetéskiegészítés iránt öt évi időtartamra vállalassék kötelezettség, míg az öt év lejártá után a kincstár részére szabad kéz biztosítandó aziránt, hogy a többi nem állami tanintézetnél alkalmazott fizetéskiegészítési arányhoz képest a sárospataki tanítóképző intézet részére engedélyezett fizetéskiegészítések ügyét revízió alá vehesse.

Minthogy a pénzügyminiszter Úrnak ez a kikötése a szerződés tervezet 9. pontjában foglalt megállapodások módosítását teszi szükségessé, van szerencsém Méltóságodat tisztelettel felkérni, hogy a kikötés elfogadására nézve lehetően mielőbb nyilatkozni méltóztassék, hogy nagybecsű válaszához képest a minisztertanácsához a szükséges előterjesztést megtehessem.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1925. évi december hó 9-én.
A miniszter helyett: Petry, államtitkár.“

Ugyancsak egyházkerületi elnökség beterjeszti a sárospataki főiskola gazdasági választmányi elnöke által a fenntartási terhek megállapítása céljából készített költségvetési tervezetet s a tervezethez készített indokolást. Az ügy előadója pedig ez ügyre vonatkozólag előszóval jelenti, hogy a szerződés tervezet 8. pontjában foglalt, eddig nem észrevételezett, de kétségtelenül erősen latba eső azon sérelmet, hogy a tervezet szerint a protestáns vallású képzőintézeti növendékek jövőre az államtól köztartási és internátusi kedvezményben nem fognak részesülni, a vallás és közoktatásügyi minisztériumban, mint könnyen félremagyarázható és felekezeti érzékenységre alkalmat adó pontot szóvá téve, azt a meglepő nyilatkozatot nyerte, hogy e pont rendelkezése a nem prot. növendékeket illetőleg is csak átmeneti jellegűnek tekintetik arra az időre, míg a képzőintézet jelenlegi, nem prot. növendékei tanulmányaikat elvégzik, ami ennek bekövetkeztével azt hozza magával, hogy az állam segélyezése e ponton rájuk nézve is megszűnik; előadó úgy véli, hogy a végleges döntés előtt e homályos pont tisztázása, melynek ezt az értelmet az egyházkerület, vagy annak bármely képviselője sohasem adta, sőt továbbmenőleg a mai neveltetési segélyeknek az állam részéről a protestáns növendékek részére szóló szerződésszerű biztosítása is elengedhetetlenül szükséges, mert féltő, hogy e nélkül a képzőintézet nem fogja megkapni a megfelelő és kívánatos népeiséget.

Egyházkerületi közgyűlés a költség-előirányzati tervezetet és az ahhoz fűződő részletes indokolást, mint amely az egyházkerület hivatalos lapjában egész terjedelmében közöltetett, felolvasottnak tekinti, azt függelékben a jegyzőkönyvhöz fűggeszti s tekintettel a képzőintézet átvételének óriási horderejű voltára, annak mind erkölcsi, mind anyagi vonatkozására, a kérdés fontosságától mélyen áthatva, aminő egyházkerületünk közvéleményét ekkora

intenzitással évtizedek óta nem foglalkoztatta, végleges elhatározását abban a reményben, hogy a tanári fizetésekhez az állam részéről történő 90%-os hozzájárulásnak a pénzügyi kormány részéről történő biztosítása tekintetében kialakulhat egy a jelenleginél kedvezőbb felfogás, — ezúttal nem mondja ki, — hanem felkéri az egyházkerületi elnökséget, hogy a vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úrral a pénzügyminiszter Úr mostani nyilatkozatának megváltoztatása, tehát a 90%-os állami hozzájárulás állandóbb biztosítása érdekében vegye fel újra a tárgyalás fonálát, tárgyalása körébe vonja be a szerződéstervezetnek a képzőintézeti növendékek neveltetési segélyezésére vonatkozó 8. pontját is, amelynél igyekezzék biztosítani a képzőintézet elnéptelenedésének megóvása céljából legalább a jelenlegi neveltetési segély fenntartása alakjában a növendékeknek felekezeti különbségre való tekintet nélkül adandó állami támogatást, tárja fel az elnökség a tárgyalás folyamán az épületek nagyarányú leromlottságát; végül kéri az elnökséget a költségvetési tervezetben jelentkező fenntartási terheket illetőleg ama részletes javaslatának elkészíttetésére, melyből a terhek fedezése tekintetében meg legyen az egyházkerületi közgyűlésnek a maga könnyen megalkotható, tiszta képe.

6. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1925. nov. 24-én tartott ülésének 4. sz. jegyzőkönyvi határozatával úgy a theologiai, mint a főgimnáziumi internátus megépítését elengedhetetlenül szükségesnek tartván, a főiskola korszerű fejlesztéséhez, a theol. internátus felépítéséhez szükséges 80.000 aranykorona összeg előteremtéséért egyházkerületünkhöz fordul segélyért,

hogy ennek az összegnek a fedezete az egyházkerületi kultúradó egy részéből irányoztassék elő, több évre elosztva ezt az összeget egyházközségeink teherbíró képessége szerint; a gymn. internátusra vonatkozólag pedig kéri, hogy intézzén egyházkerületünk a vallás- és közoktatásügyi, illetőleg a népjóléti minisztériumhoz kérelmet olyan hosszú lejáratú kölcsön kieszközlése és olyan hozzájárulás megadása iránt, mint aminőben a gödöllői és pécsi intrnátusok részesültek.

Egyházkerületi közgyűlésünk a főiskola érdekében múlhatatlanul szükségesnek tartván úgy a theol., mint a gymn. internátus mielőbbi felépítését, felkéri az Elnökséget, hogy a gymn. internátus építésére adandó segély, illetőleg hosszú lejáratú kölcsön kieszközlése végett a vallás- és közoktatásügyi, illetőleg a népjóléti minisztériumnál közbejárni méltóztassanak, hogy ennek építése minél előbb megkezdhető legyen. A theol. internátus építésére vonatkozólag, mivel az építkezés úgyis csak fokozatosan épüle csoportok szerint történhetik s ez idő alatt úgy a főiskola, mint egyházkerületünk és egyházközségeink teherbíró képessége kedvezőbb fordulatot vehet, később fog határozni egyházkerületi közgyűlésünk, addig is felhívja a főiskolai igazgatótanácsot, mutassa ki ez internátus építési költségeit, jelölje meg, minő forrásokból és mennyi összeget fordíthat erre a célra, s mennyi az az összeg, amelyet egyházkerületünktől kérnie kell, hogy ezeknek a tekintetbevételével az egyházkerület választmányának javaslata alapján határozhasson majd egyházkerületünk e kérdésben, amelyet úgy a főiskola, mint lelkészképzésünk érdekében elsőrangú fontosságúnak s mielőbb megvalósítandónak tart.

7. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1925. nov. 24-iki ülésének 11. sz. jegyzőkönyvi határozatával felterjeszti a főiskola 1924—25. évi zárószámadását és vagyommérlegét.

Egyházkerületi közgyűlésünk a főiskola 1924—25. évi zárószámadását és vagyommérlegét az igazgatótanács javaslatára jóváhagyja s dr. Trócsányi József gazd. vál. elnöknek, gondos és nagyértékű munkásságának elismerése mellett, valamint Szüts István ellenőrnek és Szalay Róbert pénztárnoknak, hűséges kötelességteljesítésük kiemelésével, a számadásban foglalt tételekre nézve a felmentvényt a számadás terhe alól megadja, kiterjesztve a felmentvényt a főisk. könyvkereskedés és könyvnyomda-bizottságra is és annak kiváló szolgálatokat teljesítő elnökének: Elekes Imre főgimn. tanárnak elismerését és köszönetét fejezi ki.

8. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1925. nov. 24-én tartott ülésének 20. sz. jegyzőkönyvi határozatával jelenti, hogy dr. Szoboszlay Gyula sanfranciscói orvos az általa tett Szoboszlay-Kovácsy segélydijalapítvány gyarapítására 21,500.000 K-t küldött, mely összeget a főiskola a Sárospataki Takarékpénztárban betétül helyezett el.

Egyházkerületi közgyűlésünk hálás köszönetet mond e nagylelkű adományért s a nemeslelkű alapítványozóra Istennek áldó kegyelmét kéri.

9. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa f. évi március 4.-én tartott ülésének 22. sz. jegyzőkönyvi határozatával felterjeszti a főiskola 1925—26. évi pótköltségvetését, melyet az tett szükségessé, hogy a költségvetés fedezeti része a terményárak esése folytán

jelentékeny csökkenést mutat, másrésről a tanári kar többrendbeli segélykérvénye miatt a szükségleti rész lényegesen emelkedett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felterjesztett pótköltségvetést az igazgatótanács javaslata alapján jóváhagyja s egyszersmind az igazgatótanács fenti határozatában a), b), c), d) pontok alatt javasolt segélyeknek, illetőleg fizetéseknek kiutalványozását is jóváhagyja.

Az igazgatótanácsnak arra vonatkozó kérelmét, hogy az egyházkerület a theol. akad. tanárok fizetésének és a theológia egyéb szükségleteinek fedezésére az eddiginél jelentékenyen nagyobb összeget bocsásson a főiskola rendelkezésére, mivel az egyházkerület békében 16.562 K-t adott e célra, a mostani e címen adott segély pedig csak 2307 aranykoronát tesz ki, kiadja az egyházkerületi pénzügyi választmánynak, s erre vonatkozó javaslatát a tavaszi rendes közgyűlésre elvárja.

10. Egyházkerületi közgyűlésünk tárgyalta a baktai ref. egyház és özv. Regitkó Ágostonné baktai lakos között kötött csereszerződést, amelynek értelmében az egyház az özv. Regitkó Ágostonnénak cserébe adott ingatlanért kétszer akkora területet kap ettől cserébe, utóbbi fedezvén a csere folytán szükségessé vált felmérés és átírás költségeit, emellett a paplak udvarán építendő kúthoz szükséges cementgyűrűt és kútmester költségeit sajátjából fedezi. E csereszerződést egyházkerületi közgyűlésünk 1921. évi július hó 5. és 6. napján tartott közgyűlésén már tárgyalta, amidőn alaki pótlás végett azt a kérvényező egyházköztségnek visszaadta.

Bár a szerződés 1925 január hó 20-iki újabbi okiratban foglalt alakjában is alakilag s részben tartalmilag is kifogás alá

esik, mert az egyházközséget nem a szerződésben annak képviselőjében egyedül eljáró lelkész, hanem a lelkész és gondnok együtt képviselik s mert a csereterületek kölcsönös birtokbaadásának az időpontja a szerződésben nincs naptárszerűen megállapítva, s mert a szerződés és a vázrajzok (utóbbiak kettémetszett állapotban) nincsenek telekkönyvi átíráshoz szükséges alakszerűséggel, két tanú aláírásával ellátva s az egyik vázrajz a szerződő felek által sincs aláírva, egyházkerületi közgyűlésünk az 1921 július hó 5. és 6. napján már törvényt elvi állásfoglalásának megfelelően az érdeemben kedvező csereszerződést jóváhagyja s a szerződő egyházközség vezetését a fenti alakítások utólagos, még a telekkönyvi átírás előtti pótlására utasítja, annak is természetesen feltételezése mellett, hogy a csere az elcserélt ingatlanok tehermentességének kölcsönös kötelezettsége mellett történik.

11. Egyházkerületi közgyűlésünk tárgyalta az alsózempléni egyházmegyének 1924 május hó 13-án tartott közgyűlésének felterjesztett határozata kapcsán a tokaji ref. egyház és az ottani ág. ev. egyház között eddig egészben a ref. egyház telekkönyvi tulajdonát képező, azonban a két egyház által közösen használt temető tulajdonjogának rendezése tárgyában a két egyház között létrejött s a tokaji ref. egyház presbiteriuma és közgyűlése által jóváhagyott és az egyház vezetősége által felsőbb jóváhagyás végett felterjesztett, az elől nevezett egyházmegye említett határozatával jóváhagyott megállapodást.

Egyházkerületi közgyűlésünk arra való tekintettel, hogy a tokaji ref. egyház presbiteriumának azon határozata, hogy az egyház vezetősége meggyőződött arról,

hogy a temető a régi térképen úgy van feltüntetve, hogy az részben az ottani ág. ev. egyház tulajdonát is képezi, magában véve nem nyújt kétségtelen alapot annak a megállapítására, hogy a tokaji ág. ev. hívek által is emberemlékezet óta használt temető részben utóbb nevezett egyház kétségtelen tulajdonát is képezte, s hogy az csak a betétszerkesztés során tévedésből került volna a tokaji ref. egyház nevére, ennél fogva az alább megjelölt alaki és anyagi hiányok pótlása végett az ügyet a tokaji ref. egyház vezetőségéhez azzal az utasítással küldi vissza, hogy

1. lehetően a tagosítási földkönyv megtekintése útján győződjön meg arról, hogy a temetőterület egy része valóban kiosztott-e az ottani ág. ev. egyháznak?

2. állapítsa meg, hogy a betétszerkesztésig a temetőterület egy része telekkönyvileg valóban az utóbb nevezett testvéregyház, vagy egészben a ref. egyház nevében állott-e?

3. lehetően állapítsa meg, hogy a betétszerkesztésnél az eddigi telekkönyvi és tényleges állapottal szemben mi okozta a tévedést?

Ha a kinyomozandó adatok továbbra is pusztá telekkönyvi tévedés tényállását mutatják s nem pedig a ref. egyház kétségtelen tulajdonjogát, az esetben

a) foglalja az egyház a presbiterium határozatának megfelelően az ág. ev. egyház által is elfogadott pótnyilatkozatba, hogy a telekkönyvi tévedés kiigazításának összes költségei (szerződés, bélyeg, átírás, illeték) a tokaji ág. ev. egyházat terhelik, egyben állapítsa meg a birtokbalépésnek a közteher átszállása tekintetében is irányadó időpontját, végül szabatosan jelentse

ki, hogy a nyilatkozatban megadott bekebelezési engedély a tokaji ág. ev. egyháznak adatik,

b) tartson e tárgyban az ingatlanrész átengedése tekintetében törvényszerűen névszerinti szavazással határozó egyházközségi közgyűlést

s azután az iratokat döntés végett terjessze fel.

11a. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa felterjeszti a köziskolai széknek március 1-én tartott ülésében hozott azon határozatát, mellyel a gályarabok megszabadulásának 250-ik évfordulója alkalmából, — melyet az évforduló napján kegyeletes érzésekkel ünnepeelt meg a főiskola tanári kara és tanuló ifjúsága, — látható emlékjellel kívánja megörökíteni a főiskola ama halhatatlan emlékü diákjainak neveit, akik hitükért, nemzeti és lelkiismereti szabadságukért várfogságot, kínzó meggyötörtetést, gályarabságot és halált vállaltak, hogy így márványtáblára vésett neveik, emlékezetük és életük nevelő módon hassanak mind az idők végeig a főiskola tanuló ifjúságára: kéri a köziskolai szék egyházkerületi közgyűlésünket a kegyeletes terv helyeslő elfogadására s annak kivihetősége érdekében arra, hogy a terv megvalósítását egyházkerületünk pártfogása egész sulyával ajánlja az egyházkerület társadalmának lelkes támogatásába, maga a köziskolai szék a f. évi febr. hó 11-iki emlékünnepély beszédeiből összeállított kis füzetkének kiadásából remélhető tiszta jövedelmet az emléktábla felállításának költségeire felajánlja, 20.000 K-ban gondolván megállapítani a füzet árát a kegyeletes célra való tekintettel. Az emléktábla leleplezése a százados évfordulóhoz kötve 1926. év okt. 31-ére terveztetik.

Egyházkerületi közgyűlés a várfogságot és gályarabságot viselt volt sárospataki diákoknak a főiskola falai közt márványtáblába vésett nevét a főiskola ifjúságára nézve nagy nevelő erejűnek tartja s ezért

a tervhez a maga hozzájárulását s annak kiviteléhez teljes erkölcsi támogatását adja, a kiadandó emlékfüzeteket megvételre az egyházkerület közönségének melegen ajánlja.

11 b. Ugyancsak igazgató-tanács tudomásvétel mellett felterjeszti a köziskolai szék azon határozatát, mely szerint a főiskola tanári kara, jóllehet a köztisztviselők közismert, nyomott anyagi viszonyai között él, a tanítóképző-intézet visszavétele esetén a fenntartási költségek viseléséhez az egyházközségben általa viselendő terhen kívül külön is hozzájárulni akar a maga szerény támogatásával s e célra a tanári kar évi támogatásaként felajánl 2,075,000 K-át, pengőértékben 166 pengőt az egyes tanárok részéről a következő egyéni hozzájárulás számbavétele mellett: Bódy Dénes 2 p., Csontos József 10 p., Dávid Zoltán 3 p., Elekes Imre 5 p., Benkő Béla 1 p., Halász Dénes 3 p., Hallgató Sándor 1 p., Dr. Kun Zoltán 10 p., dr. Jakob Károly 1 p., dr. Mátyás Ernő 10 p., Novák Sándor 5 p., dr. Rácz Lajos 16 p., Szilágyi Dezső 20 p., dr. Trócsányi József 14 p., Zelles Lajos 20 p., Marton János 15 p., Nagy Béla 10 p.

Egyházkerületi közgyűlés a főiskola tanári karának a képzőintézet fenntartására szánt évi hozzájárulását felajánló határozatát köszönettel veszi tudomásul s jól eső érzéssel iktatja e tényt jegyzőkönyvébe, mert abban a tanári karnak a nemes és szent ideálokért lelkesedő, hagyományos áldozatkészségének példaadó megnyilatkozását látja.

12. Ugyancsak igazgató-tanács pártolólág terjeszti fel a tanári karnak a vasúti kedvezményes jegyekért fizetendő térítési összeg megadási iránti kérelmét.

Egyházkerületi közgyűlés — tekintettel arra, hogy a felekezeti iskolák fenntartói

alkalmazottaiknak ezt a térítési összeget általában megfizetik, hogy az állami alkalmazottakkal szemben e részben hátrányosabb helyzetben ne legyenek, tekintettel továbbá arra is, hogy a tanári kar ezt a segélyt már a múlt évben is élvezte, a gazdasági választmány azon intézkedését, hogy a térítési díjakat 4,760.000 K összegben már kiutalta, utólagosan jóváhagyja.

13. Igazgató-tanács méltánylással és pártolólag terjeszti fel a tanári karnak köziskolai széken tárgyalt, a működő tanárok családtagjainak vasúti kedvezménye tárgyában készített javaslatához fűzött kérelmét, mely az állam szolgálatában álló tanárok családtagjaira is kiterjedő vasúti utazási kedvezményt volna hivatva szolgálni a főiskola működő tanárainál a minimálisra redukált igények figyelembe vétele mellett, mely a gazdasági választmány által készített pótköltségvetésben a főiskolára nézve 32,531.000 K megterhelhetést jelent.

Egyházkerületi közgyűlés — tekintettel a tanári kar ismert, nehéz anyagi helyzetére és arra, hogy más ref. fiú- és leánygimnáziumok tanárai is részesülnek hasonló természetű kedvezményben, a köziskolai székeknek a működő tanárok családtagjainak vasúti kedvezménye tárgyában készített javaslatát jóváhagyólag megerősíti.

14. Ugyancsak igazgató-tanács felterjeszti elfogadás és megerősítés végett a theol. akadémiai tanárok státuszrendezésére vonatkozólag a theol. kar által készített azon fizetési tervezetet, melyhez a kiinduló pontot a létszámviszonyok rendezése és az állami tisztviselőket megillető ellátási díjak szabályozása tárgyában kiadott 1925. évi 7000. M. E. szám alatt kelt rendelet képezte s amely fizetési tervezet a rendezésnél alapúl a kecskeméti orsz. ref. jogakadémia kormányzóbizottságának a jogtanárok státuszrendezése tárgyában 1925. évi dec. hó 15-én hozott határozatát vette, melyhez képest:

Helyettes tanárok a IX. fiz. o. 1. fokozatában,
Rendkívüli tanárok a VIII. fiz. o. 3. fokozatában
foglalnak helyet.

Rendes tanárokat megilleti:

Szolgálati évük	1, 2, 3.	évében	a VII. fiz. o. 3. foka
"	" 4, 5, 6.	"	a VII. " " 2. "
"	" 7, 8, 9.	"	a VII. " " 1. "
Szolgálati évük	10, 11 12.	évében	a VI fiz. o. 3. foka
"	" 13, 14, 15.	"	a VI. " " 2. "
"	" 16. 17, 18, 19, 20	"	a VI. " " 1. "
Szolgálati évük	20—23.	évében	az V. fiz. o. 2. foka
"	" 23—35.	"	az V. " " 1. "

Amennyiben ennek a tervezetnek merev alkalmazása nem lett volna tekintettel a már szerzett jogokra s az eddig elért fizetési osztályokra, ezek figyelembevételével a fizetési tervezetet következőleg alkalmazta az egyes tanárookra:

1. Dr. Rácz Lajos r. tanárt az egyházkerület 1922 szept. 1-től előléptette az V. fiz. o. 2. fokozatába; 1925 július 1-től jár neki az V. fiz. o. 2. foka. 1928 július 1-től előlép az V. fiz. o. 1. fokozatába.

2. Nagy Béla 1925 szept. 1-én 20 éves akad. tanár. 1925 szept. 1-től előlép az V. fiz. o. 2. fokozatába; 1928 szept. 1-től az V. fiz. o. 1. fokozatába rendkívüli tanári éveinek beszámításával.

3. Dr. Trócsányi József 1927 okt. 1-én 20 éves akad. tanár. 1927 okt. 1-től előlép az V. fiz. o. 2. fokozatába; 1930 okt. 1-én az V. fiz. o. 1. fokozatába rendkívüli tanári éveinek beszámításával.

4. Marton János 1929 április 1-én beszámítható 20 tanári éve után, melyhez előző szolgálatából 19 hónap számíttatik be, belép az V. fiz. o. 2. fokozatába, 1932 április 1-én az V. fiz. o. 1. fokozatába.

5. Harsányi István gimn. tanári éve $\frac{1}{2}$ arányú beszámításával, mely 7 és $\frac{1}{2}$ évet eredményez, mint 1918 szept. 1-től alkalmazott theol. tanár, 1926 márc. 1-én 15. szolgálati évvel belép a VI. fiz. o. 1. fokozatába, 1931 márc. 1-én az V. fiz. o. 2. fokozatába 1934 márc. 1-én az V. fiz. o. 1. fokozatába.

6. Dr. Mátyás Ernő, ki megválasztatott 1925 szept. 1-től a VI. fiz. o. 3. fokozatába, előlép 1928 szept. 1-től a VI. fiz. o. 2. fokozatába, 1931 szept. 1-től a VI. fiz. o. 1. fokozatába.

Egyházkerületi közgyűlés a theol. akadémiai tanárok státusrendezését az igazgató-tanács által is felállított következő kikötések mellett fogadja el és erősíti meg:

1. Ez a fizetési rendezés a zsinat döntésének nem prejudikálhat. Ha a zsinat másként állapítaná meg a theol. akad. tanárok fizetését, az lesz a theol. tanárookra nézve irányadó; addig élvezett fizetésüket azonban nem veszíthetik el, az új rendezés előlépésüket fogja megállapítani.

2. Az egyházkerület a theol. tanárokkal szemben a nyugdíjat illetőleg semmi kötelezettséget nem vállal; a theol. tanárokat az állam által megállapított nyugdíj illeti meg.

3. A státusrendezés következtében előállt fizetési különbözetet 1925. évi július 1-től utalja, mihelyt a főgimn. tanárai az államtól a hasonló jellegű felemelt illetményeket megkapták.

Ezen státusrendezés végleges döntés céljából az Egyetemes Konvent útján az Országos Zsinat elé terjesztetik fel.

15. Ugyancsak igazgatótanács jóváhagyás céljából felterjeszti a Györgytarló hasznosítása tárgyában hozott azon határozatát, melyet az tett szükségessé, hogy a korábbi haszonbérleti feltételekben az igazgatótanács által eszközölt enyhítések és változtatások után újabb határidővel meghirdetett haszonbérletre egyetlen ajánlat sem érkezett, sőt ezúttal már a jelenlegi bérlő sem jelentkezett, egyedül csak annyi történt, hogy az ajánlati határidő után, március 2-án Csajka Sándor sáropataki lakos, atyja Csajka Endre, jóállása mellett tett olyan értelmű ajánlatot, hogy a Kistanya körüli 350–400

kat. holdat bérbevenné kat. holdanként 150 kg búzáért s viselné a földadót s ártéri járulékot, építene egy 40—50 drb rideg marha befogadására alkalmas istállót, melynek csupán a tetőszerkezetéhez szükséges faanyagot kívánná az iskolától, igénybe venne ellenben a tanyai központban 3 cselédlakást, 12 dohányoslakást, simítóházat, 50—60 kat. hold dohány befogadására dohánypajtákat és a magtár egynegyed részét. Ezen az ajánlaton kívül Bercel, Paszab, Gáva és Vencsellő községek és sárospataki alsóhatári gazdák s tanyások részéről indult meg nagyarányú érdeklődés kisebb bérletek és legelőbérletek iránt.

Igazgatótanács a Csajka-féle, csupán a birtok legjobb részére szóló ajánlatot annyival inkább elfogadhatatlannak tartván, mert az esetleg így megkötött szerződést az 1920. évi XXXVI. t.-c. 50. §-a alapján az állam átvenné s ezzel a Györgytarlónk legjobb része kerülne kishaszonbérleti felosztásra: utasította a gazdasági választmányt, hogy kövessen el mindent a birtoknak, mint egésznek a haszonbérbeadása iránt, hogy így a házi kezelés kockázatával szemben az állandó biztos jövedelem biztosíttassék. E célból felhatalmazta gazdasági választmányt, hogy tovább puhatolózzék alkalmas nagybérelő után s ajánlatot ide vonatkozólag egészen a júniusi rendes igazgatótanácsi ülésig fogadjon el s elfogadható ajánlat alapján az utólagos jóváhagyás szokásos feltétele alatt kösse meg az egész birtokra szóló haszonbérszerződést. Számítva azonban arra is, hogy elfogadható haszonbérelő nem akad, amikor a főiskola kénytelen lesz a megnyilvánult érdeklődések alapján a Györgytarlót kisebb bérletekben bérbeadni erre az esetre igazgatótanács elkerülhetetlenül szüüésesnek tartja, hogy a birtoknak egy része és pedig a legjobb része, a főiskola által házi kezelésbe vétessék, mert csak úgy lehet a Györgytarlóba befogadott kisebb haszonbérlők között a rendet fenn tartani, őket folytonosan ellenőrizni, a nem fizetőktől a földet azonnal visszavenni s szükség esetén házilag azonnal kezelésbe venni, ha a főiskola ott a maga ellenőrzése által állandóan jelen van.

Minthogy pedig a főiskola a beruházáshoz szükséges tőke felett nem rendelkezik, azért már most felhatalmazást kér az egyházkerületi közgyűléstől arra, hogy Györgytarlóra a ránk kényszerített házi kezelés céljára a főiskola egy és fél milliárd 10 és fél százalékos törlesztéses kölcsönt vehessen fel, amiből a mai helyzet által is parancsolt — több mint 600 kat. hold terület van jelenleg víz alatt — az elkerülhetlenül szükséges csatornaátalakítás, építkezés, instruálás és forgó tőke lenne fedezendő. Igazgatótanács a gazdasági választmányt fel is hatalmazta, hogy a kölcsön felvételét készítse elő, úgy azonban, hogy az csak akkor folyósíttassék, amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy Györgytarlót házi kezelésbe kell venni.

Abban az esetben, ha a 10 és fél százalékos kölcsön annak kimerülése folytán a főiskola által nem lenne elnyerhető, mint megoldási módot, másodsorban a bálványosi instrukciónak a Györgytarlóra való áthozatalát és Bálványos bérbeadását javasolja az igazgatótanács; másodsorban azért, mert egyfelől sajnálja a szépen megindult s az okszerű gazdálkodás révén a birtok értékét folytonosan fokozó házi kezelést feloszlatni, de másfelől, épen mert Vencsellőhöz és Kenézlőhöz közel fekszik, Bálványoson is fennforog az a veszély, hogy az állam a haszonbérletet kishaszonbérlek részére veszi át, akiknek rossz fizető szokása és képessége közismert.

Igazgatótanács arra is felhívta a gazdasági választmányt, hogy Györgytarlónak a kistanya körüli 600 holdon felüli részére vonatkozólag az érdeklődő falusi, garanciaképes gazdákkal kisebb területi egységekre vonatkozólag készítse elő haszonbérleti szerződéseket és pedig olyanokat, amelyekre vonatkozólag legkevésbé forog fenn a hatósági beavatkozás veszélye.

Tekintettel az ügy sürgősségére, igazgatótanács a főiskolai lelkeszi gondnokot felhatalmazta, hogy a választmánynak idevonatkozó intézkedéseit jóváhagyhassa és az egyházkerületi elnökség jóváhagyása alá terjeszthesse.

Végül felhatalmazást kér igazgatótanács az egy-

házkerületi elnökség részére, hogy a Györgytarló tekintetében teendő előterjesztéseket és szerződéseket egyházkerületi gyűlésen kívül is jóváhagyhassa.

Egyházkerületi közgyűlés a főiskola igazgatótanácsának a Györgytarló hasznosítására vonatkozó körültekintő, a felelőségéből folyó, nagy óvatosságra valló, összes előterjesztéseit jóváhagyólag tudomásul veszi, a kért felhatalmazásokat az egyházkerületi elnökség részére akár az egész birtokra, akár egyes birtokrészekre szóló haszonbérszerződések megerősítésére, nemkülönben a részbeni házi kezelésbe vétel szükségességének előállása esetén felveendő törlesztéses kölcsön jóváhagyására nézve a tett intézkedések utólagos bejelentésének kötelezettsége mellett már ezúttal megadja.

15/a. Ugyancsak igazgató-tanács jóváhagyás céljából felterjeszti azon határozatát, melynek értelmében meghallgatva a perkedői birtok bérlőjéért, ifj. Csenedes Györgyért, készfizető kezességet vállalt id. Csenedes György képviselőjében az igazgató-tanács ülésében megjelent, Csenedes Mihálynak szóbeli azon előterjesztését, hogy az eredetileg 180 kgról 140 kg-ra leszállított terménybér is úgy öccsét, mint atyját a folytonos per- és végrehajtási költségekkel együtt a tönk szélére juttatja, miért is arra kérte az igazgató-tanácsot, hogy engedje meg a főiskola a bérletnek a hátralevő időre *Frischmann* nagykállói lakos részére való átruházását úgy, hogy *Frischmann* magyar holdanként 100 kgr. búzát fizetne 1925 okt. 1-től kezdve, ifj. Csenedes György pedig a bérletnek hátralevő részére holdanként 20 kg-ot fog ráfizetni. Igazgató-tanács a bérlő megbízottjának ezen előterjesztéséből és ama tényből, mely szerint ifj. Csenedes György, bérlő már 1925 szept. óta semmit sem fizetett, s összesen 279 q. búzatermással van hátralékban, ami miatt már peresített is, sőt a

főiskola a januárig terjedő részletre ítéletet is nyert és a végrehajtás megindított, a januári részlet pedig folytatólagosan peresített, mindezekből megállapítja, hogy ifj. Csendes Györgytől nem lehet várni, hogy ő valaha még a főiskolának rendesen fizető bérlője lehessen s vele szemben folyamatba kellene tenni a bérletből az 1926. év okt. 1-től számítandó gazdasági évtől való kimozdításra a peresítési eljárást, — a mi, de a bérlet fenntartása is a családot, de a birtokot is elüllesztene, elvileg hozzájárult a bérletnek az előterjesztett alapon való átruházásához, úgy azonban, hogy 1925 okt. 1-ig m. holdanként 140 kg. haszonbér számítandó, továbbá azzal a fentartással is, hogy a beszerző információk szerint Frischmann N. elegendő garanciát tud-e nyújtani a haszonbérleti kötelezettségek teljesítése tekintetében?

Egyházkerületi közgyűlés ig.-tanácsnak a perkedi birtok haszonbérletének a körvonalazott feltételek melletti átruházásához elvileg a maga részéről is jóváhagyólag hozzájárul, azonban az ig.-tanács további intézkedéseiről szóló jelentést beárja.

16. Igazgató-tanács megerősítés céljából felterjeszti a főiskolai tisztviselők fizetésének megállapítására s előléptetésük szabályozására vonatkozólag hozott határozatát, melyet az állami tisztviselők státuszrendezése az által tett szükségessé, hogy a korpótlék rendszere megszűnt s a rendezés fizetési osztályokba való besorolás által történik.

Igazgató-tanács a pénztárnok és számvevő fizetését és előlépését a következőleg állapította meg:

1—5 évig	X. fiz. o.	1. fokozat
6—10 „	IX. „ „	3. „
11—15 „	IX. „ „	2. „
16—25 „	IX. „ „	1. „
26—35 „	VIII. „ „	3. „

E táblázat szerint a IX., X. fiz. osztály 1. fokozata valamivel hamarabb nyitattik meg számukra a békebelinél és a 26. szolgálati évtől a VIII. fiz. o. 3. fokozata is megnyílik számukra.

Mészáros Lajos háznagy fizetése a legutóbbi rendezés alkalmával a X. fiz. o.-ban lett megállapítva s ő a státuszrendezéssel is ebben hagyatik meg azon javítással, hogy azon fontos szolgálatnál fogva, melyet ellát, idővel a IX. fizetési osztály is megnyitattik számára. Ehez képest az ő táblázata ez:

1—5 évig	X. fiz. o.	3. fokozat
6—10 „	X. „ „	2. „
11—15 „	X. „ „	1. „
16—20 „	IX. „ „	3. „
21—25 „	IX. „ „	2. „
26—35 „	IX. „ „	1. „

Egyházkerületi közgyűlés a főiskolai tisztviselők statusrendezésére vonatkozólag felterjesztett határozatot jóváhagyólag azzal erősíti meg, hogy úgy a pénztárnok és számvévő, mint a háznagy szolgálati évei 40 évre terjednek s az utolsó fizetési fokozatban, a VIII/3., illetőleg IX/1-ben a 26—40 évig terjedő szolgálati éveiket töltik el.

17. Igazgató-tanács ugyanazon üléséből felterjeszti 27. jkvi pontban fdlalt azon határozatát, melylyel a gimn. és theol. tanárok státuszrendezésével kapcsolatban rendezni óhajtja dr. Szabó Sándor és dr. Gerőcz Kálmán nyug. jogakadémiai tanároknak a főiskola részéről történő fizetésrendezés ügyét, melyhez képest a theol. tanári fizetésrendezés mértéke szerint dr. Szabó Sándor fizetését szolgálati évei arányában az V. fiz. o. A. csoportjában, dr. Gerőcz Kálmán fizetését szolgálati évei arányában a VI. fiz. o. A. csoportjában állapítja meg, illetve fizeteskiegészítésüket ily mértékben folyósítja.

Egyházkerületi közgyűlés a dr. Szabó Sándor és dr. Gerőcz Kálmán nyug. jogakad. tanárok fizetésrendezésére vonatkozó határozatot jóváhagyólag megerősíti.

18. Igazgató-tanács jóváhagyólag felterjeszti a főiskolai nyomda és könyvkereskedés által a konventi alapszerződés alapján megkötött nyomtatási és főbizományossági szerződést, mely az alapszerződéstől annyiban tér el, hogy a főiskola abban lemond a könyvkötészetnek őt megillető kártalanításáról annak ellenében, hogy a debreceni könyvkiadóvállalat a főiskolai könyvkereskedésre ruházza nemcsak népiskolai könyvek és középiskolai vallástani tankönyveknek, hanem az énekes könyvek s üzleti könyveknek, irkákknak stb. az egész tiszáninneri ref. egyházkerület területére szóló kizárólagos főbizományosságát és a tankönyvek után az alapszerződésben biztosított 25%-os bizományi jutalék helyett 30%-ot ad, ami bőven kárpótolja a főiskola könyvkötészetét a kötés elmaradásából származó veszteségért. Egyébként pedig e szerződés inkább csak üzleti pontosság szempontjából részletezi az alapszerződésben megállapítottakat.

Egyházkerületi közgyűlés a szerződést a maga részéről is jóváhagyja.

19. Igazgató-tanács jóváhagyás céljából felterjeszti a főiskolai nyomda fejlesztésére vonatkozólag hozott azon határozatát, mely szerint a gazdasági választmány előterjesztésére kimondta, hogy a közel jövőben az egységes tankönyvkiadással kapcsolatban meginduló nagyszabású tankönyvnyomtatás elkerülhetlenné teszi a 29 év óta alig fejlődött nyomda továbbfejlesztését, a kopott betűanyagnak újjal való kiegészítését, új sajtónak, vonalzó és számozó gépnek beszerzését, a hibásan megépített gépalapzatnak a megújítását, a fagerendára s ennél fogva életveszélyesen felszerelt géptránsmisszióknak vastraverzekre való átépítését, ami együtt összesen mintegy 400 millió K befektetést jelent, amire fedezetül

részben az 1924/25 és 1925/26 költségvetési a könyvraktár kiárításából befolyt 113,932.000 K részben az egységes tankönyvkiadási szerződés alapján a könyvraktárnak a debreceni vállalkozó által 1926 december havában kifizetendő értéke fog szolgálni, az ezen felüli hiányzó 200 millió K összeg pedig kölcsönből fedeztessék azon korlátozással azonban, hogy a gazdasági választmány a második sajtó beszerzését csak akkor valósítsa meg, amikor a nyomtatás közeli megindulásával annak arányai kibontakoznak s a beszerzést azok elkerülhetetlenné teszik.

Egyházkerületi közgyűlés a főiskolai nyomda fejlesztésére, valamint a könyvraktár kiárításából befolyó összegeknek nyomdai befektetés céljára való felhasználására s úgyszintén a beruházási kölcsön felvételére vonatkozólag felterjesztett határozatot annyival is inkább jóváhagyja, mert a nyomda fejlesztése által nemcsak az egységes tankönyv előállításában való megfelelő részesedésünket, hanem egyébként is a nyomda üzemképességét is biztosítva látja.

20. Igazgató-tanács felterjeszti Bernáth Aladár zempléni vármegyei alispánnak, a sárospataki főiskola igazgató-tanácsosának a főiskola lelkesízi gondnokához intézett levelében foglalt az ig.-tanács által köszönettel elfogadott következő alapító levelét:

„Nagytiszteletű Janka Károly úrnak, mint a sárospataki ref. főiskola egyházi gondnokának Cigánd.

Az 1924. évi VI. t.-c. alapján kibocsátot E) betűs 003516. számú 5 millió K-ról szóló államadóssági kötvényt 1926. évi július hó 1-től kezdődő szelvényeivel, valamint az 1925. évi július hó 1-én lejárt szelvény után már kifizetett 250.000 K készpénzt azzal küldöm meg, hogy az államadóssági kötvényt,

mint néhai bernáthfalvi Bernáth Aladárné, szül.: deteki és tengerfalvi Meczner Sarolta emlékére tett örök és elidegeníthetetlen alapítványt a sárospataki ref. főiskola kezelésébe elfogadni sziveskedjék.

Az évi kamatok a főiskola záró ünnepélye alkalmával — az 1926. évben a mellékelt készpénz felhasználásával — néhai bernáthfalvi Bernáth Aladárné, szül. deteki és tengerfalvi Meczner Sarolta emlékére tett alapítvány címén egy oly VIII. osztálybeli ref. fiúnak szolgáltatandók ki, aki jó magaviseletével és hitbuzgóságával arra érdemes lett.

Amennyiben a sárospataki ref. főiskola az alapítványt elfogadja, kikötésem az, hogy az alapítványért nekem senki részéről és semmiféle köszönet kifejezve ne legyen.

A Nagytiszteletű Gondnok úrnak az alapítványi ügyben további szives közbenjárását kérve, vagyok Sátoraljaújhely, 1925. évi nov. hó 25-én tisztelettel Bernáth Aladár s. k.“

Egyházkerületi közgyűlés az alapítványt a maga részéről is hálával fogadja, olybá tekinti azt, mint egyházkerületünk két vezércsaládja korán jobb hazát talált angyalának az élő és soha meg nem szünő szeretet által a főiskolával fűzött drága kapcsolatát.

21. Múlt évi őszi közgyűlésünk a gömör—tornai egyházmegyének a belkörü tűzbiztosítás életbeléptetése iránti javaslatát letette hozzászólásra s véleményes jelentéstételre az egyházmegyékre s a pénzügyi választmányhoz. Az utóbbi f. é. márc. 2-án tartott ülésében foglalkozván e kérdéssel, megállapítja, hogy a belkörü tűzbiztosítás ez idő szerint nem valósítható meg s javasolja, hogy kéressék fel az elnökség arra, hogy több biztosító társaságtól kérjen be ajánlatot s ezek valamelyikével kösse meg a szerződést oly időben, hogy az az őszi közgyűlés elé terjeszthető legyen.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát elfogadja, mert maga is úgy látja, hogy a belkörü tűzbiztosítás gondolata, bármilyen szépnek és üdvösnek mutatkozzék is az első tekintetre, ez idő szerint gyakorlatilag megvalósíthatatlan. A felvetett gondolat kiépítésénél u. i. közgyűlésünk nem látja maga előtt azt a szilárd és erős alapot, amelyre teljes biztonsággal s teljes anyagi és erkölcsi felelősség vállalhatása mellett építhetne tovább, kockázatos vállalkozásokba, eredménytelenségeket szülhető kísérletezésekbe pedig épen egyházaink anyagi érdekei szempontjából nem bocsátkozhatnak. Felkéri azért az elnökséget, hogy több nagyobb biztosítótársasággal lépjen érintkezésbe s kérjen tőlük az egyházi épületeknek 1927 január 1-től való biztosítására ajánlatot s ezek valamelyikével, a pénzügyi választmány meghallgatása után, kösse meg a szerződést s terjessze azt az őszi közgyűlés elé.

Ezzel kapcsolatban újlag megújítja azt a határozatát, hogy az egyházi épületek teljes értékükig biztosíttassanak s erre az egyes presbitériumokat anyagi felelőség mellett kötelezi.

22. A tárgysorozatban foglalt ügyek letárgyaltatván, miután az egyházkerületi közgyűlés részéről az elnökség iránt kifejezett mélységes hálanyilvánításokat az elnökség megköszönte s közgyűlés a jkvi pontokat hitelesítette, elnökség a gyűlést berekesztette.

Kmf.

Dókus Ernő,
egyházkerületi főgondnok. világi elnök.

Dr. Révész Kálmán,
püspök, lelkészi elnök.

Janka Károly,
egyházkerületi lelkészi főjegyző.

Bírósági ügyek.

I. 1925 december 8.

1. *Kertész István* báji lelkésznek *Igaz József* bodrogfalvasi lelkész elleni követelésében az alsózempléni bíróság elsőfoku ítélete helybenhagyott.

2. A *kupai* lelkészi javadalom megosztása tárgyában hozott abauji bírósági ítéletet az egyházkerületi bíróság feloldotta s az elsőfoku bíróságot új tárgyalásra utasította.

3. A *radványi* lelkészlak építésére vonatkozó vitás ügyben az abauji bíróság ítéletét az egyházkerületi bíróság feloldotta s az iratokat kiegészítések végett az egyházmegyei elnökségnek visszaadta.

4. A *dr. Thóbiás Gyula* közigazgatási ügyében beadott s az abauji bíróság által elutasított perújítási kérelemnek az egyházkerületi bíróság helyt adott s az elsőfoku bíróságot új tárgyalásra és ítéletre utasította.

5. *Nehéz Andor* színi énekvezér fegyelmi ügyében a gömörtornai egyházmegye bíróságának ítéletét az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

6. *Kriston Zsuzsánna* alsóvadászi tanítónő fegyelmi ügyében az abauji bíróság által kimondott rosszalást az egyházkerületi bíróság feddésre sulyosbította.

7. *Csabay István* kiskinizsi lelkész fegyelmi ügyében az abauji bíróság felmentő ítéletét az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

8. *Horváth Pál* sajtóhídvégi lelkész fegyelmi ügyében az alsózempléni bíróság által hozott ítéletet az egyházkerületi bíróság hivatalból feloldotta és az elsőfoku bíróságot új és szabályszerű eljárásra utasította.

II. 1926 március 18.

1. *Kiss Ernő* esperesnek *Nagy Lajos* fertősalmási lelkész panaszára megindult fegyelmi ügyében az egyházkerületi bíróság az iratokat pótlás végett a püspöki hivatalnak visszaadta.

2. A *taktaharkányi* felebbezett lelkészválasztási ügyben az alsózempléni bíróságnak a választást megerősítő ítéletét helybenhagyta.

3. *Horváth Pál* sajtóhidvégi lelkész fegyelmi ügyében az alsózempléni bíróságnak újabb ítéletét, mely szerint nevezett lelkészt a viselt lelkészi állásától megfosztotta, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

III. 1926 április 14.

1. *Kiss Ernő* esperes fegyelmi ügyében, mely *Nagy Lajos* fertősalmási lelkész panaszára indult meg, az egyházkerületi bíróság, mint elsőfoku bíróság, panaszlott esperest az ellene emelt vádak alól felmentette. Ez az ítélet, az egyetemes konventi bíróság helybenhagyó ítélete alapján, jogerőssé vált.

Az egyes pontokat jegyezték:

1. *Janka Károly* lelkészi főjegyző az 1., 2., 5., 11/a., 11/b., 12—20. és 22.

2. *Domby László* világi főjegyző a 6—9.

3. *Lengyel István* lelkészi aljegyző a 3., 4/a., 4/b. és 21. jegyzőkönyvi pontokat.

4. *Nagy Barna dr.* világi aljegyző a 10. és 11. pontokat.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Püspök imádsága.
2. Főgondnok a közgyűlést megnyitja.
3. A gyűlési tagok számbavételén s a távollevők igazoltatván, a gyűlés megalakul.
4. a) Szavazatbontó bizottság jelentése alapján báró Bottlik István zsinati világi rendes, Marton János akadémiai rendes zsinati képviselőnek nyilvánítatik. Szavazás körüli mulasztók pénzbírsággal büntettetnek.
4. b) Marton János theol. akadémiai egyházkerületi képviselőségéről történt lemondása elfogadtatván, a szavazás tagsági helyére elrendeltetik.
5. A sárospataki állami tanítóképzőintézet visszavétele tárgyában elnökségi jelentés és költségvetés.
6. A sárospataki főiskolai internátus építési ügye.
7. A sárospataki főiskola 1924—25. évi zárószámadása és vagyonmérlege jóváhagyatik.
8. Dr. Szoboszlay Gyula sanfranciskói orvosnak korábbi alapítványát kiegészítő adománya hálás köszönettel fogadtatik.
9. A sárospataki főiskola 1925—26. évi pótköltségvetése jóváhagyatik.
10. A baktai földcsere.
11. A tokaji temetőszerződés.
11. a) A várfogságot és gályarabságot szenvedett sárospataki diákok emlékének megörökítése.
11. b) A sárospataki főiskola tanárainak a képzőintézet fentartására szolgáló évi hozzájárulás tárgyában hozott határozata köszönettel fogadtatik.

12. A sárospataki főiskola tanárai részére a vasúti kedvezményes jegyekért fizetendő díj megtérítettik.
13. A sárospataki főiskola tanári kara családtagjainak utazási kedvezménye megállapíttatik.
14. A theol. akadémiai tanárok státusrendezése.
15. Alkalmas bérlő nem létében „Györgytarló“ hasznosítása.
15. a) A „Perked-Mosolygó“ pusztai bérlőnek a bérletből való kibocsátása s a bérlet átruházása elvileg jóváhagyatik.
16. A főiskolai tisztviselők státusrendezése.
17. Dr. Szabó Sándor és Dr. Geröcz Kálmán ny. jogakadémiai tanárok fizetésének rendezése a státusrendezéssel kapcsolatban.
18. A főiskolai nyomda és könyvkereskedés által az egységes tankönyvkiadó főbizományossággal kötött szerződés jóváhagyást nyer.
19. A főiskolai nyomda fejlesztésére szolgáló beruházási kölcsön felvétele tárgyában beterjesztett határozat jóváhagyatik.
20. Bernáth Aladár alapítványa hálával fogadtatik.
21. A belkörü tűzbiztosítás kérdése felett napirendre térve, elnökség a lejáró tűzbiztosítási szerződés megkötése körüli intézkedések előkészítésére felkéretik.
22. A gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése és a gyűlés berekesztése.

II. Birósági ügyek.

A) 1925. dec. 8.

1. Kertész István báji lelkész követelése.
2. A kupai lelkészi javadalom megosztása.
3. A radványi lelkészlak építése körüli vitásügy.
4. Dr. Thóbiás Gyula perújítási kérelme.
5. Nehéz Andor szini énekvezér fegyelmi ügye.
6. Kriston Zsuzsánna alsóvadászi tanítónő fegyelmi ügye.
7. Csabay István kiskinizsi lelkész fegyelmi ügye.
8. Horváth Pál sajhídvégi lelkész fegyelmi ügye.

B) 1926. márc. 18.

1. Kiss Ernő esperes fegyelmi ügye.
2. A taktaharkányi lelkészválasztási ügy.
3. Horváth Pál sajtóhídvégi lelkész fegyelmi ügye.

C) 1926. ápril 14.

1. Kiss Ernő esperes fegyelmi ügye.
-

- Nagy Béla 14.
 Nagy Lajos bir. B. 1.
 Nehéz Andor bir. A. 5.
 Pácin 4/a.
 Puky Endre dr. 3.
 Radvány bir. A. 3.
 Ragályi Balassa Ferenc báró 3.
 Rácz Lajos dr. 14.
 Révész Kálmán dr. 1.
 Sajólászlófalva 4/a.
 Sárospataki főiskola 6., 7., 8., 9., 11/a., 11/b., 12., 13.,
 14., 15., 15/a., 16—20.
 Sárospataki főiskola gazd. választmánya 12.
     "   "   ig. tanácsa 6., 9., 15/a.
     "   "   háznagya 16.
     "   "   könyvnyomdája 18., 19.
     "   "   pénztárnoka 16.
     "   "   számvevője 16.
     "   "   tanári kara 11/b., 12., 13.
     "   "   theol. akad. tanári kara 14.
 Sátoraljaújhely 4/a.
 Sütő Kálmán 3.
 Szabó Sándor dr. 17.
 Szalay Róbert 7.
 Szendrőlád 4/a.
 Szent-Imrey Gyula 3.
 Szin 4/a.
 Szoboszlay Gyula dr. 8.
 Szücs István 7.
 Taktaharkány bir. B. 2.
 Tardona 4/a.
 Téglássy András 3.
 Tiszakarád 4/a.
 Tiszalúc 4/a.
 Tiszavalk 4/a.
 Tóbiás Gyula dr. bir. A. 4.
 Tokaj 11.
 Trócsányi József dr. 7. 14.
 Vay Arthur gróf 3.
 Zemplénagárd 4/a.

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1926 ÉVI JÚLIUS HÓ 14-ÉN MISKOLCON TARTOTT
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1926.

A tiszáninneri református egyházkerület 1926. évi július hó 14-én rendes közgyűlést tartott Miskolcon dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Az abaúji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, dr. Puky Endre gondnok, Görgey János, Medgyasszay András lelkészi részről; Dobozy István, Tolnay Gyula, Szepessy Zoltán világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, báró Bottlik István gondnok, Kenyeressy Károly, Román Ernő, Kiss Albert lelkészi részről; Zsóry Lajos, Puky László világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Meczner Béla gondnok, Forgács Gyula, Kun Zoltán, Janka Péter lelkészi részről; Bernáth Aladár, Sebeő Gyula világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Demeter Bertalan, Lőkös Sándor, Szentmártony Dániel lelkészi részről; Szepessy Gyula világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, báró Ragályi-Balassa Ferenc gondnok, Ablonczy László, Berey Ferenc lelkészi részről; Horváth Elemér világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Fodor György, Kovács István, Szalóczy Pál, Pósa Péter lelkészi részről; Farkas Géza, dr. Kérészy Barna világi részről.

Mint tanárképviselők: Csontos József a sárospataki főgimnázium, Csorba György a miskolci reálgimnázium, Péter Pál a miskolci leánygimnázium képviselője.

Mint tanítóképviselők: Csiky Béla, Tóth István.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly fő-, Marton János, Lengyel István aljegyzők lelkeszi részről; Domby László fő-, dr. Nagy Barna, dr. Horváth Zoltán aljegyzők világi részről.

Mint egyházkerületi főügyész: dr. Kérészy Barna, mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regéczy József.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője: Dr. Trócsányi József.

1/a. Dr. Révész Kálmán püspök az Atya Isten kegyelmét és segedelmét, a Fiú Isten áldó békességét és a Szent Lélek vigasztaló és igazságra vezérlő erejét kérő buzgó imádsággal az ünnepi áhitat meleg hangulatát önti el a lelkeken és a közgyűlésen.

1/b. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok nagy figyelemmel kísért, egyházi életünk napirenden levő kérdéseit felölő beszéddel nyitja meg a közgyűlést.

Egyházkerületi közgyűlés főgondnok úrnak mindvégig lebilincselő és gondolatokat keltő elnöki megnyitó beszédéért forró háláját nyilvánítja, mivel az egyház napirenden levő kérdéseinek ragyogó tükrét látja azokban a gondolatokban.

2/a. Gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván, egybehívott közgyűlés határozatképesnek jelentetik ki s Dókus Gyula, Szentimrey Gyula, Téglássy András, Szathmári Király Pál, dr. Soldos Béla gyűlési tagok bejelentett elmaradása igazoltnak vétetik.

2 b. A szavazatbontó bizottság betérjeszti a f. évi július 13-án Miskolcon tartott üléséről felvett jegyzőkönyvét, amely szerint a zsinati világi pótképviselői és sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselői állásra az elrendelt szavazás eredményeképen beadatott összesen a két állásra külön-külön 213 szavazat. Az érvénytelennek nyilvánított 4 szavazat levonásával a 209 érvényes szavazatból a zsinati világi pótképviselői

állásra dr. gróf Haller József 181, s a sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselői állására dr. Rácz Lajos 185 szavazatot kapott, míg a többi szavazat több egyén között oszlott meg, így az érvényes szavazatok általános többségével zsinati világi pótképviselővé dr. gróf Haller József, a theol. akadémia egyházkerületi képviselőjévé dr. Rácz Lajos választott meg.

Érvénytelenül szavaztak: Alsódobsza, Heves, Luka és Tiszakarád, mivel a lelkész, gondnok és két presbiter együttes aláírása helyett az első három egyház szavazatát csak a lelkész és gondnok, az utolsóét csak a lelkész írta alá.

Nem szavaztak: Abaújból: Abaújkér, Bakta, Csenyete, Kupa, Selyeb, Vily. Alsóborsodból: Böcs, Diósgyőr, Újlőrincfalva. Alsózemplénből: Makkoshotyka, Tiszaladány. Felsőborsodból: Dédes, Szakácsi, Szendrőlád. Gömör-Tornából: Imola, Kelemér, Zádorfalva.

Közgyűlésünk a megejtett szavazás eredményeképen dr. gróf Haller Józsefet megválasztott zsinati világi pótképviselőnek, dr. Rácz Lajost a sárospataki theol. akadémia megválasztott egyházkerületi képviselőjének jelenti ki s új tisztségükben mindkettőjüket szeretettel és bizalommal üdvözli.

Az érvénytelenül szavazó, vagy szavazatot nem adott egyházak lelkészeit a magát igazoló baktai lelkészen kívül 100.000—100.000 korona pénzbírságban marasztalja el.

3. Az alsóborsodi egyházmegye jelenti, hogy gondnokává teljes egyhangúsággal báró Bottlik István választott meg, aki f. évi május 26-án gondnoki állásába fényes ünnepség keretében be is iktattatott.

Közgyűlésünk báró Bottlik Istvánt az alsóborsodi egyházmegye gondnoki székében s ennek jogán tanácskozó asztala

mellett személye s egyházi munkássága iránti legnagyobb bizalommal és szeretettel üdvözl. Az a gazdag vezéri program, amelyet beiktatása alkalmával kifejtett, mindnyájunkat meggyőzött arról, hogy báró Bottlik István nemcsak az alsóborsodi egyházmegyének, hanem egyházkerületünknek, s egyetemes egyházunknak is vezérkedésre hívatott hű fia. Puritán egyénisége, kálvinista egyházunkhoz való törhetetlen ragaszkodása, nemes emberbaráti szeretete, egyházi életünk nagy kérdéseibe való elmerülése s azoknak biztos elme-éllel való boncolása s egyházunk szebb jövőjét meglátó helyes célkitűzése, bontakoznak ki e gazdag programból s mutatják, mint eltéríthetetlen iránytű, egyházi életünk szirtekkel és zátonyokkal meg-
 rakott vizein a haladás útját.

A minden kegyelemnek Istene báró Bottlik Istvánnak egyházkormányzati életünkkel való eme gondviselés-szerű összetalálkozását — a krisztusi szolgálatban való igaz vezérkedésben — tegye áldottá s egyházunkra gyümölcsözővé!

4. Egyházkerületi közgyűlés a bírósági ülés idejét a mai napnak délutáni 3 órájára azzal tűzi ki, hogy tekintettel a nagyobb számú bírósági ügyre, két tanács alakittassék és pedig az I. tanács ülése a közgyűlés tanácskozási helyére, a II. tanácsé pedig a tanári váróterembe s az érdekeltek és a bíróság tagjai az ülésekre meghivatnak.

Tudomásúl szolgál.

5. Dr. Révész Kálmán püspök felolvassa évi jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Múlt évi jelentésem elején arról emlékeztem meg, hogy a protestáns egyházak elleni nyilvános tüntetés jellegével bíró legsajátlagosabb róm. kath. ünnepet, az Urnapját, némelyek igyekeztek „országos” ünnepnek feltüntetni. Az illető exkluzív körök az idén már egy lépéssel tovább mentek, t. i. azt állították, hogy ez az ünnep Magyarországnak egyenesen „nemzeti ünnepe” is. Ez ellen a falsum ellen a Kálvinszövetség ez évi közgyűlésén erélyesen tiltakoztam, ez alkalommal is határozottan tiltakozom s felhívom összes híveinket, hogy ne hagyják magokat minden alpnélküli jelszavakkal megfélemlíteni, hanem ahelyett, hogy rosszul értelmezett, túlvitt udvariasságból a protestánsok elleni tüntető körmenetben, levett kalappal ott járkálnának, tartsák magokat távol az ünnep minden nyilvánulásától. Legyünk már egy kissé gerincesebbek; mi ne kezdjük soha a tamadást, de ha minket támadnak, ne tűrjük mindig szótlannul a keresztyén békesség sokszor hamis jelszava alatt. *Quod uni iustum, alteri aequum.*

A sárospataki állami tanítóképző átvételének ügyében f. évi március 18-án rendkívüli közgyűlést tartottunk, de végleges határozat itt nem jöhetett létre, mert az államkormány nem tudta honorálni egyházkerületünk minden kívánságát. Pár nappal ezelőtt, július 6-án újabb tárgyalás volt ez ügyben a minisztériumban, melyen ha nem érhattük is el a végső eredményt, de egy nagy lépéssel közelebb jutottunk a célhoz.

Az iskolafentartással összefüggő terhek még mindig nagyon súlyosan nyomakodnak reánk. A főbaj az, hogy az iskolai államsegélyek még mindig papírkoronában jönnek, míg az egyházak által fizetendő járulékok, nagyban felemelt mértékben, aranykoronákban véletnek be. Így körülmények közt természetesen lehetetlen az egyensúlyt fentartani. Az Egyetemes Konvent folytonos feliratokkal kéri a kormánytól e nehéz helyzet orvoslását de legtöbbször hiába. Állami háztartásunk egyensúlyának helyreállításával talán kedvezőbbre változnak a viszonyok.

A kultuskormány különben legújában nem zárkózik el attól, hogy egyházi és iskolai építkezésekre 5 milliótól 120 millióig menő egyszermindentörő segélyt adjon s egyes szükös viszonyok közt élő lelkészeknek 2-5 milliótól 5 millióig menő rendkívüli segélyeket adjon. Ilyen címen, a tudomásomra jutott adatok szerint 15 építkező egyház összesen 519 millió, 6 lelkész pedig összesen 21

millió államsegélyt kapott. Dr. Rácz Lajos theol. igazgató pedig külföldi utazására ugyancsak a kultuszminisztériumtól 2 500.000 kor. államsegélyt nyert.

Az olyan régen nehezen nélkülözött országos törvényben biztosított lelkési korpótlék 1927 július 1-től való folyósítására is pozitív kilátás van, amennyiben a 44 400/1926. számú miniszteri rendelet az idevonatkozó számításokhoz szükséges adatokat a püspöki hivataltól be kérte.

Dr. Beveridge Vilmos úr útján, egy magát megnevezni nem akaró skót hittestvérünk adományából, a legszegényebb lelkész-özvegyek részére 3,100.000 koronát kaptam, mely összeget azonnal kiosztottam. Hálás köszönet úgy a nemes adományozónak, mint a szives közvetítőnek.

Az egyházlátogatást a hivatalosak mindenütt megtartották s az esperesi jelentésekben összegezett adatok alapján örömmel jelenthetem, hogy a valláserkölcsi és hitélet terén csak haladást tapasztalhatunk. Templomok újulnak, iskolák épülnek, zengőszavú harangok szaporodnak. A belmissiói munkálkodás karöltve a Kálvinszövetség mind szebben kibontakozó munkájával, külön jelentésekben lesz előadva. A szektárius mozgalmak gyengültek, mert a közigazgatási hatóságok, mint már tavaly kívánatosnak tartottam, jobban belenéznek a szekták propagandájába és több helyen be is tiltják egyes el nem ismert szektáknak, például az adventistáknak istentiszteletét.

Nagy baj azonban, hogy nagyon sok egyházközségnél a lelkiekben való búzgóság csak addig van meg, míg pénzbe nem kerül. Lelkészválasztás alkalmával nagyon sok helyütt igyekeznének a kártából lecsipegetni; emellett a legújabb időben, több lelkészválasztás olyan nyilvános eszem-izommal és szemérmetlen szavazatvásárlásokkal ment végbe, hogy a képviselőválasztásoknak nincs mit szégyelniük a papválasztások előtt. Ez olyan fekély egyházunk testén, melyet tüzes vassal kell kiirtani. Ezért lenne szükség a zsinat mielőbbi összehívására, amelyet azonban mi magunk hiába kérünk, míg másik két egyházkerület nem csatlakozik hozzánk. (E. T. 98. §.)

Az egyházközségek anyagi állására nézve legelőször is az adakozás és építkezés összegét adom, első oszlopban az 1925. évi, a másodikban az 1924. évi eredményt.

Adakozás	1.296 027 498 K	1.142,872.142 K
Építkezés	3.760,052.206 K	4.172,876.931 K

E két pontnál tehát az előző évhez képest csökkenést látunk, a bevételeknél és kiadásoknál már növekedés van, de a pénztármaradvány az előző évinél ismét kevesebb, nevezetesen

Bevétel	12.551,977.649 K	7 810 131.580 K
Kiadás	11.895,582.944 K	7.281 252.314 K
Maradvány	456,394.655 K	528,899.266 K

A vagyoni állapotról, a tavalyi okok miatt, az idén sem adhatok összesítő kimutatást, nemcsak azért, mert az Egyetemes Konventtől mégsem jöttek meg az új vagyoneleltári minták, hanem azért is, mert elég sajtáságosan ugyanazon egyházmegye az egyes címek értékelését hol papír-, hol aranykoronában, hol pengőben adja. E tekintetben tehát csak úgy kaphatunk tiszta képet, ha megfelelő összesítő ívek lesznek és ha a kizárólagos pengőértékelés életbe lép.

Áttérve a népmozgalmi adatokra, az első oszlop az 1925. évi, a második pedig az 1924. évi adatokat tartalmazza, a harmadik oszlop végre a kettő közötti különbséget adja.

Lélekszám	185.717	187.153	—1436
Született	5.878	5 876	22
Törvényes	5.471	—	—
Törvénytelen	407	—	—
Meghalt	3 645	4 330	—685
Tiszta házasság	1.063	1.254	—191
Vegyes	571	587	—16
Reverzális jav.	228	253	—25
„ kár.	134	138	—4
Áttért hozzánk	128	101	27
Kitért tőlünk	126	68	58
Konfirmált	3.753	3.488	265

A lélekszámban 1436 csökkenés mutatkozik, aminek indokát nem tudom megtalálni, mikor a halottak száma 685-tel kevesebb, mint előzőleg volt. Valószínűnek tartom, hogy a tavalyi lélekszámnál valami hiba csuszott be, mert a mostani összeg (185.717) és az 1923. évi összeg (186 269) közeljár egymáshoz. A törvénytelen születések százaléka elég kedvező: 7%. A házasságkötések száma 207-tel csökkent s a vegyesházasságok aránya 29% (1924-ben 32%). Mindenesetre örvendetes jelenség, hogy ez az arány következetesen csökkenőben van. A reverzálisok száma is 29%-al csök-

kent, ámde javunkra 25-tel, kárunkra csak 4-gyel. A hozzánk áttértek száma, igaz, 27-tel több, ezzel szemben azonban a tőlünk kitértek száma 58-al több, mint tavaly úgy, hogy e tekintetben összes nyereségünk csak 2, ami az előző évi 18 nyereség után aggasztó csökkenés. Az 1920. évben e címen 64 nyereségünk volt, az idén 2, ami azt jelenti, hogy hat esztendő óta igen megnőtt a másik oldalon a defenziva, úgy, hogy most már offenzívának is bátran mondható. Sokszoros éberséggel legyenek azért résen az őrállók.

Múlt évi őszi közgyűlésünk alkalmával, 1925 október 11-én lelkészavatás is volt, mely alkalommal a miskolci nagy templomban 35 ifjú Timótheust bocsátottam ki a szent szolgálatra. Legyenek mindannyian hív pásztorai a rájuk bízott nyájnak.

Iskoláinknál lényegesebb változás nincs. Theológiai akadémiánkon elfoglalta helyét dr. Mátyás Ernő, aki már eddigi működésével is bebizonyította, hogy méltó ember a méltó helyen. Fájdalom Forgács Gyula lelkésztársunk, méltánylandó okok miatt, a jövő tanévtől kezdve nem folytathatja előadásait; a tanszék ellátásáról egyelőre helyettes tanár által fogunk gondoskodni. Egyik érdemes tanárunk súlyos betegsége miatt ismét nem kerülhetjük el a helyettesítést.

Mindhárom középiskolánkban, teljes tanári létszám mellett kiváló sikerrel folyik a nevelés és tanítás; az érettségi vizsgálatok, úgy az egyházi elnökök, mint a kormányképviselők nyilatkozata szerint mindenütt örvendetes eredményt tártak fel.

A népiskolák állapota a Konvent összesítő kimutatásaiból kimerítően látható, azért itt nincs célja a reprodukálásnak.

Sok nevezetes évfordulót is megünnepeltünk, mint egyház és iskola. Lévy József centennáriuma, melynek a Magyar Tud. Akadémia által rendezett ünnepélyén dr. Ravasz László püspöktársam tartotta a fényes emlékbeszédet egyházkerületünk képviselőjében magam is jelen voltam; a legideálisabb szabadsághős II. Rákóczy Ferenc születésének — és a hitvalló gályarabok szabadulásának, valamint dicsőséges szabadítójuk Ruyter tengernagy halálának 250 éves fordulója templomainkban és iskoláinkban mindenütt méltó ünneplés tárgya volt. Egyházunk legrégibb és legérdemesebb világi vezérférfia gróf Degenfeld József úr, méltó ünneplés tárgya volt a Konvent legutóbbi ülésén, melyhez mi, mint része az egésznek, teljes szívükből csatlakozunk.

Az elszakított erdélyi egyházkerület, e tövisek közt növekvő liliom, mély gyászba borult, egyházi vezérének, dr. Nagy Károly

püspöknek korai elhunytával. A hazája és egyháza szomorú sorsa miatti nagy lelki fájdalmon kívül még a testébe adott tövisek is kinozták és égették őt. Végre az Ur megelégtelte iszonyú szenvedéseit, elhívta magához és letörölt az ő szemeiről minden könnyhullatást. Hív volt mind halálig, bizonyára elnyerte az életnek koronáját. Püspöki székét méltó utód, dr. Makkai Sándor foglalta el, kit egy éven át a mi egyházkerületünk is magáénak és dicsékedésének mondhatott. Ugy a gyász, mint az öröm alkalmával kifejeztem az erdélyi egyházkerület igazgató-tanácsa előtt egyházkerületünk együtttérzését, de kérem ezt a ft. közgyűléstől is.

Gyakorta jelentkező gyengélkedésem, fájdalom meggátolt abban, hogy az egyházközségeket örömnapijaik alkalmával meglátogathassam. Emiatt nagyon sok kedves meghívást kellett a legnagyobb sajnálatomra visszautasítanom. Csakis két esetben szállhattam ki egy-egy egyházunkba; Sajószentpéteren részt vettem és szerepeltem egyházkerületünk patriarchájának, főtisztelű Vadászy Pál úrnak aranylakadalmi ünnepélyén, Egerben pedig az ottani virágzó Lorántffy Zsuzsánna nőegyesület kértére mentem el dr. Ravasz László püspöktársammal együtt, hogy egy vallásos estélyen előadást tartsunk. Az ott nyert kedves emlékeket és felemelő benyomásokat egyáltalán nem zavarta meg pár ultramontán lap alacsony, személyeskedő támadása, mivel arra okot a legtávolabbról sem szolgáltatunk. De hát csak nem lehet szó nélkül eltűrni azt, hogy két református „főpredikátor“ a kegyelmes érsek úr távollétében (!) merészelt Egerbe ellátogatni.

Mint egyik helybeli lapból értesülök, kerületünknek egy, minden tiszteletre és szeretetre érdemes lelkésze, Bartha Mihály sajjóvámosi lelkész, f. hó 4-én ünnepelte lelkészi szolgálatának aranyjubiläumát. Az a bensőséges és szeretetteljes ünneplés, amely a jubileumot jellemezte, a legszebb bizonyíték amellelt, hogy lelkésztársunk a neki adott talentumokkal mindig híven sáfárkodott az elmúlt félszázadon át. Nagy örömmel s igaz szeretettel üdvözlöm őt egyházkerületünk részéről és szivemből kívánom, hogy az Ur szaporítsa meg rajta a kegyelem esztendeit.

Sajátságos játéka a véletlennek, hogy a most zárult egyházi évben ugyanannyi (23) körlevélben közöltem a tudnivalókat egyházkerületünk közönségével, mint az előző évben. Iktatószámom 1047, hivatalos leveleim száma pedig 925.

Egy kötelességem van még: a múlt év halottai ravatalára rátenni emlékezésünk és kegyeletünk koszorúját. Lelkészi karunk-

ból Barna Gyula disznóshorváti, Bodolay Miklós nagyvisnyói, Bogdányi József sajkókereszturi, Demjén István pusztafalusi, Győr Imre taktaharkányi és Kerekes János barcikai lelkészek költöztek át az örökkévalóságba. Több-kevesebb ideig, több-kevesebb buzgósággal és eredménnyel munkálkodtak az Ur szőlőjében, most már a pásztorok Fejedelme előtt állanak s hisszük, hogy kegyelmes ítéletet nyertek.

A miskolci reálgimnázium egyik kiváló tanára Bihary Ferenc, megrázó hirtelenséggel hagyta itt a földi életet. A tudós és hívő tanárok közé tartozott, aki mindig szívesen tett vallást az ő Krisztusáról.

A tanítói karból Kalas Barna mezőcsáti és Szűcs János szőlőszardói tanítók haláláról jött hozzám hivatalos értesítés.

Világi tisztviselőink közül Alsózemplén barakonyi Kovácsy Ferenc főjegyző, sok érdemű tállyai főgondnok, Felsőborsod Benőcs Zsigmond aljegyző halálát gyászolja.

Mindezen megboldogult testvéreink elköltözését mi is veszteségünknek ösmerjük, ennélfogva emlékek jegyzőkönyvi megőrkötését kérem.

Évi jelentésem elfogadását és jóváhagyását tisztelettel kérve, ajánlom magamat továbbra is a főt. egyházkerületi közgyűlés mindig tapasztalt jóindulatába.

Miskolc, 1926 július 14.

Dr. Révész Kálmán
püspök.

Egyházkerületi közgyűlés püspök úrnak gondos, minden anyagot felölelő jelentését, mint olyat, amely nemcsak hű tükre egyházi életünknek, hanem egyházpolitikai kérdésekben is útmutató és világító szövétnak, hálás köszönettel fogadja, a jelentést jóváhagyja, azt egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja s ahoz füződőleg a következőket határozza:

a) a szegény lelkészözvegyek sorsát szívén viselő, magát megnevezni nem akaró skót hittestvért ismeretlenül is szívébe zárja egyházkerületünk. Mi nem tudjuk a nevét, de érezzük felénk áradni szíve

melegét s e szívmelegség viszonzásaképen kívánja közgyűlésünk, hogy aki őt tudja és színről-színre ismeri s az övének vallja, áldja meg az Isten! Dr. Beveridge Vilmos úrnak, mint a könnytörő 3,100.000 K adomány közvetítőjének, az ismeretlen jóltevő áldott jobb kezének pedig, hálásan mond közgyűlésünk köszönetet.

b) Felkéri egyházkerületünk az egyetemes konventet, hogy a pengőértékű vagyoneleltári mintákat legyen kegyes mielőbb elkészíttetni, hogy az értékelések bonyodalmai ez által megszüntetessenek, hogy az egyházközségek vagyoni viszonyait feltüntető összesítő kimutatások akadálytalanul elkészíthetők legyenek.

c) Püspök úr jelentéséből örömmel értesül egyházkerületünk, hogy közép- és magasabb fokú tanintézetek minden arra illetékes tényező nyilatkozata szerint a legörvendesebb eredményt tárták fel; ezért úgy a három középiskola, mint a sárospataki theol. akadémia tanári karának legmelegebb elismerését nyilvánítja s Isten áldását kéri tanintézetek régi jó hírét öregbitő munkásságukra.

d) Püspök úr jelentésével a legbensőbb készséggel, a tisztelet és hála elévülhetetlen érzetével azonosítja magát egyházkerületi közgyűlésünk akkor, amikor szívvel-lélekkel csatlakozunk főpásztorunk vezetése alatt ahoz az ünneplő sereghez, mely szeretete, tisztelete, ragaszkodása és forró hálája lelki jeleivel közelget közegházunk kipróbált és ezerképpen meghasznált vezérmunkásához, Gróf Dégenfeld Józsefhez, egyetemes konventünk világi elnökéhez. Szinte egy emberöltőt töltött ő el az egyházi tisztségek változatos foko-

zatain át ref. anyaszentegyházunk hú szolgálatában. Legyen kedves Isten előtt szívünknek az az önzése, melyből folyólag buzgó imában kéri tőle, hogy áldozatos munkában, kristályos jellemben anyaszentegyháza gránitoszlopává növekedett hú fiát közegyházunk javára megsokasodó évekkkel tartsa meg.

e) A lelki bánat sűrű felhője ereszkedett alá egyházkerületi közgyűlésünkre, midőn a püspöki jelentés folyamán felújult emlékezetében a testvér erdélyi egyházkerületnek az a hasonlíthatatlan nagy vesztesége, mely nagy vezérének, dr. Nagy Károly püspöknek, korai elhunytával érte. Egy kőszál vált le a Hargittáról benne, mely a dermesztő légkörben lelke-teste hasadásában százezrek fájdalmait zengte. A leszakadt sziklát az anyaföld keblére ölelte, de onnan is, a sírból is kiragyog egy név, hogy beragyogja Erdélyt, a dr. Nagy Károly halhatatlan neve. Legyen áldott emlékezte! A testvér erdélyi egyházkerületet pedig vigasztalja meg a vigasztalásnak Istene s egyházkerületünknek is fájdalmas sorsukban, veszteségükben osztozó részvéte.

f) Mint ahogy mélységes volt a fájdalom, amellyel részt kértünk a testvér egyházkerület veszteségében, éppen úgy mélységes az örömünk abban a nyereségben és reménységben, melyet dr. Makkai Sándor püspök személyében adott neki az Isten. Egyházkerületünk boldogan vallja, hogy a fiatal főpásztorral dicsekednie van módja és alkalma. Életének van egy szép darabja, amelyben a miénk volt Ő és sasszárnyait már itt biztosan, hatalmas lengéssel mozgatta. Lebegjen meg felette a kinyilatkoztatás fehér galambja, hogy le-

hessen az izmosodó sas a testvéregyházkerület turulmadara.

g) Szeretettel üdvözli egyházkerületünk Bartha Mihály sajóvámosi lelkészt, mint az Úr különös kiválasztottját, kegyeltjét nemcsak szép- és példás öregségére, félszázadra nyuló hosszú szolgálatára, hanem e szolgálat hasznára, hűségére és értékére nézve is. Közgyűlésünk midőn kifejezi a hű és jó pásztor iránti igaz elismerését, szeretettel küldi hozzá üdvözetét s ama hő kívánságát, hogy lelke törvénye szerint sokáig szolgálhassa még Urát, Istenét, családját és gyülekezetét.

h) Egyházkerületi közgyűlésünk maga is tovább fűzni kívánja a kegyeletnek azt a hervadhatatlan koszorúját, melynek szalagjára az Úr hat szolgájának, névszerint Barna Gyula disznóshorváti, Bodolay Miklós nagyvisnyói, Bogdányi József sajókeresztúri, Demjén István pusztafalusi, Győr Imre taktaharkányi és Kerekes János barcikai elhunyt lelkészek nevét írta rá az élet és halál szabados Urának kifürkészhetetlen akarata szerint a püspöki jelentés. Hívek voltak ők a rájuk bizottakon, ki-ki a neki adatott kegyelem mértéke szerint, nyerjék meg az örök koronát, hogy dicsekedve ismerjék meg, amit itt hirdettek, a Megváltó drága érdemét. Itt maradt szereteteiket pedig az elveszíthetetlen kegyelemmel kárpótolja az ég!

i) A miskolci reálgimnázium kiváló tanárának, Bihary Ferencnek megrázó hirtelenséggel történt kidőlését közgyűlésünk mélyen fájlalja, mert benne tudós és hívő olvadtak tiszta harmóniába, akinek a Krisztus evangyélioma Istennek hatalma volt. Ez a hatalom tegye örökkévalóvá a földön oly hirtelen kialudt életet!

k) A tanítói karból kidőlt Kalas Barna mezőcsáti és Szűcs János szállósardói tanítók emlékét azzal iktatja közgyűlésünk jegyzőkönyvébe, hogy a munka valódi bérért, az égi koronát, kapják meg a mesterek Mesterétől, hű szolgálataik pedig ne feledtessenek el azoknál, akiknek világosságul küldte őket e földre az Isten! Hátra maradt kedveseiknek őszinte részvétét nyilvánítja.

l) Meghatottsággal osztozik egyházkerületünk az alsózemplémi és felsőborsodi egyházmegyék gyászában; midőn előbbivel nagy érdemű világi főjegyzőjét s a tállyai egyház ritka buzgalmú főgondnokát, Kovácsy Ferencet, utóbbival egyik feltörekvő reménységét, világi aljegyzőjét, Benócs Zsigmondot siratja. Az ő elvesztésük a mi veszteségünk is, azért emléküket jegyzőkönyvünkben megörökítjük.

6 a. Dókus Ernő, egyházkerületi főgondnok, az egyházkerületi elnökségnek a sárospataki állami tanítóképzőintézet átvétele körüli újabb eljárását, a Nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter Úrral legutóbb lefolytatott tárgyalását és annak eredményét ismertetve, az ügy tovább vitele, végleges döntés alá előkészítése s az átvétellel járó anyagi kérdések lebonyolítása céljából jól átgondolt, az ügy érdemét és minden fejleményét gondosan szem előtt tartó részletes javaslatot terjeszt közgyűlésünkhöz elfogadás végett.

Egyházkerületi közgyűlés mindenekelőtt mélységes háláját és forró köszönetét nyilvánítja az egyházkerületi elnökségnek, hogy a nagy horderejű ügyben az ahoz méltó elővigyázattal, gondossággal és körültekintéssel jár el. Külön is hálás köszönettel fogadja egyházkerületi főgond-

nok úrnak előterjesztett javaslatait s azok alapján dr. Puky Endre, Farkasfalvi Farkas Géza, Sebeő Gyula, Juhász László és Farkas István közgyűlési tagok hozzászólása után elhatározta, hogy:

a) Felterjesztést intéz a nagyméltóságú m. kir. Vallás- és Közoktatási Miniszter Úrhoz, melyben — hivatkozással a 89562. számú leíratával leküldött Szerződési tervezetre — felkéri, kegyeskedjék saját hatáskörében odahatni és a Pénzügyminiszter Úrnál kieszközölni, hogy:

1. a sárospataki állami tanítóképző-intézet épületeit az állam saját költségén állíttassa helyre, hogy azok 50 év elteltével, vagy máskor hasonló állapotban legyenek visszaadhatók, mint amilyenben az átvételkor lesznek;

2. kötelezettséget vállaljon az államkincstár arra nézve, hogy a tanerők fizetéséhez nemcsak öt éven keresztül, hanem azután is 90 százalékkal fog hozzájárulni;

3. a református növendékek ugyanolyan módon segélyeztessenek az államkincstár által, mint a róm. és gör. kath.

Felkéri az egyházkerületi elnökséget, hogy ugyanilyen értelmű felterjesztést tegyenek a Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök és Pénzügyminiszter Urakhoz.

b) Hogy ezen felterjesztések kedvező eredménye és sikere esetére úgy az 528,713.000 K évi fenntartási, mint a 300,000.000 K épülethelyreállítási költségek előteremthetők legyenek, e célra — az adakozásra való felhívás mellőzésével — a progresszivitáson alapuló egyházi adózás igénybevételét mondja ki egyhangú határozattal az egyházkerület s annak előkészítése és keresztülvitele céljából Janka Károly főiskolai és dr. Puky Endre

egyházmegyei gondok elnöklete alatt Farkas István és Juhász László esperesek, báró Bottlik István egyházmegyei gondnok, farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi tanácsbíró, Trócsányi József gazd. vál. elnök és Marton János egyházkerületi jegyzőből álló előkészítő bizottságot szervez, melynek feladata lesz, hogy:

1. felhívja a presbitériumokat arra, hogy a polgári hatóság segítségének igénybevétele mellett is állapítsák meg minden református családfő állami és egyházi adóját, vagyoni helyzetét, valamint teherbíró képességét kamatköteles tartozásainak és eltartásra szoruló családtagjainak figyelembevételével;

2. ezen adatok alapján állapítsa meg külön az évi fenntartás, külön az egyszersmindenkori költségek fedezésére vonatkozó minimális adókulcsot, melynek alapján az adózásba minden adóalany belevonható legyen. A kivetéshez szolgáló alapra nézve egyházkerületi közgyűlés a bizottságnak szabad kezét enged, hogy tisztán az állami adó, vagy az adózás és jövedelmező vagyon kombinációja képezék-e a kiinduló pontot, úgyszintén a bizottságra bízva, hogy állapítsa meg az adómentes létminimumot.

Ehez képest sorozza osztályba az adózókat s az így nyert eredmény szerint a megállapított adókulcsot a szükség mérvéhez mérten szállítsa lejjebb, vagy emelje feljebb és ezen változott adókulcsot vigyék keresztül a progresszivitás egész vonalán is;

3. a kivetés előmunkálatait azonnal foganatba vegye s a tél folyamán teljesen befejezze, részint azért, hogy a jövő év március havában tartandó rendkívüli egy-

házkerületi gyűlésből a Nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter Úrnak végleges válasz legyen adható, részint hogy az adóbehajtás kellő időben megtörténhessék, hogy így az épületek helyreállításának, általában a visszavételnek munkálatai a jövő év nyári hónapjaiban végrehajthatók legyenek.

6/b. Olvastatott püspök Úrnak egyházkerületünk közgyűléséhez intézett, egész terjedelmében itt következő levele:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Szeptember hó végén lesz hat éve, hogy Miskolcra költözve, a püspöki hivatal közvetlen vezetését átvettem. Segítségemre csupán mindenkori segédlelkészeim voltak, kik a titkári teendők többkevesebb részét elvégezték. Az önálló titkári állás szervezését eddig nem kértem, mert a sok munkát bírtam, az egyházkerület anyagi állapota pedig nem könnyen bírta meg az azzal járó költséget.

Azonban a legújabb időkben erősen megnövekedtek nálam az esteli árnyékok. A püspöki hivatal teendőinek megfelelő ellátása érdekében most már kérnem kell az önálló titkári állás szervezését, annyival is inkább, mivel az ezzel járó költség ma már rendelkezésére áll az egyházkerületnek.

Tisztelettel kérem azért, méltóztassék az önálló püspöki titkári állás szervezését kimondani s arra Illyés Bertalan felszentelt lelkészt, diósgyőrvasgyári hitoktatót megválasztani, akiben a legtöbb hajlamot, ügyességet, készséget tapasztaltam a titkárság ellátásához. A feltételek a következők lennének:

1. Évi fizetése 36,000.000 papir korona, vagyis 2880 pengő, havi előleges részletekben. Ehez járúl a hasonló fizetésű állami hivatalnokok részére megállapított miskolci lakbér.

2. A püspöki titkár választása élethossziglan szól és csak rendes fegyelmi eljárás útján mozdítható el.

3. A püspöki titkár az egyházkerületnek a püspöki irodában alkalmazott rendes hivatalnokaként mint ilyen, hivatali esküt tesz. Tartozik a püspök utasításai szerint minden hivatalos ügyet elintézni; a hivatalos órákat pontosan megtartani, a püspök által rábízott lelkészi teendőket is elvégezni, az általa végzett stólaris funkciók tiszteletdíja őt illeti.

4. A püspöki titkár kötelezett tagja az országos ref. lelkészi özvegy-árva nyugdíj- és gyámintézetnek. Az évenkénti 2% fentartói járulékot fizetése után az egyházkerületi pénztár fizeti.

5. A megválasztott titkár a püspök által megállapított időben lesz köteles állását elfoglalni.

Kiváló tisztelettel:

Miskolc, 1926 július 13.

Dr. Révész Kálmán,
püspök.

Egyházkerületi közgyűlés püspök Úr előterjesztésének folyamánként minden előtt hálás köszönetét fejezi ki püspök Úr iránt azért a fáradhatatlan buzgalomért, amelylyel a püspöki hivatal sok munkát és körültekintést kívánó teendőit az egyházkerület nehéz anyagi viszonyaira való tekintettel nagy önzetlenséggel, szinte erőn felüli fáradalmakkal látta el, bár az ő munkabírásiából a hanyatlás jeleit éppen nem látja, sőt az imént elhangzott püspöki jelentés gazdag sokoldalúsága ereje és képessége frissességének nyilvánvaló bizonyossága: mindazáltal az egyházkerület anyagi viszonyaiban beállott kedvezőbb helyzetre való figyelemmel, de az egyházkerület korábbi statutumára való tekintettel is, az

önálló püspöki titkári állás szervezését a püspöki előterjesztés öt pontjában foglalt feltételek elfogadásával és határozati erőre emelésével kimondja, püspöki titkárrá Illyés Bertalan diósgyőrvasgyári hitoktató lelkészt — az ő adminisztratív hajlamaiba, ügyességébe és készségébe vetett jó reménységgel — megválasztja s munkásságára Isten áldását kívánja.

7. Olvastattak az egyházmegyék részéről „az egyháztalálkozó fegyelmezéséről“ szóló törvénytervezetre vonatkozólag felterjesztett véleményes javaslatok. Ezek szerint:

I. *Az abaúji egyházmegye* a tervezet 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. és 9. §-ait változtatás nélkül elfogadja. A 4. §-ba az előzetes javulást követelményül felvenni kívánja, hogy a fegyelmi eljárás illuzóriussá ne váljék azzal, hogy a vétkes minden komoly megjavulási szándék nélkül teszi meg a §-ban foglalt bejelentést csak azért, hogy a büntetés hatályát veszítse, ezért ezen §. harmadik sorában a „megjobbulás iránti készségét“ szavak után beiktatni kívánja következő közbevetett mondatot: „miután ezeknek életével tanúbizonyságát is szolgáltatta“. Ugyanezen §.-hoz hozzáfűzni kívánja pótlásként a következő rendelkezést:

„Aki azonban a ref. egyház kárára reverzális ad, ez a cselekedete minden további eljárás nélkül magával vonja, hogy részére a lelkész és tanító (kántor) semmiféle lelkészi, vagy kántori szolgálatot nem teljesíthet; ugyanez a fegyelmi büntetés alkalmazandó azokra a szülőkre is, akik kiskorú gyermekeik reverzális házasságához beleegyezésüket adják“.

A 10. §-t így kívánja szövegezni: „Jelen törvény az egyházkerületekkel leendő közlés és az azok által leendő kihirdetés után azonnal hatályba lép“.

Új §-okba kívánja felvenni a következő rendelkezéseket:

a) a vadházasságban élő, vagy megesett személyek számára a templomban külön ülőhely jelöltessék ki.

b) a lelkészek fegyelmi vétség terhe alatt legyenek kötelesek minden egyes adott esetben a fegyelmi szabályrendeletet alkalmazni.

A 10. § módosítását az egyházmegye a leg-sürgősebb szükségszerűséggel indokolja, a szégyenpadot a bűntől való elrettentéssel, a lelkészek elköteleztetését pedig a kényelemszeretet kiküszöbölése mellett azzal is, hogy a fegyelmezésnél a lelkésznek fedezete legyen.

II. *Az alsóborsodi egyházmegye* esperesi jelentés szerint a tervezetet teljes egészében elfogadásra ítélte, mivel az egyházmegye egyetlen egyházközségének sem volt ellene észrevétele.

III. *Az alsózempléni egyházmegye* feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a törvénytervezet összhangzásba hozassék az egyház egyetemére kiterjedő, a lelki egységet és egyöntetű állásfoglalást biztosító fegyelmi eljárásokra vonatkozó törvényeinkkel. Ennek érdekében biztosítandó az egyháztagnak kötelező nyilvántartása, hogy bárhova költözik is egy egyháztagnak, az a lelkészi hivatal, amelynél keresztelése, vagy áttérése be van jegyezve, értesüljön az illetőnek konfirmáltatásáról, esketéséről és temetéséről, bárhol történt legyen az.

A tervezetben domináló megtorló fegyelmezés mellett érvényesíteni kívánja a preeventív eljárást főként azzal, hogy az egyháztagság fogalma elvileg tisztázassék, az egyháztagnak kötelezései pontosan, de a lelkiismeret titkait nem érintőleg körülírassanak, hogy a konfirmáció a Szentírás és ref. hitelveinkkel egyezőleg szabályoztassék és hogy a presbiterek a gyülekezetek körzetekre osztott részeiben gyakorolják a felügyeleti és ellenőrző munkát.

Ez általános elvi megalapozás után magán a törvénytervezeten a következő módosításokat hozza javaslatba:

a) A 3. §. c) pontjában félreértések elkerülése végett az „úrasztala“ helyett „úrvacsorázás“ teendő.

b) A vétségek között a kárunkra adott reverzális okvetlen külön kiemelendő.

c) A 4. §. helyett a következő új szöveget ajánlja: „A fegyelmi büntetés megszűnik, ha a vétkes helyrehozza az okozott károkat és enyhébb esetekben a presbitériumot, súlyosabbakban a gyülekezetet megköveti és konfirmációi fogadalmát megújítja“.

d) A 7. §-t kiegészítendőnek tartja azzal, hogyha a vétkes nem volt megtalálható és az idézésekre sem jelent meg a személyes megintés céljából, a bíróság megindíthatja az eljárást és ítéltet abban az esetben is, ha az illető nem jelent meg a tárgyaláson, továbbá akkor is, ha a vétség elkövetésének a természete az előzetes intést természetesen kizárja.

e) A tervezetben a törvény életbeléptetésére vonatkozó 3 év szerinte a minimumra redukálendő.

f) A tervezetbe felveendőnek tartja azt, hogyha valaki ellen olyan vétség miatt van fegyelmi eljárás folyamatban, amely az egyháztagsági jogok felfüggesztését, úrvacsorázástóli eltiltást, vagy kizárást von maga után, az olyan egyháztagnak jogai az eljárás megkezdésekor felfüggesztendők.

IV. A *felsőborsodi* egyházmegye örömmel üdvözli a tervezetet, a részleteket illetőleg a következő módosításokat hozza javaslatba:

a) A fegyelmezésre szoruló vétségek közül 2. §. A) kihagyandónak véli a házi imádkozás, bibliaolvasás, úrvacsorával való élés (kivéve a presbitereket) és jótékonyág elmulasztását, amennyiben ezek nem a törvény, hanem a lelkiismeret önkéntes fegyelmező hatalma alatt hagyandók. A cselekedeti bűnök 2. §. B) közzé a reverzális vétségét kéri nyomatékosan felvételni.

b) A 3. §. c) pontjába „úrasztalától“ helyett „úrvacsorától“ szót ajánl.

Fegyelmi büntetésül a 3. §. c) és d) pontja közzé beilleszteni kívánja az egyháztagság ideiglenes felfüggesztését.

A 6. §-ba c) pont gyanánt felveendőnek tartja az egyházkövetést.

A 7. és 11. §-ok olyatén módosítását kívánja, amint azt Forgács Gyula egyházkerületi belmissziói előadó javasolta a Spataki Lapokban.

V. *A gömör-tornai* egyházmegye a tervezetet az evangyéliom szellemével megegyezőnek s így helyesnek találja, csak a vétkességet illetőleg kifogásolja a lelkiismereti kényszert. A részletekre nézve a következőket javasolja:

a) A 2. §. A) és B) pontokban az egyháztagek jogainak felsorolása után beveendő, hogy: fegyelmi vétséget követ el az az egyháztage, aki az E. T.-ben előírt kötelességei teljesítését elmulasztja, vagy azzal ellenkezőt tesz.

b) A 3. §. c) és d) pontja közzé felvétetni kívánja fegyelmi büntetésül az egyháztagság rövidebb, vagy hosszabb időre szóló felfüggesztését.

c) A 8. §. megtoltandó a „viselt hivataltól való megfosztás“-sal.

Végül: d) az egyházmegye kívánja, hogy a törvény kihirdetés után azonnal életbelépjen.

Egyházkerületi közgyűlés az egyháztagek fegyelmezéséről szóló törvénytervezetet az egyházmegyék egyöntetű véleménye alapján általánosságban elfogadónak itéli, mint oly szükségszerűséget, melyről szinte kivétel nélkül minden egyházmegyének az a véleménye, hogy mi-helyt az törvénné lesz, azonnal léptet-tessék életbe.

Ezzel szemben általánosságban is elengedhetetlen követelmény, hogy összhangba hozassanak a tervezettel a meg-

alkotandó törvények, hogy azok határozzák meg az egyháztagság fogalmát, írják körül szabatosan az egyháztagsági kötelelességeket s tegyenek oly rendelkezéseket, amelyek megalapozóivá és szabályozóivá válnak az egyháztagok gyülekezeti életének.

A részleteket illetőleg az egyházmegyék módosításait és pótlásait, felvetett új gondolatait az abaúji egyházmegye indítványát képező szégyenpad kirekesztésével ajánlja közgyűlésünk a zsinat szakelőadójának és a törvényelőkészítő bizottságnak figyelmébe.

8. Olvassatik az egyházkerületi számvevőszék 1926 március 16., 17. napjain tartott ülésének jegyzőkönyve.

Költségelőirányzat az 1926-ik évre.

I. Közigazgatási tár.

<i>Bevétel.</i>	1925. évi eredmény	1926. évi előirányzat
1. Múlt évi pénztári maradvány ...	169,860.336	169 860.336
2. Államsegély ...	258,440.000	236,860 000
3. Államsegély theol. tanároknak ...	4,250 000	4,500.000
4. Kamatokból ...	23,065.438	16,000.00 ⁰
5. Egyházmegyéktől:		
a) tűzkárbiztosításért ...	64,402.160	96,757.800
b) közigazgatási tárra ...	85.211	—
c) kerületi jegyzőkönyvért ...	6,184 500	14,000.000
d) közhirdetésből ...	792.882	700.000
6. Br. Baldácsy-alap jövedelméből ...	210,000.000	210,000.000
7. Középiskolai tanulóktól középiskolai előadóknak ...	18,709.000	18,000.000
8. 1% ^o egyházaktól 1926. évre ...	—	7.918
" " 1925. " ...	790	3.033
" " 1924. " ...	245	2.978
" " 1923. " ...	—	700
9. Zsoltárjutalék ...	18,906.575	18,000.000
10. Vegyes ...	11,457.807	1 000.000
Összes bevétel ...	796,154.944	785,692.765

<i>Kiadás.</i>	1925. évi eredmény	1926. évi előirányzat
1. Kezelt tőkék kamatja --- --- ---	6,233.164	10,000.000
2. Pesti M. Keresk. Banknak törlesztés	5.772	5.772
3. Segélyek :		
a) egyh. megyéknek 1925 re pótlék	30,000.000	30,000.000
b) " " 1926. évre ---	—	60,000.000
c) csoportok tiszteletdíja ---	10,000 000	10,000 000
d) egyházmegyéknek 1925 ik évi Br. Baldácsy jövedelemből ---	—	40,000.000
e) egyházmegyéknek 1926. évi Br. Baldácsy jövedelemből ---	105,000 000	100,000 000
f) theol. tanároknak --- --- ---	4,250.000	4 500.000
g) Baldácsy-alap tartalékra --- ---	—	49 000.000
h) leányiskolának 1925. évre ---	—	17,000 000
i) " " 1926. " ---	—	17,000.000
k) Sárospataki Ref. Lapoknak ---	3,000.000	3 000.000
l) egri lelkésznek --- --- ---	6,000.000	6,000.000
4. Közig. tisztviselőknak :		
a) püspöknak --- --- --- ---	1,800.000	1,800.000
b) püspöknak Br. Baldácsy jöve- delemből --- --- --- ---	63 000.000	63 000.000
c) püspöki titkárnak --- --- ---	12,000.000	12,000.000
d) püspöki titkárnak titkári állás szervezése esetére --- --- ---	—	10,000.000
e) főügyésznek --- --- --- ---	500.000	2,000 000
f) alügyésznek --- --- --- ---	100 000	100 000
g) pénztárnoknak --- --- --- ---	18,000 000	18,000 000
h) lelkészi főjegyzőnek --- --- ---	1,000.000	1,000.000
i) világi " " " " " " ---	100.000	100 000
k) 4 aljegyzőnek --- --- --- ---	—	400 000
l) 4 " " 1925 évről ---	—	400 000
m) levéltárnoknak --- --- --- ---	—	100.000
n) " " 1925. évről ---	—	100.000
o) középiskolai előadóknak --- ---	11,300.000	13,000 000
p) " " 1925-ről ---	—	1,250 000
r) népiskolai előadónak --- --- ---	—	250 000
s) " " " " 1925-ről ---	—	250 000
5. Napidíjak és útiköltségek --- ---	11,694 100	15,000.000
6. Konventi költségek --- --- ---	7,544 500	9 000.000
7. Egyet. tanügyi bizottsági költségek	4,717 050	6,000.000
8. Prot. Irod. Társaság tagdíja --- ---	210 000	170.000
9. Közhirdetésből :		
a) egy alsóborsodi egyháznak ---	—	15.096
b) " alsózempléni " " ---	—	792 882
c) " felsőborsodi " " ---	—	700 000
Átvitel ---		

	1925. évi eredmény	1926. évi előirányzat
Áthozat ...		
10. Püspöki iroda:		
a) fűtés, világítás 1925—1926. évre	—	3,000.000
b) telefon	2,218.000	1,920.000
c) postafiók	150.000	300 000
d) nyomtatványok... ..	1,036.653	1,500.000
e) hivatalos levelekre bélyeg	1,100 000	2,000.000
11. Pénztárnok irodai átalánya	300.000	400.000
12. Püspöki és pénztári szolga bére	2 390 000	2,400 000
13. Fonciérenak tűzbiztosításért	50,853.000	75,991.000
14. Zsinati költség	15,000.000	100 000.000
15. 1% Földhitelintézetnek	7.918	7.918
16. Ker. jegyzőkönyvek nyomtatása	6.137 900	14,000.000
17. Pénztári hivatal fűtésére	690 000	900.000
18. Zsoldos árváknak	3,400 000	3.400 000
19. Kálvineumnak	—	100.000
20. Leánykálvineumnak	—	100.000
21. Vegyes	2,366.661	3,000.000
22. Schweitzi segélyből ki nem adatott	—	47.683 044
23. Kálvin János házára gyűlt összeg	—	716 902 668
24. Kultúr-adóból bent lévő rész	—	28,540 140
Összes kiadás ...	382,104 668	798,600.175

II. Vay-Mocsáry alapítvány. A)

Bevétel.

1. Kamatokból	544.300	80 000
Összes bevétel ...	544.300	80.000

Kiadás.

1. Főiskolának	544 300	80.000
Összes kiadás ...	544 300	80.000

III. Vay—Mocsáry alapítvány. B)

Bevétel.

1. Kamatokból	194.299	40.000
Összes bevétel ...	194 99	40.000

Kiadás.

1. Tőkésítésre... ..	194.299	40.000
Összes kiadás ...	194.299	40.000

IV. Gróf Teleky—Szeremley—Szentés alapítvány

	<i>Bevétel.</i>	1925. évi eredmény	1926. évi előirányzat
1. Kamatokból	---	40 000	18.000
	Összes bevétel	40.000	18.000
<i>Kiadás.</i>			
1. Főiskolának	---	40.000	18.000
	Összes kiadás	40.000	18.000

V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet.

	<i>Bevétel.</i>		
1. Kamatokból	---	466.500	180.000
2. Részvénydíjakból	---	12 150	15.000
3. Hirdetésből	---	126.584	100 000
	Összes bevétel	605.234	295 000
<i>Kiadás.</i>			
1. Tőkésítésre	---	604.574	295.000
	Összes kiadás	604.574	295.000

VI. Szükösi-Hollandi tár.

	<i>Bevétel.</i>		
1. Kamatokból	---	128.000	60.0000
2. Egyházmegyék szükösöknek	---	275 760	250 000
	Összes bevétel	403.760	310.000
<i>Kiadás.</i>			
1. Egyházmegyéknek vissza	---	275.760	250.000
2. Törlesztéses kölcsönre	---	28.228	28.228
3. Tőkésítésre	---	—	31.772
	Összes kiadás	303.988	310.000

a) Közgyűlésünk a számvevőszék jelentése alapján az egyházkerületi pénztár 1925. évi számadását okmányokkal igazoltanak és rendbenlévőnek találván, dr. Regéczy József egyházkerületi pénztárnok részére — az ő lelkiismeretes pontosságának és hűségének elismerése mellett — a szám-

adásokban foglalt tételekre vonatkozólag a felmentvényt megadja.

b) A számvevőszek javaslatára a III. Vay—Mocsáry alapítvány B. tárnál Takaró László volt hejőpapii tanító 585 K tőketartozását, miután nevezett vagyon hátrahagyása nélkül elhalt, jótállói ellen pedig a követelés behajtása eredmény nélkül kíséreltetett meg, törli.

c) A V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet C. tárnál a részvénydíjat a békebeli aranykorona helyett ugyanannyi pengőben állapítja meg, tehát 12, 8, 4 és 2 pengőben.

d) A pénzügyi választmány által elfogadott a számvevőszek által is jóváhagyott 1926. évi költségelőirányzatot elfogadja.

9. Fodor György, egyházkerületi tanácsbíró, előadásában olvastatott a tűzbiztosítási ajánlatok megvizsgálása s azokra nézve a véleményező javaslat meg tétele céljából az egyházkerületi pénzügyi választmány és számvevőszek által Miskolcon 1926. évi július 13-án tartott közös ülésben felvett jegyzőkönyv s ahhoz fűződőleg egyházkerületi elnökségnek következő összefoglaló jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Egyházkerületünk egyházi épületeinek tűz ellen a Fonciére általános biztosító intézettel kötött szerződése a folyó év végén le fogván járni, a Főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés megbízásából annak elnöksége ajánlattételre szólította fel az Adria biztosító társaságot, a Magyar gazdák biztosító szövetkezetét, az Első magyar általános biztosító társaságot és a Fonciére általános biztosító intézetet. — Az ajánlatok a kellő időben beérkezvén, a következő eredményt tüntetik fel:

I. *Az Adria biztosító társaság* különbséget tesz egyes vármegyék, valamint a szilárd anyagból

épült és favázás épületek között és úgy egyiket, mint másikat három-három osztályba sorozza. Borsod és Gömörben szilárd épületek kemény fedele: 20 fill. Zsindely: 80 fill. Szalma, nád: 150 fill. Favázás épületek kemény fedése: 35 fill. Zsindely: 100 fill. Szalma és nád: 200 fill. Abaúj, Heves és Zemplén megyékben szilárd épületek kemény fedése: 20 fill. Zsindely: 100 fill. Szalma és nád: 150 fill. Favázás épületek kemény fedése: 40 fill. Zsindely: 150 fill. Szalma és nád: 250 fill. Kivételek: Miskolc, ahol szilárd épületek kemény fedése: 12 fill. Zsindely: 50 fill. Szalma és nád 100 fill. Favázás épületek kemény fedése: 20 fill. Zsindely: 60 fill. Szalma és nád: 120 fill. Eger, Mezőkövesd, Mezőkeresztes, Mezőcsát, Tiszatarján, ahol szilárd épületek kemény fedése: 15 fill. Zsindely: 60 fill. Szalma és nád: 120 fill. Favázás épületek kemény fedése: 30 fill. Zsindely: 80 fill. Szalma és nád: 150 fill. Sárospatak és Sátoraljaújhely, ahol szilárd épületek kemény fedése: 15 fill. Zsindely: 80 fill. Szalma és nád: 150 fill. Favázás épületek kemény fedése: 30 fill. Zsindely: 100 fill. Szalma és nád: 200 fill. Fedéllemez és fedélpeppel fedett épületeknél a cserépdíjhoz 50% pótdíj fizetendő. Teljes építményi érték biztosításánál földszintes épületnél 25%. Egy emeletesnél 30%. Két emeletesnél 40% engedményt ad.

Tíz éves tartambiztosításért 20%, egyházközségi biztosítások után 50%, lelkészek, tanítók biztosítása után 20% kedvezményt ad. Mellékkötelek címén (kezelési költség, állami felügyeleti díj, stb.) 50% fizetendő.

II. *Gazdák biztosító szövetkezete* se a fizetendő díjak, illetőleg tűzbiztonság tekintetében, se az alépítményeket illetőleg különbséget nem tesz, hanem a fedeleket három osztályba sorozza: I-ső osztály: réz, bádóg, pala, kőpép, cserép 10 fill. II. osztály: deszka, kátránypapír, zsindely 45 fill. III. osztály: szalma, nád, gyékény 90 fill. A kötvény kiállításáért fizetendő:

1 pengőtől	20 pengőig	50 f.,	vagyis	évenként	5 f.
20	50	120	„	„	12 „
50	100	150	„	„	19 „
100	200	240	„	„	24 „
200	300	300	„	„	30 „
300	„ felülfizetendő	450	„	„	45 „

ezenkívül a szabályszerű bélyegilleték és az állami felügyeleti díj.

Tíz évi biztosításért 20% kedvezményt ad.

A bélyeg és illeték levonása után felmaradó tiszta díjakból az Egyházkerületnek 33%-ot viszatérít és évenként jótékony célra ad 600 pengőt.

Egyházi tisztviselők biztosítása után semmi kedvezményt nem ad.

III. *Első magyar általános biztosító társaság.*

Tégla, vagy vályog alépitményü, réz, bádóg, pala, vagy cserép fedésű templomok és imaházaknál 100 pengő után a biztosítási díj 7 és fél fillér. Minden más egyházi épület, valamint az egyházkerületi, egyházközségi tisztviselők, hivatalnokok, alkalmazottak épületei után, tekintet nélkül az alépitményre:

Kemény fedél 10 fill.

Zsindely, deszka, kátránypapír 35 „

Szalma, nád, gyékény 75 „; ebből engedmény tíz évi biztosításért 20% és külön kedvezmény 25%.

Az engedmények levonása után felmaradó tiszta díjhoz hozzáadandó annak 50%-a mellék illetmények címén, ebben benne van az illeték és felügyelet. A befolyóösszdíjakból, levonva a két és fél percent állami felügyeleti díjat s a bélyegilletéket, fizet 40%-ot haszonrészesedésül az Egyházkerület pénztárába és 5%-ot a pénzkezelőknek; valamint az egyházi hivatalnokok biztosításából befolyó díjak után ugyanoda 10%-et s a kezelőknek 5%-et.

IV. *Fonciére általános biztosító intézet.* Kockázat szempontjából a biztosítandó tárgyakat há-

rom osztályba sorozza, tekintet nélkül arra, hogy az épület szilárd anyagból épült-e, vagy favázás. Az első osztályba a réz, bádoglemez, palakő, eternit, cserép, fedéllemez, vagy fedélpéppel fedett, a második osztályba a zszindelyvel, vagy deszkával fedett, a harmadik osztályba a nád, szalma, vagy gyékényvel fedett épületek. Az I-ső osztályban 100 pengő biztosított összeg után fizetendő Miskolc város területén: 5 fill. Mezőcsáton, Mezőkeresztesen, Mezőkövesden, Tiszatarjánban, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen 7 fill., az Egyházkerület egész területén, a fent felsorolt helységek kivételével, 8 fill. A II. osztályban fizetendő Miskolcon: 22 fill. Mezőcsáton, Mezőkeresztesen, Mezőkövesden, Tiszatarjánban, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen 28 fill., a többi községekben 33 fill. A III. osztályban fizetendő Miskolcon: 50 fill. Mezőcsáton, Mezőkeresztesen, Mezőkövesden, Tiszatarjánban, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyben 60 fill., a többi községekben 70 fill. Kezelési költség címén a díjhoz annak 30%-a hozzászámíttatik. Ebben benne van az illeték, állami felügyeleti díj, bélyeg, postadíj, stb.

Teljes építményi érték biztosításánál az I-ső és II-ik osztályban az emeletes épületeknél 40%-ot, földszinteseknél 20%-ot levonásba hoz az intézet. Tíz éves biztosításnál tartamengedményül 20%-ot az intézet levonásba hoz. A biztosítási díjak 33%-át az intézet minden év április 15-én befizeti az egyházkerület pénztárába visszatérítésül.

Szegénysorsú, jó igyekezetű ifjak segélyezésére az intézet minden év május 1-ig 600 pengőt fizet be az Egyh. ker. Pénztárába.

Az intézet saját hasznának 50%-át minden év április 15-ig befizeti az Egyh. ker. Pénztárába.

Az intézet részére fennmaradó haszonrészesedésből öt évenként még 20%-ot fizet az Egyh. ker. Pénztárába.

Száraz villám által okozott károkat az intézet megtéríti. Mentés által okozott károkat, költségeket az intézet megtéríti. Avulásért, elhasználásért az

intézet semmit le nem von tűz esetén. Minden egyházkerületi, egyházmegyei, egyházközségi tisztviselő és alkalmazott vagyonát ugyanazon feltételek alatt biztosítja az intézet és ugyanazon kedvezményeket nyújtja a feleknek és az Egyházkerületnek, mint az egyházaknak.

A felsorolt adatok igazolván, hogy a betervezett ajánlatok között a Fonciére általános biztosító intézet ajánlata a többiekénél igen sokkal kedvezőbb, tisztelettel javasoljuk, hogy méltóztassék a tűz elleni biztosítást ezen intézettel megkötni, amely intézettel Egyházkerületünk közel 60 év óta áll összekötetésben anélkül, hogy panaszra alkalmat szolgáltatott volna.

Fogadja a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés őszinte tiszteletünket.

Miskolc, 1926. évi július hó 12.

Dókus Ernő s. k.,
egyházkerületi főgondnok.

Dr. Révész Kálmán,
püspök.

Az egyházkerület pénzügyi választmánya és számvevőszéke úgy ezen összefoglaló jelentés, mint a biztosító társulatok ajánlatainak összehasonlítása és számbavétele alapján együttes üléséből úgyszintén a Fonciére általános biztosító intézet ajánlatát itéli a legkedvezőbbnek, miért is javasolja, hogy egyházkerületünk a tűz elleni biztosítást ezzel az intézettel kösse meg és hatalmazza meg a szerződés aláírására az Elnökséget. Egyidejűleg javasolja, hogy azon egyházközségek, a melyek az egyházkerület 1923. évi határozatának a megfelelő értékben való biztosítást illetőleg eleget nem tehetnek, megfelelő értékű bevallás kiállítására köteleztessenek, a vonakodó egyházak presbitériumaitól pedig garanciális nyilatkozatok vétessenek, hogy tűzkár esetén a presbiterek és jogutódaik is a mulasztásból származott károkért vagyonaikkal vállalják a felelősséget.

Egyházkerületi közgyűlés az Elnökségnek a könnyen áttekinthető és világos

összefoglaló jelentésért hálás köszönetet mondva s az Elnökségnek az ügy előkészítése körüli fáradságos és körültekintő eljárását méltányolva, miután Juhász László gömör-tornai esperes az előadói javaslatlall szemben tett javaslatát az elnökség részéről tett felvilágosítás után egész terjedelmében visszavonta, elhatározza, hogy tűz elleni biztosításra a Fonciére Általános Biztosító Intézet ajánlatát, mint legkedvezőbbet elfogadja, a tett ajánlat alapján a „Fonciére“-val a szerződést 1927 január 1-ső napjától számított tíz évre megkötí s az egyházkerületi elnökséget a szerződés aláírására meghatalmazza, egyidejűleg az Intézet igazgatóságát felhívja, hogy a szembetűnően értéken alúli biztosításokat az egyházkerületi elnökséggel már ezúttal közölni sziveskedjék, hogy az elnökség megtehesse az egyházközségek vagyoni létét fenyegető, vonakodó, vagy mulasztó presbitériumokkal szemben a felvilágosító, esetleg megtorló eljárást.

10/a. Az egyházkerületi belmissziói bizottság jelenti, hogy az egyházkerület múlt évi határozatának megfelelően a kerület hivatalos lapjában kérdéseket intézett a gyülekezetek lelkészeihez abból a célból, hogy a feleletekből a kerület területén folyó missziói tevékenységről összefüggő helyzetrajz legyen készíthető. Ez az összefoglaló jelentés elkészült és rendre tárgyalja az egyházmegyék belmissziói tevékenységét, azután a gyülekezetek egyházépítő, evangelizáló és szociális vonatkozású munkáját, nagy elismeréssel szól a sátoraljaújhelyi belmissziói tanfolyamról és ismerteti nagy vonásokban az Egy. Konvent Belmissziói Bizottságának f. év május 27-én tartott konventi ülés által megerősített Ügyrendjét és Programját.

Egyházkerületi közgyűlés meghallgatván a terjedelmes összefoglaló jelentés részletes ismertetését és

az egyházkerületi belmisszió bizottság javaslatait, a következő határozatokat hozza:

1. Közgyűlésünk a belmissziói bizottság jelentését tudomásul veszi, azt a további munkálatok alapjául elfogadja. Örömmel üdvözli a belmissziói munkában fáradozó lelkészeket, espereseket és buzgó világi egyháztagjainkat. Az egyházépítés, az evangélizálás, a szociális tevékenység s ezzel kapcsolatokban a könyörülő szeretet munkájának amaz adataira, amelyek egyh.-kerületünkben kisebb-nagyobb számmal, de — sajnos — nem akképp fordulnak elő, hogy egyetemes jellegűeknek lennének tekinthetők, különösen felhívja az érdekeltek figyelmét és annak a reményének ad kifejezést, hogy a lendülettel megindult belmissziói munka mindig nagyobb megértéssel és áldásos eredményekkel fog tért hódítani egyházkerületünkben.

2. Tekintettel a jelentés terjedelmére, egyházkerületi közgyűlés felhívja a Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségét, hogy azt a hivatalos lap hasábjain mielőbb közölje le.

3. Az Egy. Konvent által megállapított Ügyrend értelmében egyházkerületünk saját belmissziói bizottságát újra szervezi a következőképpen: Elnökség: Püspök és Főgondnok. Tagok hivatalból: a belm. bizottság előadója, az egyházmegyéek esperesei és belm. előadója, a theol. akadémia mindenkori gyakorlati tanára, vagy annak helyettese; választott tagok: báró Bottlik István, dr. Lipcsey Péter, Puky Endre, báró Ragályi Balassa Ferenc, Sáfrán Géza és Forgács Gyula.

4. Egyházkerületi közgyűlés felhívja az egyházmegyei bizottságokat valamint

a kebelbeli gyülekezetek lelkészeit, tanítóit, presbitereit és buzgó egyháztagjait, hogy az eddig megkezdett belmissziói munkák fentartására és állandó erősítése mellett az egyöntetűség, az erők egyesítése s az ily módon remélhető eredményes missziói munka érdekében igazodjanak a konventi belmissziói Ügyrendhez és programhoz úgy a szervezetben, mint a szolgálatban.

5. Egyházkerületi közgyűlésünk megkeresi Egyetemes konventünket a ker. belm. jelentésben sürgetett énekgyűjtemény kiadása iránt.

6. Végül a gömör-tornai egyházmegye javaslatára egyházkerületi közgyűlésünk elrendeli, hogy az őszi reformációi emlék-ünnepély alkalmával mindenütt kegyeletes és hálás megemlékezés történjék a magyar gályarabok szabadulásáról, amelynek a jelen esztendő 250 éves évfordulója. Ezzel kapcsolatban közgyűlésünk elrendeli azt is, hogy ez év folyamán, azok a gyülekezetek, amelyek őrzik gályarab lelkészük emlékét, ha eddig még nem tették volna, a gályarab lelkész nevét megörökítő egyszerű emléktáblát helyezzenek el a templomban.

10/b. A belmissziói bizottság jelenti, hogy Abod missziói egyház, Sajóvelezd anyaegyház és Ózd anyaegyház jelentéseit a diaszpóra misszióról a felsőborsodi egyházmegye az egyh. kerületi közgyűlés elé terjeszti. A jelentések mellett költségkimutatások is vannak, melyek szerint az abodi lelkész 160.000, a sajóvelezdi lelkész a Királd bányatelepi 262.200 K kiszállási költséget fordítottak a hitoktatás és szórványgondozás ellátására. Ózd naplót mellékel 11 kiszállásról, de a költségeket nem számítja fel, hanem utal arra, hogy a missziói segély lelkészi fizetésének mindenkor integráns

része volt. A jelentések intenzív munkáról tesznek bizonyosságot. Az egyh. megyei közgyűlés mind a három lelkészt, különösen az ózdit segélyre ajánlja.

Egyházkerületi közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a belmissziói bizottság javaslatára a következő összegeket osztja ki segélyül: Abodnak 200.000, Sajóvelezdnek 100.000, és Ózdnak 300.000 K-t.

10/c. A belm. bizottság jelenti, hogy Forgács Gyula előadó, tekintettel arra, hogy megválasztatott a konventi belm. bizottság előadójául, tisztéről lemondott.

Egyh. ker. közgyűlés a lemondást tudomásul veszi és a belm. bizottság javaslatára Enyedy Andor miskolci lelkészt választja meg a bizottság előadójául.

10/d. Püspök úr indítványozza, hogy amennyiben a missziói bizottság előadója, Forgács Gyula, olyan alapvető munkát végzett, amelylyel utódai számára is kijelölte és megmutatta a követendő utat, részére az egyházkerületi közgyűlés megbízatásának visszaadása alkalmából fejezze ki legteljesebb elismerését és köszönetét.

Egyh. kerületi közgyűlés Forgács Gyula egyházkerületi missziói előadónak két évi buzgó és példaadó munkásságáért hálásan mond köszönetet, mert ezzel a munkával a jövő számára nemcsak alapot vetett, hanem biztos kézzel, nagy tájékozódottsággal és evangyéliomi lélekkel vonta meg a követendő irányelveket.

11/I. a. Olvastatik az egyetemes konvent 20—1926. sz. határozata, amely a középiskolás konfirmandusok előkészítésére és konfirmálására vonatkozólag kimondja, hogy: 1. az életkorra tekintet nélkül a IV. osztályú növendékek konfirmálandók; 2. a konfirmációi ünne-

pély külön iskolai ünnepély mellőzésével a gyülekezetben tartassék meg; 3. a konfirmálást az végezze, aki az előkészítést végezte; 4. a konfirmandusok pásztori gondozását a vallástanár vagy hitoktató a gyülekezeti lelkésszel egyetértésben végezze; 5. a IV. osztályú tankönyv úgy készíttessék el, hogy az megfelelő vezérfonálul szolgáljon a konfirmációi oktatáshoz és 6. a középiskolában konfirmáltak névsorát a hitoktató vagy vallástanár közölje azokkal a lelkészekkel, akiknek gyülekezetében a konfirmáltak szülei laknak.

Tiszáninneri egyházkerületünk az egyetemes konventnek a középiskolai tanulók konfirmálására vonatkozó határozatát (20—1926. sz.) tudomásul veszi és végrehajtását a középiskolákban az 1926—27-ik iskolai évtől kezdve elrendeli.

11/I. b. Olvastatik az egyetemes konvent 16—1926. sz. határozata, amely a Paróchiális Könyvtárbizottság jelentése kapcsán, a folyó évre a 170.000 K járuléki összeget épségben hagyván, a jövő évi járulék összegét 10 pengőben állapítja meg.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent 16—1926. sz. határozata alapján elrendeli, hogy az 1927. évre a Paróchiális Könyvtár számára járuléki összeg gyanánt 10 pengő szedessék egyházközségeinktől.

11/I. c. Egyetemes konventünk 1926. évi 121. sz. határozatával közli egyházkerületünkkel, hogy egyházkerületünknek a sárospataki theol. akadémia tanárainak statusrendezése ügyében felterjesztett javaslatára nézve a többi egyházkerületek felterjesztéseinek beérkezése után dönt.

Tudomásul szolgál.

11/I. d. Egyetemes konventünk 119—1926. sz. határozatával tudatja egyházkerületünkkel, hogy egyház-

kerületünknek 14—1925. sz. felterjesztése kapcsán egyetemes konventünk Szakács György mezőtúri születésű, cseh állampolgár I. lelkészképesítő bizonyítványát semmisnek nyilvánította, II. lelkészképesítő bizonyítványát pedig érvénytelennek jelentette ki.

Tudomásul vétetik.

11 I. e. Egyetemes konventünk 116/1916. sz. határozatával véleményadásra hívja fel egyházkerületünket az amerikai presbiteriánusok theológiáin szerzett lelkészi oklevelek nosztrifikálása tárgyában.

Egyházkerületünk felhívja a sárospataki theol. kart, hogy az amerikai presbiteriánusok theológiáin szerzett lelkészi oklevelek nosztrifikálása tárgyában terjesszen egyházkerületünk 1926. évi őszi közgyűlése elé javaslatot.

11/I. f. Egyetemes konventünk 1926. évi 111. sz. jkvi pontjával a dunántúli egyházkerület 1925. évi szept. 25-iki közgyűlésének 25. sz. felterjesztésével kapcsolatban, amely orvosszert keres abban a nehéz és egyházunkra nézve nagyfontosságú kérdésben, miszerint a 30-nál kisebb népességű iskoláktól az állami segélyt megvonta a kormány, — a lelkésztanítóságok és tanítólelkészségek visszaállítására nézve véleményadásra szólítja fel egyházkerületünket.

Tiszáninneri egyházkerületünk a lelkésztanítóság és tanító-lelkészség visszaállításának kérdésében véleményadásra hívja egyházmegyéinket és a sárospataki theol. akad. kart.

11 I. g. Egyetemes konventünk 94—1926. sz. határozatával felhívja az egyházkerületeket arra, hogy az egyházközségek részére utasítást adjanak ki a gályarablelkészek kiszabadulásának 250-dik évfordulójának,

ha az még nem történt volna meg, kegyeletes megünneplésére.

Miután tiszánineni egyházkerületünkben a gályarablelkészek kiszabadulásának 250-ik évfordulója a legtöbb helyen kegyeletes ünnepségekkel megtartatott, új intézkedés szüksége nem forog fenn; azonban azokat az egyházközségeket, amelyek erről az évfordulóról eddig nem emlékeztek meg, felhívja egyházkerületünk, hogy a reformáció ez évi emlékünnepén a magyar reformáció e dicsőséges hőseit, a gályarablelkészeket kegyeletes érzésekkel állítsák az ünneplő gyülekezetek hálás emlékezte elé.

11/I. h. Egyetemes konventünk 86—1926. sz. határozatával közli egyházkerületünkkel, hogy egyetemes konventünk előterjesztése az államkormányhoz az egyházi javadalmak jövedelmi adó alól mentesítése és kereseti adója tárgyában, eredménnyel nem járt.

Tudomásul vétetik.

11/I. i. Egyetemes konventünk 90—1926. sz. határozatával újólág véleményadásra hívja fel egyházkerületünket a felsőszabolcsi egyházmegyéből előterjesztett következő javaslatra nézve: mondja ki az egyetemes konvent, hogy a református egyházi öntudat fejlesztésére és ápolására, valamint egyháztársadalmi feladataink megvalósítására országos ref. vallásügyi bizottságot és országos református vallásügyi alapot létesít.

Egyházkerületünk abban a véleményben van, hogy egyházunknak már meglevő törvényes és egyháztársadalmi szervei alkalmas keretül szolgálnak a kijelölt célok megvalósítására, de a legnagyobb örömmel üdvözli egy évenként tartandó ref. nagygyűlés gondolatát s kéri a konventet a szükséges intézkedések megtételére.

11/I. j. Egyetemes konventünk 76—1926. sz. határozatával közli egyházkerületünkkel, hogy a reverzálisok ügyében tett felterjesztésünket (1925. július 8-iki közgyűlés 18. számú jkvi pontja) az országos zsinathoz tette át.

Tudomásul szolgál.

11/I. k. Egyetemes konventünk a zsinat összehívása tárgyában tett előterjesztésünkre (1925. júl. 8-iki közgyűlésünk 17. sz. jkvi p.) közli 67—1926. sz. határozatát, amely szerint egyetemes konventünk a fennforgó körülmények mérlegelésével a zsinatot csak az egyházkerületek kívánságára tartja összehívandónak.

Tiszáninneri egyházkerületünk 1925. évi júl. 8-iki közgyűlésének 17. sz. határozatát megújítva, újólag tisztelettel kérelmezi az egyetemes konventtől a zsinat összehívását és a testvér egyházkerületeket megkeresi, hogy a maguk részéről egyetemes egyházi érdekből szintén kérelmezzék a zsinat összehívását.

11/I. l. Egyetemes konventünk 35—1926. sz. határozatában a tiszáninneri egyházkerület útján közli az alsózempléni egyházmegyével, hogy a nyugdíjintézeti járulékok 91%-os valorizációja iránt jelen ülésben már megfelelően intézkedett.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent e határozatát a nyugdíjintézeti járulékok 91%-os valorizációjáról közli az alsózempléni egyházmegyével.

11/I. m. Egyetemes konventünk 28—1926. sz. határozatával felhívja az egyházkerületeket arra, hogy a konfirmáció reformjára vonatkozólag a dunamelléki egyházkerület „Útmutatását“ küldjék meg az egyházmegyékhez sürgős véleményezés végett.

Egyházkerületünk a dunamelléki egyházkerület „Útmutatását“ (1. Melléklet) az egyházmegyékhez sürgős véleményezés végett leteszi.

11/I. n. Egyetemes konventünk 149—1926. számú határozatával a sárospataki gimn. tanári karát bibliáolvasó körök szervezésére felhívja.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent e határozatát végrehajtás végett közli a sárospataki gimn. tanári karával.

11 I. o. Egyetemes konventünk 142—1926. sz. határozatával a fiú- és leányközépiskolák vagyon és érték kimutatása tárgyában kimondotta, hogy az 1926—27. iskolai évtől kezdődőleg mindennemű vagyon- és érték kimutatásnak a már akkor forgalomban levő új pénzüegységben kell történni.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent 142—1926. sz. határozatát tudomásul veszi s végrehajtására fiú- és leányközépiskoláit felhívja.

11/I. p. Olvastatik az egyetemes konvent 127—1926. sz. határozata, amely a főgimnázium tanártestületeit felhívja, hogy a magaviseleti jegyek megállapításánál alkalmazkodjanak az 55—1924. sz. konventi határozathoz; felhívja továbbá az igazgatókat, hogy az 1925. évi 103. sz. konventi határozat 5. pontjában elrendelt jelentést a tanárok és családjuk egyháziasságáról az egyetemes konventhez a többi előírt jelentésekkel egyidejűleg terjesszék fel.

Egyházkerületünk a 127—1926. sz. konventi határozatokat tudomásul veszi és végrehajtására főgimnáziumainkat felhívja.

11 I. r. Egyetemes konventünk 153—1926. sz. határozatával felhívja egyházkerületünket arra, hogy tegyen előterjesztést az egyetemes konvent 83—1925. sz. határozatára.

Egyházkerületünk, hogy eleget tehesen az egyetemes konvent 83—1925. sz. határozatának, felhívja az espereseket, hogy 1. tegyenek jelentést arról, hogy mely helyeken és hány hitoktatói állást szervezett és tart fenn az egyház eddig a maga erejéből; 2. szorgalmazzák az önálló hitoktatói állásoknak az anyagi erő nagyobb megfeszítése mellett való szervezését is; 3. útasítsák ezeket a hitoktatókat is, hogy jelentésüket a püspöki hivatalhoz terjesszék fel; 4. tegyenek számszerű adatokkal ellátott jelentést a püspöki hivatalhoz a szórványokban levő elemi iskolák vallásos nevelése hiányainak megszüntetése és a szükséges missziói segélynek a konventtől leendő kieszközlése céljából.

Ez adatok beérkezése után egyházkerületünk előterjesztést tesz a 83—1925. sz. konventi határozat tárgyában.

11 I. s. Egyetemes konventünk 140—1926. sz. határozatával értesíti az egyházkerületeket, hogy ismételten felterjesztést tett a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz a középiskoláink fenntartásához való állami hozzájárulás intézményes biztosítása végett.

Tudomásul szolgál.

11 I. t. Egyetemes konventünk 139—1926. sz. határozatával tudatja az egyházkerületekkel, hogy elnökségét ismételten felkérte arra, hogy középiskoláink fenntartási államsegélyének valorizációja érdekében minden lehetőit elkövetni méltóztassék.

Tudomásul szolgál.

11/I. u. Az egyetemes konvent 156—1926. sz. határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy a debreceni Tisza István tudományegyetem bölcsészeti fakultásával kapcsolatban felállított református tanárképző internátust egyetemes református tanügyi jelentőségének megfelelő anyagi támogatásban részesítsék s legalább egy-egy tanárjelölt ellátását mindenik egyházkerület biztosítsa.

Egyházkerületünk sajnálattal állapítja meg, hogy kellő fedezet hiányában a ref. tanárképző-internátust ezúttal nem támogathatja, ellenben rámutat arra, hogy egyházkerületünk a sárospataki főiskolából a Pogány Istvánné alapítvány élvezetét, ha abból középiskolai tanári pályára készülő ifjak segélyeztetnek, a debreceni Tisza István tudományegyetem bölcsészeti fakultásán való hallgatáshoz köti.

11/I. z. Egyetemes konventünk 132—1926. sz. határozatával felhívja az iskolafentartókat és tanártestületeket arra, hogy a cserkészcsapatok működését úgy anyagilag, mint erkölcsileg minden rendelkezésre álló módon továbbra is támogassák.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent e határozatára az iskolafenntartókat és tanártestületeket felhívja.

11/I. v. Egyetemes konventünk 129—1926. sz. határozatával felhívja a ref. leánygimnáziumokat, hogy a tanulók magaviseleti jegyének megállapításánál alkalmazkodjanak az 55—1924. sz. konventi határozathoz, továbbá, hogy a könyvtárak és szertárak gyarapítására az iskolafenntartók gondot fordítsanak és végül felhívja az igazgatókat, hogy az előírt jelentésekkel egyidejűleg a tanárok és családtagjaik egyházi és vallási életéről az 1925. évi 103. sz. konventi határozat 5. pontja értelmében évről-évre jelentést terjesszenek fel az egyetemes konventhez.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent 129—1926. sz. határozatát tudomásul veszi és végrehajtás végett a miskolci leánygimnáziummal közli.

11/II. a. Egyetemes konvent 180—1926. sz. határozatával egyházkerületünk útján felhívja népiskolákat fenntartó egyházainkat, hogy rendszeresített állásaikról és az azokon alkalmazottaikról hitelesítő aláírással és pecséttel ellátott kimutatást készítsenek és azt minden év november 1-ig küldjék meg illetékes espereseikhez, akik azokat összegyűjtve november 15-re együtt terjesszék fel a kir. tanfelügyelőséghez. A kíséző össze-sített kimutatásban feltüntetendő, hogy mely tanintézet nyílt vagy szűnt meg az illető tanévben.

A püspöki hivatalok útján pedig a polgári iskolák, gimnáziumok, felsőbbleányiskolák, a tanító-, tanítónő-képzőintézetek, a jogi és theologiai akadémiák igaz-gatóságait hívja fel egyetemes konvent, hogy a 95000—924. sz. Vkm. rendeletben megkívánt kimuta-tásukat minden év november 15-ig a püspöki hivatal útján terjesszék fel.

Egyházkerületi közgyűlés e határo-zatban foglalt rendelkezések pontos betar-tására az összes érdekelték figyelmét egyszersmindenkorra felhívja.

11/II. b. Olvastatott az egyetemes konventnek 227—1926. sz. határozata, mellyel felhívja egyházkerü-letünket, hogy az állandó káplántartó helyeket vegye revízió alá s az 1927. évi tavaszi konventre állítsa össze azon egyházközségek névsorát, amelyeknek állandó káplántartó helyként való elismerését javasolják, úgy azonban, hogy az újonnan megállapítandó káplán-tartó helyek száma ne haladja túl az állandó káplán-tartó helyek jelenlegi számát.

Az így kijelölt állandó káplántartó helyeket egyház-kerületünk a legszigorúbb mérték alkalmazásával sorozza be két csoportba aszerint, hogy melyek azok

az egyházközségek, melyek a teljes segédlelkészi fizetés kiszolgáltatására tényleg képtelenek s melyek azok az egyházközségek, amelyek — bár állandó káplántartó helynek elismertetnek, — a segédlelkészi fizetés terhének viselésére anyagi helyzetük folytán képesek s így fizetéskiegészítésre nem szorúlnak.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja az egyházmegyét, hogy az ezen konventi határozatban foglaltak szigorú és szoros szemmeltartása mellett folyó évi őszi közgyűlésünkhöz az állandó káplántartó helyek új megállapításáról szóló felterjesztéseiket tegyék meg.

Egyházkerületi elnökséget egyidejűleg felkéri a közgyűlés, hogy az őszi gyűlést megelőzőleg hívják meg bizottsági ülésre az egyházmegyék espereseit és gondnokait, hogy az így elnökletük alatt összeülő bizottság vegye revízió alá az egyházmegyék felterjesztéseit s állapítsa meg véglegesen a káplántartó helyek új kimutatását.

11/II. c. Egyetemes konvent felhívja egyházkerületünket, hogy fordítsa figyelmét az egyházi törvények VI. t.-c. 68—71. §-aiban foglalt ker. felebaráti nevelőintézetek szervezésére és felállítására, hogy az egyháznak a szeretetmunkák és minden gyülekezeti munka végzésében arra nevelt hivatásos személyiségek álljanak szolgálatára és segítségére, kijelentvén, hogy amennyiben azok egyetemes egyházi célokat fognak szolgálni, a maga részéről is kész azokat erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni.

Tudomásul vétetik.

11/II. d. Egyetemes konvent 206—1926. sz. határozatával intézkedéstételre hívja fel egyházkerületünket az iránt, hogy minden év szeptember havának utolsó

vasárnapját bibliai vasárnappá jelölje meg, amikor is a lelkészek a templomokban, tanárok és tanítók az iskolákban alkalmi tanításokat tartanak a bibliáról, annak terjedéséről, üdvösséget munkáló útjáról a földi életen át s egyszersmind az említett napon minden ref. templomban a Bibliaterjesztő Társulat céljaira történjék a perselyekbe a gyűjtés s a begyűjtött összegek az esperesek, illetve püspöki hivatal útján egybegyűjtetvén, az egyetemes konventnek elküldessenek.

Egyházkerületi közgyűlés, méltányolva azt a nagy szolgálatot és áldozatot, melyet a Britt és külföldi Bibliaterjesztő Társaság az összkereszténység, a világprotestánizmus s közelebről magyar református egyházunk érdekében is teljesített: egyetemes konventünk felhívásához képest minden év szeptember havának utolsó vasárnapját bibliai vasárnapnak jelöli meg s az ezen vasárnap jelentőségének kiemelésére az előterjesztésben foglalt erkölcsi tanítások tartását, valamint a Bibliaterjesztő Társulat anyagi támogatása céljából a perselyes gyűjtést erre az alkalomra ezennel elrendeli.

11/II. e. Egyetemes konvent 176—1926. sz. határozatával kerületünk útján felhívja az iskolaszékeket, hogy a 100-on, sőt a 80-on felüli létszámok lecsapolására népiskoláinknál új iskolák létesítésével törekedjenek, kívánatosnak tartva, hogy a létszám lehetőleg 60-nál nagyobb ne legyen. Ugyancsak kerületünk útján hívja fel az iskolaszékeket a hiányzó, vagy a háború alatt elnyűtt taneszközök pótlására. Végül a tanítóságnak kifejtett eredményes munkásságáért elismerésének adva kifejezést, kerületünk útján a tanítók figyelmét a női kézimunka és torna intenzivebb tanítására felhívja.

Egyházkerületi közgyűlés e konventi határozatban foglaltak szigorú betartására az iskolaszékeket utasítja, a tanítóságnak

a konvent által kifejezett elismerést e helyről is tudomásul adja s figyelmöket egyidejűleg a női kézimunka és torna intenzivebb tanítására különösen is felhívja.

11/II. f. Egyetemes konvent 178/1926. sz. határozatával felhívja egyházkerületünket, hogy a „Népiskolai szakfelügyeletre vonatkozó Egységes Szervezet“ tervzetére vonatkozó megjegyzéseit egy év alatt terjessze fel.

Egyházkerületi közgyűlés az „Egységes Szervezet“ tervzetét hozzászólás céljából az egyházmegyékhez azzal a felhívással teszi le, hogy a tervzetre vonatkozó megjegyzéseiket őszi közgyűlésünkre terjesszék fel.

11/II. g. Egyetemes konvent 184—1926. számú jkvi határozatában tudatja egyházkerületünkkel, hogy a VKM. úrhoz felterjesztést intéz a tanítói díjlevelek és javadalmi jegyzőkönyvekben levő ellentétek kiküszöbölése és a természetbeni járandóságok túl magas értékelésének mérséklése céljából.

Egyidejűleg azt is tudatja, hogy kimondta, hogy egyházi alkalmazottjai javadalmi vitás ügyeiben elsősorban egyházi bíróságaink az illetékesek és hogy aki azok mellőzésével ilyen ügyekben először is világi hatósághoz, vagy bírósághoz fordul: fegyelmi vétséget követ el.

Egyházkerületi közgyűlés egyetemes konvent ezen határozatára nyomatékosan hívja fel az iskolafentartó egyházközségek és az egyházi alkalmazottak figyelmét.

11/II. h. Egyetemes konvent 185—1926. sz. jegyzőkönyvi határozatával felhívja egyházkerületünket, hogy ha az egyházközségek részéről a tanítók létszámának csökkenése folytán államsegélyeik megvonásáról tétetik hozzá jelentés, a panaszt esetről-esetre azonnal terjesszék fel, hogy az e célból felkért konventi elnökség

a felterjesztendő iratok kapcsán a panaszok megvizsgálása s a sérelmek orvoslása céljából a VKM. úrhoz felterjesztést tehessen.

Egyházkerületi közgyűlés az egyetemes konventnek ezen határozatára nyomatékosan hívja fel az érdekelt egyház-
községek figyelmét.

11/II. i. Egyetemes konvent felhívja egyházkerületünket, hogy a VKM. úr által kiadott, életbeléptetés és további eljárás céljából 53.742—1925. VIII. ü. o. szám alatt megküldött elemi népiskolai új tantervre vonatkozó észrevételeit s javaslatait 1926 december 1-ig az egyetemes konventre terjessze fel.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja az egyházmegyéket, hogy az elemi népiskolai új tantervre vonatkozó észrevételeiket és javaslataikat sürgősen készítsék el és terjesszék fel azokat ez évi őszi közgyűlésünkhöz. Az 1926/27. tanévre egyházkerületünk eddigi tanterve marad érvényben.

12/a. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi június 21-én tartott ülésének 7. számú határozatával javasolja, hogy a Szolg. Szab. 34. §-ának az 1923-ban eszközölt módosítása a lakásviszonyok enyhültéig továbbra is hagyassék érvényben.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát elfogadván, a Szolg. Szab. 34. §-ának o) pontja után a következő meg-
szorító intézkedést hagyja érvényben a lakásviszonyok javulásáig: „Azonban nőtlen tanár szolgálati éveire tekintet nélkül csak az összes nős tanárok után választhat. Féléven belül nősülni szándékozó tanárok a családosokkal esnek egyenlő elbírálás alá. Amennyiben az illető féléven belül

nem nősülne, a lakást tartozik visszabocsátani. Mindaddig, míg a lakásügy terén javulás nem áll be, a megüresedő tanári lakásoknál a köziskolai szék javaslatára az Elöljáróság állapítja meg az egy család részére szükséges lakásrészek nagyságát, a többivel a főiskola szabadon rendelkezik. Természetbeni lakást csak az a tanár választhat, akinek nincs lakása, vagy aki az általa bírt lakást más, választásra jogosult főiskolai tanárnak adja át.“ (1922. jún. 18-iki jkv. 5. pont.)

12/b. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon ülésének 9. sz. jegyzőkönyvi határozatával javasolja, hogy az 1926/27. évre a tápintézeti díj 240 pengőben, az internátusi díj pedig 80 pengőben állapittassék meg.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát elfogadja.

12/c. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből 11. sz. jkvi határozatával örömmel jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hivatalosan tudatta, hogy a sárospataki főiskola gimn. internátusa építési segélyezésére az 1927/28-iki költségvetésbe 360.000 aranykorona összeget állított be. Egyben kéri az igazgató-tanács egyházkerületünket, hogy a theol. internátusra 80.000 aranykorona összeget adományozzon, hogy a gimn. internátus építésével egyidejűleg a lelkészképzés és nevelés mindennemű szempontjának megfelelő theol. internátus építése is megkezdődjék.

Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul a gimn. internátus ügyében beállott kedvező fordulatot s hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik ez eredmény elérésében közreműködtek. A theol. internátus építésére kért segélyre vonatkozó felterjesztést leteszi a pénzügyi választmányhoz,

hogy egyházkerületünk anyagi erőinek figyelembevételével tegyen javaslatot az adandó segély összegére vonatkozólag, felhívja egyszersmind a főiskolai igazgató-tanácsot, készíttesse el a theol. internátus tervét és költségvetését és mutassa ki, hogy a főiskola a maga anyagi erőforrásaiból milyen összeget fordíthat e célra.

12/d. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon ülésének 14. sz. határozatával a gyakorlati theol. tanszékre vonatkozólag, mivel Forgács Gyula sárospataki lelkész, theol. magántanár a gyülekezetében végzendő intenzívebb munkájára való hivatkozással e tanszék további helyettesítését nem vállalja, javasolja, hogy mivel az a várakozó álláspont, amely szerint a gyak. theol. tanszéknek elméletileg képzett, theol. magántanári képesítéssel bíró, gyakorlatilag hosszabb időn át működött, szónoki képesség és írói tehetség szempontjából kiforrott, főiskolánk és egyházkerületünk hagyományos theol. irányzatának és vallásos típusának megfelelő egyénnel való betöltése kívánatos, — annyi időn át és annyi kísérletezés után eredménnyel nem járt, a tanszék ellátásra vonatkozólag ez abszolút magas követelményektől elállva, a jövő 1926—7. iskolai évre 1926 okt. 1-től kezdődőleg helyettes tanárként Szabó Zoltán sátoraljaújhelyi hitoktató alkalmaztassék, mint aki 12 évi sárospataki tanulói pályája alatt kiváló előmenetelt tanusított, tanulmányait lehet mondani sub auspiciis scholae nostrae Sárospatakiensis végezte s az I. lelkészképesítő vizsga jeles eredményű letétele után a főiskola özv. Pogány Istvánné alapítványán, mint tanári pályára készülő ifjú, egy éven át a berlini és utrechti egyetem theol. fakultásán tanult, utána egy éven át a sátoraljaújhelyi gyülekezetben viselt dicséretes eredményű hitoktatói tiszteletet, aki erkölcsi megbízhatóságán kívül figyelmet ébresztő tehetségével, amely áldott építő és tudományos irodalmi tevékenység zálogául tekinthető, szónoki képességgel és az ifjúság nevelői munkájában már is számottevő sikerrel tűnik ki.

Közgyűlésünk a lelkészképzés érdekében rendkívül fontosnak tartván a gyak. theol. tanszék betöltését, az igazgató-tanács javaslatát elfogadja, Szabó Zoltánnak az 1926—7. évre e tanszékre helyettes tanárrul leendő alkalmaztatását jóváhagyólag veszi tudomásul, abban a reménységben, hogy a működéséhez fűződő remények valóra válnak s ő a főiskola kilátásba helyezett anyagi támogatásával úgy elméleti, mint gyakorlati szempontból teljes kiképzést nyerve, egykor a főiskola tanári karának díszévé és büszkeségévé válik.

12/e. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon ülésének 18. sz. határozatával jelenti, hogy az 1926,27. iskolai évre, miután Csontos József 6 évi igazgatói megbízatása lejárt, ezuttal a jelölés mellőzésével Csontos Józsefet bízta meg a gimnáziumi igazgatóság viselésével, aki a jövő iskolai év végén tanári szolgálatának végére jut.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács határozatát jóváhagyólag veszi tudomásul.

12/f. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon ülésének 18. sz. határozatával felterjeszti jóváhagyás végett a Faragószállási rétre vonatkozólag Vályi István és társai olaszliszkai lakosokkal egy 24—26 kat. holdra nézve és ifj. Csomós Ábrahám és társai erdőhorváti lakosokkal egy 28 kat. holdra nézve (33, illetőleg 38 q búza haszonbér mellett) 1926 június 1-től 1930 nov. 1-ig terjedő öt évre kötött haszonbérleti szerződést.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatára mind a két haszonbérleti szerződést jóváhagyja.

12/g. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy a Perked-Mosolygó birtoknak 1926 okt. 1-től hat évre leendő kiadására a pályázatot meg-

hirdette, miután a jelenlegi bérlővel, ifj. Csendes Györggyel kötött haszonbérleti szerződés a főiskola jelentékeny kára nélkül fenn nem tartható, s nevezett bérlő nyilatkozatot adott, mely szerint a birtoknak a bérbeadása esetén ő a birtokot 1926 okt. 1-én visszabocsátja. Jelenti továbbá az igazgató-tanács, hogy ifj. Csendes Györggyel szemben a hátralékos haszonbért a szerződésben kikötött 180 kgr-os bérkövetelés mellett peresítette s a megítélt haszonbéreket id. Csendes Györggy jóálló ingatlanaira bekebelezte.

Jóváhagyólag szolgál tudomásul.

12/h. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy a Perked-Mosolygó birtoknak az 1926 okt. 1-től 6 évre leendő bérbeadására zárt ajánlati pályázatot hirdetett s felhatalmazta Janka Károly lelkészi gondnok urat, hogy a legkedvezőbb ajánlatot tevő Rosinger Ignáccal (aki 250 q búzát ajánl és azt, hogy saját birtokáról áthoz egy 5 holdra való dohánypajtát) vagy az újabb ajánlatot tevővel a szerződést ülésen kívül jóváhagyhassa és a júliusi egyházkerületi közgyűlés elé terjeszthesse. Az igazgató-tanács bemutatja a Rosinger Ignáccal megkötött szerződést 2 példányban.

Közgyűlésünk a bemutatott szerződést jóváhagyja s annak aláírására az Elnökséget felhatalmazza.

12/i. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy a földművelésügyi m. kir. minisztérium elvileg hozzájárult ahhoz, hogy a főiskola Bálványos-tanyai birtokát bérbeveszi egy ott felállítandó földművesiskola céljaira s mivel az állammal való esetleges bérleti összeköttetés, a haszonbérjövedelemnek az állandó biztonsága a főiskola költségvetésének a szilárdságát emelni fogja és a Bodrogeköz mezőgazdasági kulturájának az emelésére is áldást hozó lesz, kéri közgyűlésünket, járuljon hozzá Bálványos-tanyának az állam részére 50 év tartamára földművesiskola céljára

haszonbérletbe való átadásához és hatalmazza föl az egyházkerületi Elnökséget az igazgató-tanács elnöksége részéről megkötendő és előterjesztendő haszonbérszerződésnek a jóváhagyására tekintettel arra, hogy a haszonbérletnek már 1926 okt. 1-én meg kellene kezdődnie.

Közgyűlésünk úgy a főiskola érdekéből, mint a Bodrogköz mezőgazdasági kulturájának emelése szempontjából rendkívül fontosnak tartván a Bálványos-tanyán tervezett földművesiskolát, felhatalmazást ad az Elnökségnek az állammal kötendő szerződés jóváhagyására.

12/j. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy dr. Szoboszlay Gyula sanfranciscoi orvos a Szoboszlay-Kovácsy segélydíj-alapítvány növelésére újabb 21,000.000 K-t küldött, úgy, hogy annak tőkéje ma már 95.57 q búzára és 42,500.000 K-ra emelkedett.

Közgyűlésünk midőn ez újabb nagy-lelkü adományt a főiskola részére örömmel elfogadja s érte a nemesszívü adományozónak hálás köszönetet mond, egyszersmind kívánja neki, hogy Isten jóságos kegyelme jutalmazza meg őt nemeslelkü adományaiért, amelyekkel a főiskola nehéz helyzetben levő nyugdíjasain, özvegyein és árváin oly nemes bőkezűséggel kíván segíteni.

12/k. Ugyanaz az igazgató-tanács ugyanazon üléséből jelenti, hogy Harsányi István theol. akad. tanár fia: Harsányi István részére, aki a gimnáziumot jeles eredménnyel végezte és a tanári pályára óhajt lépni, a Pogány Istvánné-alapítványából a budapesti tud. egyetemen folytatandó tanulmányai idejére, négy évre évi husz q búza ösztöndíjat szavaz meg s kéri egyházkerületünket, tekintsen el ezuttal az 1918. évi tavaszi egyházker. közgyűlés 49. pontjában és két függeléké-

ben foglalt ama kikötéstől, mely szerint az ösztöndíjas tanárjelölt tanulmányait a debreceni tudományegyetemen és tanárképzőben köteles folytatni s a jelen esetben engedje meg az ösztöndíjnak a budapesti egyetemen való élvezését, mivel a kálvinista szellemben való neveltetés, amely a fent idézett egyházkerületi határozatnak indokául szolgált, a folyamodó ösztöndíjas részéről mindenképen biztosítva van atyja: Harsányi István theol. tanári állása és a főiskolával való kapcsolata révén.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács határozatát jóváhagyólag veszi tudomásul s az 1918 tavaszi közgyűlés 49. pontjában és két függelékében foglalt kikötésektől ezuttal kivételesen eltekint.

121. Ugyanaz az igazgató-tanács 1926. évi június hó 1-én tartott üléséből felterjeszti 3. számú következő határozatát :

Györgytarló hasznosítása ügyében jelenti a gazd. vál. elnöke, hogy ig.-tanács március hó 4-iki ülésének 23-ik jkvi pontjába foglalt és egyházkerületileg (1926 márc. 18.) is jóváhagyott határozat végrehajtásaként minden lehető elkövettetett abban az irányban, hogy az egész Györgytarlóra egyetlen nagybérletet kapjon az iskola. E célból újból, most már harmadszor meghirdettetett Györgytarlónak a bérbeadása s külön is felkérettek ajánlattételre Farkasfalvi Farkas Géza igazg.-tanácsos úr által gróf Dessewfy Emil s a gazd. vál. elnök által a mai bérlő, Haas Ignácz és id. Csajka Endre, akik azonban mind elutasítólag válaszoltak. Györgytarlót az újabb hirdetés alapján is megtekintették néhányan, azonban a tárgyaláson túl egyik érdeklődő sem jutott el, ajánlatot pedig az 1926 május 26-ikára tűzött határidőig senki sem adott. Bár a mezőgazdaság kritikus helyzete és a haszonbérék csökkenése sajnálatosan közismert jelenség, mégis

joggal vetődik fel az a kérdés, hogy a György-
 tarlóval szemben különösképen megnyilvánult mi-
 nimális érdeklődésnek s lebecsülésnek s speci-
 ális oka. Ezt a g. v. elnök nézete szerint tisztán
 abban a ránk nézve szerencsétlen körülményben
 kell keresni, hogy az abnormis őszi, téli és tavaszi
 csapadék következtében és a belvízcsatornáknak
 a bérlő által való elhanyagolása miatt György-
 tarlón ez évben igen jelentékeny belvízkárok vannak,
 ami természetesen elriasztólag hatott az érdeklő-
 dőkre, akikkel szemben hiába volt minden biztatás,
 hogy a főiskola 8—10 km.-nyi új csatornahálózatot
 hajlandó készíttetni még ez év folyamán s hogy a
 meglévő csatornahálózatot is a mostani bérlő által
 a szerződés alapján rendbehozatja, vagy az ő ter-
 hére a főiskola rendbehozatja, mert természetsze-
 rüleg minden emberre mélyebb benyomást tesznek
 a ma valósággal látott tények, mint a legszebben
 festő ígéretek és biztatások. A haszonbérleti felté-
 telek sem hathattak elriasztólag, mert azok az
 1925 novemberi igazgató-tanács határozata értemé-
 mében a legvégső határig enyhítették s még azon
 kívül minden érdeklődőnek tudomására hozatott,
 hogy a nem tetsző feltételek megegyezés tárgyát
 képezhetik.

Ismerteti a g. v. elnöke a Janka Károly lel-
 készi gondnok úrral 1926 május 13-án György-
 tarlón tartott szemle eredményéről szóló jelentését is.
 Jelenti továbbá, hogy a birtok tökéletes vízmente-
 sítésére szolgáló, fentebb jelzett 8—10 km. új csa-
 tornahálózat tervének az elkészítése céljából a
 saújhelyi kultúrmérnöki hivatalhoz fordult, amely-
 nek vezetője Czító Ferenc min. osztálytanácsos a
 helyszínen azt a nézetét nyilvánította, hogy a mai
 csatornahálózat kitisztításával és 8—10 km. új csa-
 torna elkészítésével Györgytarló teljesen vízmente-
 síthető. Ugyancsak, mint fontos követelményt említi
 fel, hogy a Bodroghközi Tiszaszabályozó Társulat
 is ez évben 5 milliárd beruházási kölcsönt vett fel,
 amivel abba a helyzetbe jut, hogy a belvízlevezé-

tés iránti feladatának az eddiginél tökéletesebben fog tudni a jövőben megfelelni.

A március 4-iki igazgató-tanácsi ülésen kapott felhatalmazás alapján az 1.5 milliárd kölcsön felvehetése céljából is megtétettek a szükséges intézkedések s a beadott kérvény alapján az Országos Földbirtokrendező Biróság Györgytarlóra s a főiskola egyéb birtokaira is 50° erejéig elrendelte a megváltás alóli mentesítést, a földhitelintézet pedig a kérvényt előjegyzésbe vette.

A gazd. vál. Valádi Béla, bálványosi intézővel beruházási tervezetet és költségvetést készítettett, mely szerint 600 kat. hold beruházása (holt és eleven leltár) 509,000.000 K-ba, az első év forgótőke szükséglete pedig 676,500.000 K-ba, összesen 1,186.500 K-ba kerülne. Az ugyancsak általa készített normálköltségvetés szerint e 600 hold beinstruálása után figyelemmel a holt és eleven leltár megújítására, — amortizálására — évi 553,750.000 K tiszta jövedelmet biztosítana az iskolának, ami a normálköltségvetésben felvett 300.000 K-ás búzaár mellett 18.5 vaggon búza árának felelne meg.

A gazd. vál. 1926 május 28-án tartott gyűlésében megállapítván azt, hogy ajánlat nincs, a kényszerhelyzetből kifolyólag 600 holdon, t. i. a legjobb részen, a kistanyán és az ahhoz csatlakozó részen a házi kezelésbe vétel mellett foglalt állást, a többinek pedig 3 éves feles szerződés-kötések által való hasznosítását javasolja.

Igazgató-tanács az előterjesztettek alapján megállapítja, hogy ajánlat nem léte folytán beállott az a kényszerhelyzet, amelyről már a március 4-iki igazgató-tanácsi határozat providéált s amelyből folyólag most már elkerülhetlenné vált az, hogy a főiskola Györgytarló hasznosításáról házikezelésbe vétel útján gondoskodjék. Ennélfogva a beruházáshoz és az első év forgó tőkéjéhez, továbbá az 1926—27 költségvetési évben Györgytarló hiányzó bér-

jövedelme folytán támadó hiány fedezéséhez szükséges összesen egy és fél milliárd kölcsön felvételét elhatározza s felhatalmazza a gazd. választmányt, hogy a felveendő kölcsönből 1,200.000 K-t a kistanyához csatlakozó 600 hold beruházására és forgótőke szükségletére, továbbá 8—10 km. új csatorna építésére fordítson, a 600 holdon felüli részt pedig 3 éves feles művelési, esetleg kis haszonbérleti szerződésekkel értékesítsen.

Arra való tekintettel pedig, hogy a halogatás és bizonytalanság igen nagy anyagi veszteséggel járhatna és hogy az ide vonatkozó határozatnak az egyházkerület jóváhagyásával július 15-ig várni nem lehet, felterjesztést intéz a főtiszteletű egyházkerületi elnökséghez, hogy élve ide vonatkozólag az 1926 március 18-iki egyházkerületi közgyűlésen nyert felhatalmazással, a másfél milliárd kölcsön felvételére az illető pénzügyintézet által megkívánt bekebelezési okiratot írják alá és a Györgytarló tekintetében hozott jelen határozatot elnökileg hagyják jóvá.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács határozatát jóváhagyólag veszi tudomásul.

12 m. Olvastatott a sárospataki ref. főiskola igazgatótanácsának Sárospatakon 1926 június 21-iki ülésében 26. sz. jkvi pontjába foglalt, Györgytarló egy részének házi kezelésbe vételével szükségessé vált kölcsönügyben kelt következő határozata: „A sárospataki ref. főiskola igazgatótanácsa a gazdasági választmány javaslatának az elfogadásával névszerinti szavazással egyhangulag határozatilag kimondja, hogy a Magyar Földhitelintézettől egy 25 év alatt 8·8 százalékos járadékkal törlesztendő 21.000 dollár, azaz huszonegyezer dollár összegű záloglevélkölcsönt vesz fel, amelynek biztosítására jelzálogul leköti a főiskolának a sárospataki 19. sz. tkvi betétben foglalt ingatlanait.

Igazgatótanács a kötelezvény aláírására, a kölcsön felvételére, jogérvényes nyugtázására, a kölcsön zálogjogának tkvi bekebelezésére, a végszámadás aláírására, esetleges utalvány és nyilatkozat aláírására, szóval minden a kölcsön lebonyolítására szükséges teendők ellátására Elekes Imre igazgatótanácsost és dr. Trócsányi József igazgatótanácsost, a főiskola gazdasági választmánya elnökét hatalmazza fel. A jegyzőkönyv jelen pontjának a külön hitelesítésére és a közjegyző vagy járásbíró előtt való aláírására az igazgatótanács dr. Rácz Lajos és Csontos József igazgatótanácsosokat küldi ki. Igazgatótanács e határozatát a főtiszteletű és méltóságos tiszáninnen ref. egyházkerületi közgyűléshez azzal a kérelemmel terjeszti fel, hogy e határozatát jóváhagyni és a Magyar Földhitelintézet kívánságához képest a jóváhagyó határozatot magában foglaló jegyzőkönyvi pont külön hitelesítésére két közgyűlési tagot kiküldeni és a hitelesítési záradékkal ellátott jegyzőkönyvi kivonatot a főtiszteletű püspök úr és méltóságos főgondnok úr által aláírva kiadni méltóztassék.

Egyben jelenti az elnökség, hogy az 1926 március 18-iki egyházkerületi közgyűlésnek Györgytarló ügyében kelt határozatában foglalt felhatalmazása alapján a kölcsön felvételéhez már elnökileg hozzájárult, azonban a Magyar Földhitelintézetnek kölcsönfeltételei szerint szükséges a kölcsönnek közgyűlési határozattal való jóváhagyása is.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgatótanács felterjesztését egész terjedelmében jóváhagyja, 21.000 dollár 35 év alatt 8·8 százalékos járadékkal törlesztendő kölcsönnek a Magyar Földhitelintézettől a felterjesztésben foglalt feltételek s a sárospataki 19 sz. tkvi betétben foglalt ingatlanoknak jelzálogul lekötése mellett való felvételéhez hozzájárul és a kölcsönkötelezvényt megerősíti. Jelen jegyzőkönyvi pont külön hitelesítésére az egyházkerületi

közgyűlés dr. Révész Kálmán püspököt és Dókus Ernő főgondnokot küldi ki s ugyanőket bízta meg a jóváhagyó határozatnak a kötelezvényre való rávezetésével.

12n. Ugyanaz az igazgatótanács f. évi március 4-én tartott ülésének 18. sz. határozatával jelenti, hogy az I. osztály párhuzamosítását az 1926—27. évre elhatározta s ezzel kapcsolatban két helyettes tanár beállítása válik szükségessé, akik közül az egyik magyar-német-francia, a másik mennyiségtan-természettan szakos legyen. E tanszékek betöltése azonban csakis úgy lehetséges, ha a VKM előzetesen hozzájárul ahhoz, hogy a visszaállítandó tanszékek tanárai számára az állami hozzájárulást biztosítja.

Közgyűlésünk örömmel értesül a párhuzamos osztályok visszaállításának megkezdődéséről, s amidőn az igazgatótanács határozatát jóváhagyólag tudomásul veszi, egyszersmind felkéri az Elnökséget, hogy a visszaállítandó tanszékek részére az állami fizetési hozzájárulást szorgalmazni és oly időben kieszközölni kegyeskedjék, hogy a tanári állásokra a pályázat kellő időben meghirdethető legyen.

13. Olvastatott a „Tiszáninneri Ref. Egyházkerületi Elemi Népiskolai Tanítóegyesület“ Miskolcon 1925. évi dec. hó 2. napján tartott alakuló közgyűlésének az egyesület megalakulását kimondó és a részletesen ismertetett és pontonként letárgyalt egyesületi alapszabályokat elfogadó határozata, melyben az alakulás megtörténtének tudomásul vételét s a négy egyenlő példányban felterjesztett alapszabályok megerősítését kéri, további határozatával pedig az egyesület tisztikarának, számvizsgáló-bizottságának és választmányának a közgyűlés által történt megválasztatását bejelenti.

Ide vonatkozólag olvastatott Danyi Józsefnek, a megerősítésre felterjesztett egyesületi alapszabályokról

a püspök úrhoz felterjesztett véleményes jelentése, mely szerint: az egyesület létrejövetelét egyházi és iskolai szempontból, ha a kitűzött célt munkálni fogja, üdvösnek találja s az alapszabályokat, amelyek a rendes egyesületi élet szervezetének megfelelnek, elfogadásra ajánlja.

Egyházkerületi közgyűlés a „Tiszán-
 inneni Ref. Egyházkerületi Elemi Nép-
 iskolai Tanítóegyesületet“ megalakulása
 alkalmából meleg szeretettel üdvözli, mert
 az egyesület kitűzött céljaiban jóremény-
 séggel és örömmel látja az egyházas és
 hazafias szellemnek és a tiszta erkölcsnek
 ápolását, a tanítás és nevelés munkájának
 ily szellemű tökéletesítését stb. Mindezek-
 nél fogva működésére Isten meggazdagító
 kegyelmét és áldását kívánva, a megalakulást tudomásul veszi, a megerősítésre felterjesztett alapszabályokat az itt következő módosításokkal, nevezetesen: a 4. §-ban „ilyenre“ helyett „ilyenné“ szó tételével; az 5. §. a) pontjában e szó után „szabadelőadást“, a „*tarthat*“ szó beillesztésével és a 7. §. 4. bekezdésének 5. sorában „*hozható*“ helyett: „*hozhatók*“ tételével, mint stiláris módosításokkal, jóváhagyja s azokat a Nagyméltóságú VKM. úrhoz megerősítés céljából felterjeszti, végül a megejtett választásokat tudomásul veszi.

14. Olvastatik Szádváry József abaújszántói, Makó Dezső cigándi és Galgóczy Gyula tizsalamoni segédlelkész kérvénye, akik 1925 szept. havában I. lelkész-képesítő vizsgálatot Sárospatakon, arra hivatkozva, hogy a theol. akadémiára lépésük előtt háborús katonai szolgálatuk miatt éveket veszítettek, azt kérik, hogy egy évi segédlelkészi szolgálat után, 1926 szept. havában állhassanak II. lelkész-képesítő vizsgálatra. A sárospataki theol. akadémiái kar véleményadásra szólíttatván fel,

megállapítja, hogy Szádváry József 1918 márc. 8-án tette le az érettségi vizsgálatot és csak 1920 szept. 8-án iratkozhatott be a theol. akadémiára, közben katonai szolgálatot teljesített; Makó Dezső 1919 márc. hóban tette le az érettségi vizsgálatot és csak 1921 szeptemberben iratkozhatott be a theol. akadémiára, közben katonai szolgálatot teljesített; Galgóczy Gyula 1918 márc. 8-án tette le az érettségi vizsgálatot és csak 1920-ban iratkozhatott be a theol. akadémiára, közben katonai szolgálatot teljesített s így a folyamodók kérése teljesíthető, ha egy évi tényleges segédlelkészi szolgálatot igazolni tudnak.

Tiszáninneri egyházkerületünk Szádváry József abaújszántói, Makó Dezső cigándi és Galgóczy Gyula tizasalamoni segédlelkésznek, akik 1925 szept. havában tettek Sárospatakon I. lelkészképesítő vizsgálatot, tekintettel arra, hogy az érettségi vizsgálat letétele után háborús katonai szolgálatuk miatt nem tudtak mindjárt, iskolai év, sőt évek vesztese nélkül beiratkozni a theol. akadémiára s így éveket vesztek, engedélyt ad arra, hogy 1926 szeptemberben II. lelkészképesítő vizsgálatra állhassanak, azonban egy évi tényleges segédlelkészi szolgálatot mindannyian kötelesek igazolni.

15. Olvastatott az alsözempléni ref. egyházmegyének a m. kir. VKM. úr által kiadott 25.000—1926. számú, a nem állami elemi iskolai tanítók illetményeinek újabb szabályozásáról szóló rendeletet sérelmező azon határozata, melyben a fokozatos egyházi főhatóságokat s elsősorban egyházkerületünket felkéri, hogy hassanak oda, hogy a VKM. úr azon intézkedése, mely az egyházi hatóságok és egyházközségek megkérdezése nélkül olyan tanítói járandóságok fizetésére kényszeríti, melyre magukat sem a tanítói állás szervezésekor el nem kötelezték, sem annak fedezetéről költségveté-

seikben nem gondoskodhattak, — méltányosan megváltoztattassék, mivel ez a rendelet nemcsak egyházunk autonom jogait sérti, de anyagi viszonyaival sem számol és teljesíthetetlen követelmények elé állít egyes iskolafenntartó egyházközségeket, miáltal az egyház és tanítója közzé a békés, egyetértő munka megzavarásával a meghasonlás szellemét ékeli be.

Mindezeknél fogva kéri az alsózempléni egyházmegye, hogy a VKM. úrnál kieszközöltessék, hogy az egyházak csak azon tanítói illetmények fizetésére köteleztessenek, amelyeket az állás szervezésekor magukra vállaltak; továbbá azt is, hogy az államsegély szempontjából a díjlevél és javadalmi jegyzőkönyv által biztosított javadalmi tételek békebeli értéke vétessék figyelembe; végül, hogy jövőben mindazon ügyekben, melyek az iskolai, vagy tanítói államsegélyek megváltoztatásával vannak kapcsolatban és az egyházak újabb megterheltetésével járnak, kéressék ki előzetesen az egyházhatóságok véleménye és hozzájárulása.

Egyházkerületi közgyűlés az alsózempléni egyházmegyének a VKM. úr 25.000—1926. sz. rendeletével kapcsolatos panaszát magáévá teszi, mert a panaszban foglaltakat tételről-tételre maga is sérelmezi, a folytonos teheráthárításokat az iskolafenntartó egyházközségekre mély fájdalommal és nehéz aggodalommal figyeli. Egy bizonyos, hogy egyházközségeink legnagyobb százaléka a teherpróbát már most sem bírja, miért is az alsózempléni egyházmegye panaszában foglaltakat orvoslás céljából az egyetemes konventhez felterjeszti.

16. A gömör-tornai egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűléséből felterjesztett 12/I. sz. jkvi. pontban hozott határozatával arra kéri egyházkerületünket, hogy az egyházak életének minden részletére kiterjedő, alkal-

masabb kérdéseket tartalmazó egyházlátogatási íveket készíttessen a jelenleg használatban levők helyett.

Egyházkerületi közgyűlés tekintettel arra, hogy a szóban forgó ívek az egységes könykiadás kezelésében nyomtatás alatt vannak s azokat az íveket nem ismeri, a kérdésben kellő tájékozottság hiányában ezúttal nem tud állást foglalni.

17. A gömör-tornai egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlésében 12—V. sz. alatt hozott jegyzőkönyvi határozatával kéri, hogy közgyűlésünk a lelkészi korpótlék mielőbbi kiutaltatása érdekében tegyen felterjesztést.

Egyházkerületi közgyűlés nemcsak a gömör-tornai egyházmegye határozatára, de az érdekeltek egyre nyomatékosabban jelentkező sürgető kívánságára való tekintettel is felkéri az egyetemes konventet, hogy a törvényben biztosított lelkészi korpótlékok kifizetését a VKM úrnál hathatósan szorgalmazza.

18. A gömör-tornai egyházmegye felterjesztést intéz az iránt, hogy egyházkerületünk az egyházi hivatalos levelek portókötelezettségének megszüntetése iránt tegyen előterjesztést a vallás és közokt. miniszterhez.

Közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy az egyházi hivatalos levelek portómentessége — a portódijaknak a püspöki hivatalnál való utólagos elszámolása s kiegyenlítése mellett — ma is fennáll, előterjesztés szükségét nem látja.

19. A gömör-tornai egyházmegye javasolja, hogy a mai egyházi számadás-minták helyett, amelyek már részben elavultak, részben pedig egyházanként változó, egyházkerületünk készíttessen egy új és minden egyházra kötelező számadás-mintát.

Közgyűlésünk a javaslatot magáévá teszi s az új számadás-minta megszerkesztésével megbizza az esperesi karral kiegészített pénzügyi választmányát.

20/a. Olvastatott vitéz Sáfrán Géza nyug. altábornagy úrnak, mint a Magyar Kálvin-Szövetség országos szervező bizottsága elnökének f. évi július hó 3-án kelt, a püspök úrhoz intézett levele, melyhez az abaúji, alsóborsodi, alsózempléni, felsőborsodi és gömörtornai egyházmegyéknek az egyházmegyei Kálvin-Szövetségek megalakítására vonatkozó határozatai vannak mellékelve, s amelyben az egyházmegyék egységes állásfoglalására való hivatkozással kéri, hogy a „Kerületi Kálvin-Szövetség“ megszervezése egyházkerületi közgyűlésünk napirendjére kitűzessék, a megszervezést illetőleg közgyűlési határozat hozassék, s a szervezés keresztül vitelére vitéz Sáfrán Géza nyug. altábornagy, Enyedi Andor lelkész, Czinyéri Barna tanár és dr. Horváth Zoltán ügyvéd tagokból és az egyházmegyék egy-egy kijelölendő képviselőjéből kerületi szervező bizottság alakíttassék, s egyházkerületünk határozata vele, mint az orsz. szervező bizottság elnökével, hivatalból közöltessék.

Egyházkerületi közgyűlés a legnagyobb méltánylással tartja szemmel vitéz Sáfrán Géza nyug. altábornagy úrnak, mint a Magyar Kálvin-Szövetség országos szervező bizottsága elnökének, a szövetség szervezése körüli határtalan lelkesedését és fáradhatatlan buzgalmát, örömmel veszi tudomásul az egyházmegyéknek a szervezéshez való egyértelmű, lelkes csatlakozását, s a Kerületi Kálvin-Szövetség megszervezését kimondva, ezen határozatával a nagy műre szíve szerint kívánja reátenni a korona egyik ágát, boldogan és hittel, szeretettel és reménységgel vállalva a Szövetség kitűzött nagy feladataiból a

maga munkáját. Hogy pedig a Kerületi Kálvin-Szövetség az Országos Szövetségnek lehessen élő és ható lelke, Isten országának építésében öntudatosan munkáló ereje, a szervezés keresztülvitelére a javaslatba hozott vitéz Sáfrán Géza nyug. altábornagy, Enyedy Andor lelkész, Czi nyéri Barna tanár és dr. Horváth Zoltán ügyvéd tagokból és az egyházmegyék 1—1 kijelölendő képviselőjéből álló kerületi szervező bizottságot megválasztja s ezen határozatait vitéz Sáfrán Géza országos szervező bizottsági elnök úrnak jelen határozata kiadásával s az egyházmegyék határozatainak visszaadásával tudomására hozza, egyidejűleg az egyházmegyék elnökségeit felhívja, hogy egyházmegyéjük részéről 1—1 tagot delegáljanak a kerületi szervező bizottságba.

20b. A gömör-tornai egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűléséből felterjesztést tesz 18. sz. jegyzőkönyvi határozatával a Kálvinház létesítése ügyében.

Egyházkerületi közgyűlés bármennyire át van hatva a gondolat szépségétől — éredésben levő, elsőbbséggel bíró nagy kérdések megvalósítására, minők a tanítóképzőintézet átvétele, a teológiai internátus létesítése, kell minden figyelmét és erejét összpontosítania, minélfogva a Kálvinház megvalósítását egy későbbi idő szép feladatául fenntartja.

21. A gömör-tornai egyházmegye jelenti, hogy a Levente egyesületek megalakulása óta az ifjúság csak a vasárnap délelőtti istentiszteleteket látogatja, míg a délutáni istentiszteletekről leventeegyesületi elfoglaltsága miatt elmarad s kéri egyházkerületünket a vallás és közokt. miniszternek olyan irányú rendelet kiadatása

iránti felkérésre, hogy az ifjaknak a leventeegyesületi elfoglaltságuk mellett a vasárnap délutáni istentiszteletek látogatása is lehetővé tétessék.

Közgyűlés a panaszolt gömör-tornai ügyben felterjesztés szükségét nem látja, mivel az nem általános jellegű s így egyetemes intézkedést nem igényel, hanem utasítja az érdekelt egyházak lelkészeit, hogy a leventeoktatókkal való békés meg egyezés által igyekezzenek érvényt szerezni az egyházi álláspontnak.

22. Az abaúji egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből felterjeszti jóváhagyás és megerősítés céljából 12. sz. alatt hozott azon határozatát, mellyel a maga részéről jóváhagyta az alsó- és felsőmériai egyháznak azon határozatát, mellyel megváltoztatva az igazságtalan adózási rendszert, az igazságnak és teherbírásnak megfelelő új egyházi adókulcsot állapított meg az adózók öt osztályba való sorozásával s egyidejűleg elvileg hozzájárult az egyház presbitériumának és közgyűlésének egyhangúlag hozott azon határozatához, hogy az egyházközsége nézve szükségtelemmé vált, sőt a fenntartás által teherré lett magtári épületet árverésen eladhassa, a beterjesztendő adás-vételi szerződés megerősítése iránti jogát fenntartva.

Egyházkerületi közgyűlés az alsó- és felsőmériai egyházközség megállapított új adókulcsát jóváhagyólag tudomásul veszi s az egyházi magtárépületnek árverésen történő eladásához maga részéről is elvi hozzájárulását adja, az így megkötendő adás-vételi szerződés megerősítése körüli törvényes jogait érintetlenül fenntartva.

23. Az abaúji egyházmegye 1926 április hó 20-án tartott közgyűléséből felterjesztést intéz egyházkerületünkhöz az egyházakra, mint iskolafenntartókra kirótt nyugdíjárulék tárgyában.

Közgyűlésünk felkéri az egyetemes konventet, hogy az egyházaink anyagi existenciáját fenyegető, elviselhetetlenül magas összegű nyugdíjárulék mérséklését kegyeskedjék kieszközölni a tanügyi kormánynál oly módon, hogy mindaddig, míg enemű szükségleteinkre az 1848. évi XX. t.-c. alapján fedezetet nem nyerünk, a tanítói nyugdíjárulékot oly arányban állapítsa meg a tanügyi kormány, amely arányban az állam különböző címeken nekik segílyt nyújt, az olyan polgári községekben pedig, amelyekben a felekezeti iskolán kívül más iskola nincs, a nyugdíjárulék megfizetésére a polgári községeket kötelezze, mivel méltányos dolog, hogy a népoktatás terheinek viseléséhez járuljon hozzá az a polgár is, akinek felekezetéhez tartozó iskola nincs a községben, ha mással nem, legalább községi pótdórával, hogy így az iskolát fenntartó hitfelekezetek az erejüket felülmuló teher alól mentesíttessenek.

24. Olvastatott Pál Ferenc és társai kiskinizsi lakosok felebbezése az abaúji egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlésének 22. sz. jkvi pontban hozott azon határozata ellen, melylyel az egyházmegye a kiskinizsi egyház presbitériuma által a templomi székek használata tárgyában 1925. évi február hó 20-án alkotott s a presbitérium által egy szavazat ellenében elfogadott, de az egyházközségnek 1925. évi február hó 20-án tartott közgyűlése által 8 szótöbbséggel elvetett székrendezési szabályrendeletet az egyház presbitériumának a közgyűlés elvető határozata ellen beadott felebbezése s az ügynek az egyházmegye részéről kiküldött bizottság által a helyszínen eszközölt kivizsgálása folytán meg erősítette.

Egyházkerületi közgyűlés az ellentétes vélemények összegeyztetése s ezzel az

egyházközség közbékéjének megóvása céljából az abaúji egyházmegyének további eljárás végett visszaadja a székrendezési szabályrendeletet.

25. Az alsóborsodi egyházmegye bejelenti, hogy Papp-Szász Lajos régi, hűséges világi tanácsbírája, előrehaladott életkorára s betegségére való hivatkozással e tisztségéről lemondott s e lemondást az egyházmegye a körülmények kényszerítő hatása alatt fájdalmas érzéssel vette tudomásul.

Közgyűlésünk Papp-Szász Lajosnak tanácsbírói tisztségéről történt lemondását, aki tömjéne javát egyháza oltárán égette el s egy hosszú életen át tanácsaival, útmutatásaival, áldozataival Krisztus hú vitézének, egyháza törhetetlen harcosának bizonyult, — szintén fájó érzéssel veszi tudomásul s kívánja, hogy élete alkonyát mint a búcsúzó nap sugárai a hegyormokat, — aranyozza be szelid sugáraival a híven megfutott pályára való visszagondolás, az édes emlékezés.

26. Az alsóborsodi egyházmegye a következő javaslatokat, indítványokat terjeszti közgyűlésünk elé:

a) a lelkészi nyugdíjjarulékok teljes valorizálása érdekében kéri az adócsökkentési segély és tandíjkárpótlás teljes valorizálása iránti lépések megtételét;

b) javasolja, hogy az egyházkerület az egyházi adó és párbér kivetéseknél minden egyházközségre kötelezőleg rendelje el a progresszív adókulcs alkalmazását s tegyen intézkedést, hogy az egyházi adó beszedése a politikai község útján is történhessék ott, ahol azt kéri s a díjlevelek pénzárandóságai egységesen rendeztessenek s a koronaérték pengő-értékre számíttassék át.

Közgyűlésünk a nyugdíjárulékok teljes valorizálását szintén kívánatosnak tartja s ennek érdekében szükségesnek s elodázhatatlannak látja az adócsökkentési segély és tandíjkárpótlás teljes valorizálását. Ez utóbbiakat főként azért is, mert az egyházainkra rótt iskolai terhek, amelyek a békebeli terheket tetemesen felülmúlják, ma már sok helyen elbírhatatlanok s ez az állapot az egyházi élet teljes megbénulását s összeroppanását eredményezheti. Ezért az adócsökkentési segély és tandíjkárpótlás teljes összegű kiutalása iránt felterjesztést intéz az egyetemes konventhez, illetve ennek útján a kultuszminiszterhez.

A progresszivitás nagy elvi gondolatát az egyházi adózás terén közgyűlésünk az abban rejlő szociális igazság érvényrejuttatása szempontjából magáévá teszi, annak gyakorlati megvalósítására azonban kötelező rendelkezést egyházainknak nem adhat ki, mivel azt hatáskörén kívül állónak tartja. A progresszivitás elvének alkalmazása u. i. egyházi adórendszerünk gyökeres átépítését s a díjlevelek alapján a behivatalnokok és az egyházak között fennálló jogviszony megváltoztatását vonná maga után. Ez egyházalkotmányunkat is érintő újításokra pedig csak az egyházi törvényhozás, az országos zsinat hivatott és jogosított. A felvetett problémának egyházalkotmányunk keretei között leendő megoldása s az országos zsinat tárgyai közé leendő felvétele végett felterjesztéssel fordul a zsinat elnökségéhez.

Felhatalmazza közgyűlésünk egyházainkat, hogy ott, ahol annak szüksége mutatkozik, az egyházi adóknak a közadókkal együtt a politikai község útján

leendő beszédését is kérhessék. Elrendeli továbbá, hogy a díjlevelek pénzbeli járandóságai a folyó év végéig mindenik egyházban — az esetleg szükségessé váló kikerekítések végzésével — pengő-értékre számíttassanak át s ez átszámítások egyházmegyénként átvizsgáltassanak s a díjlevelekre történendő rávezetésük után eszeresileg jóváhagyassanak.

27. Olvastatott az alsóborsodi egyházmegye 31. sz. határozata, mellyel felterjeszti a mezőcsáti ref. összes és szegénysorsú egyháztagok párbérének és egyházi adójának megváltására szolgáló alapítványokról szóló jelentést, mely szerint az előbbi alapítvány állaga 25,935.000 K, az utóbbié 553.850 K volt 1925. dec. 31-én.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi.

28. Az alsóborsodi egyházmegye a hejőpapi-i egyház kérelmére felterjesztést intéz az iránt, hogy az egyetemes konvent útján kéressék fel a Kultusz Minisztérium olyan irányú rendelet kiadására, hogy vasárnap és ünnepnapon a templomozás ideje alatt mindennemű gyűlések tartása tilos legyen, mert e gyűlések nemcsak megbotránkoztatják a jobb érzésű híveket, de sokakat el is vonnak az istentiszteletek látogatásától s következésképen híveink keresztyéni és vallásos érzületére káros hatásúak.

Közgyűlésünk, amidőn ezúttal is erősen hangsúlyozza, hogy a vasárnap és ünnepnapoknak híveink által való megszentelését mindenek felett valónak tartja, mégis úgy látja, hogy az alsóborsodi egyházmegye által szőnyegre hozott s panaszolt ügy nem általános jellegű, hanem csak szórványosan előforduló jelenség, épen azért egyetemleges intézkedést nem is igényel; másfelől közgyűlésünk abban

a véleményben él, hogy a vasárnap és ünnepnapok megszentelése körül itt-ott mutatkozó hiányok gyógy módját, ellen-szerét nem az egyházunkon kívül álló tényezők intézkedéseiben, kultusz minisz-teri rendelkezésekben kell keresnünk, ha-nem önmagunkban, egyházunk falain belül: híveink intenzívebb lelki gondozá-sában s az ünneprontóknak eljárásuk keresztyénellenes voltára felhívó figyel-meztetésében s az egyedül helyes egyházi álláspont felőli szeretetteljes meggyőzésé-ben. Közgyűlésünk azért az alsóborsodi egyházmegyét s ennek útján a hejőpapi-i egyházat ilyen értelmű eljárásra utasítja.

29. Oloastatott Jakab Imre poroszlói tanító felleb-bezése az alsóborsodi egyházmegye 1926 május 27-iki 38. számú határozata ellen, melylyel jóváhagyta a poroszlói egyháztanács 1926 február 18-iki 5. számú azon határozatát, hogy az egyház nehéz anyagi hely-zete miatt a kettős kántorságot megszünteti s a kántori teendőket ezután Arany Gézával végezteti. Jakab Imre, a kettős kántorság egyikére 1918-ban megválasztott kántortanító sérelmesnek tartja, hogy ő a kántorságtól más állásra való áthelyezés nélkül egyszerűen meg-fosztatott. Hivatkozik a kommün alatt az egyház és a vallástanítás érdekében kifejtett, a saját veszélyezteté-sével végzett munkásságára, továbbá arra, hogy a poroszlói egyház igen nagy ahhoz, hogy az összes kántori teendőket egy ember az iskolai tanítás érde-keinek veszélyeztetése nélkül elvégezhesse; továbbá arra, hogy 1924 őszén, amikor az önálló kántorság felállítására tett az egyház sikertelen kísérletet s az egyház kántor nélkül maradt, ő fizetés nélkül is haj-landó volt a kántorságot ismét elvállalni, hogy egyháza énekvezér nélkül ne maradjon.

Közgyűlésünk Jakab Imre fellebbezé-sének elutasításával az alsóborsodi egy-

házmegye fenti határozatát jóváhagyja, mivel a kántortanítói díjlevélben, melyek 1910, illetőleg 1913-ban erősítették meg, világosan ki van kötve, hogy „ha az egyháztanács a jelenlegi kettős kántorságot egyesítené: jogában áll az orgonista-kántori teendők végzését akár az egyik, akár a másikra átruházni, illetve tőle a köteleességet a javadalommal együtt elvenni“, s a fellebbező megválasztásáról szóló 1918 július 28-iki 51. sz. egyháztanácsi határozat is világosan kikötötte, hogy „tekintettel arra, hogy nevezett maga sem érzi a kántorságra hívatottságát, a kántorságot bármikor jogában áll az egyháznak másra ruházni“. Épenezért nem helytálló a fellebbezőnek az az érvelése, hogy ő életfogytig választatván meg a kántortanítói állásra, arról csak fegyelmi úton mozdítható el. Épenezért óvást emel Közgyűlésünk Heves vármegye közigazgatási bizottságának 1926 április 15-én Egerben kelt 744/kb. 1926. sz. határozatának ama része ellen, melyben kimondja, hogy „Jakab Imre köteles a poroszlói egyháztanács határozatának jogerőre emelkedéséig a kántori teendőket ellátni és az egyház a tanítót a kántori teendők végzésében meg nem akadályozhatja“, mivel az egyház a fenti világos kikötések alapján a kántori teendők végzése felett teljesen szabadon rendelkezhetik s csak arra kötelezhető s erre kötelezi is Közgyűlésünk, hogy amennyiben a Jakab Imre javadalmi jegyzőkönyvébe a kántori díjazás felvételt, a károsodásért őt a díjlevélben és javadalmi jegyzőkönyvben bennfoglalt összeg erejéig kártalanítsa.

30. Biró Jánosné lelkészözvegy, abaújházi lakos azzal a kéréssel fordul a főtiszt. Püspök úrhoz, hogy kiskorú Béla fia részére, aki 1925 nov. 24 óta gyógyíthatatlannak minősített elmebajban a miskolci közkórházban kezeltetik s aki után épen e miatt neveltetési segélyt nem kaphat, bármilyen alapból ápolási segélyt kiutalni kegyeskedjék.

Közgyűlésünk a nevezett lelkészözvegy kérvényét leteszi véleményezésre a pénzügyi választmányhoz.

31. Komjáthy Aladár ózdi missziói lelkész azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy missziói segélye, amely a múlt évben csupán 3,000.000 koronát, tehát a békebelinek egyötödét tette ki, tekintettel arra is, hogy vasgyári hivei közül a szanálás folytán mintegy 30% elbocsáttatott, az 1926. évre emeltessék fel.

Közgyűlésünk a nevezett lelkész kérvényét kiadja a főtiszt. Püspök úrnak a konvent által kiutalt missziói segélyösszeg keretein belül leendő figyelembevétel végett.

32. A mezőnyéki presbitérium jóváhagyás végett felterjeszti a dr. Szepessy Orbán és mezőnyéki ref. egyház között 1926 május 9-én kelt, az alsóborsodi ref. egyházmegye által már jóváhagyott szerződést, amely szerint dr. Szepessy Orbán nevezett ref. egyháznak ajándékozta iskolaépítés céljára szerződésben megjelölt nyéki 450 öl területű beltelkét 7 millió kor. értékben.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ajándékozási szerződést az ajándékozó iránt a nemes lélekből fakadó, egyházhűséget tanúsító adományáért köszönetének kifejezése mellett jóváhagyja és a záradékolt szerződést kérvényező egyháznak visszaküldi.

33. Az alsóborsodi ref. egyházmegye saját jóváhagyási határozata kapcsán felterjeszti Bordás István és neje Barsi Zsuzsanna kisgyőri lakosok, mint ajándékozók és a kisgyőri ref. egyház ajándékozott között Kisgyőrön 1925 december 28-án kötött ajándékozási szerződést, amely szerint nevezettek a szerződésben megjelölt ingatlanukat, haszonélvezeti joguk fenntartásával, hősi halált halt fiúk emlékére, alapítvány tevés okából az egyháznak ajándékozzák.

Egyházkerületi közgyűlésünk arra való tekintettel, hogy az egyházi törvények értelmében szükséges egyházközségi presbiteri és közgyűlési jóváhagyása a jelzett ajándékozási szerződésnek felterjesztve nem lett, az iratokat ez irányú pótlás végett az egyházmegye espereséhez visszaküldi.

34. Az alsóborsodi ref. egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a mezőkeresztesi ref. egyház presbitériumának és közgyűlésének azt a határozatát, amelyben nevezett egyház a javára 1924 február 24-én elhalt Vály Nagy István ónodi lakos által még 1909 november 9-én kelt végrendeletében juttatott és nevezett egyháznak biróilag is beszavatolt körülbelül 53 és fél hold föld örökséget örökösként elfogadja, egyben a végrendeletnek azt a kikötését, illetve meghagyását, amelyben kötelezőleg rendeli, hogy a fenti vagyon jövedelme 30, illetve 50 éven keresztül csonkítatlanul tőkésítve legyen és 30 év múlva, illetve 50 év múlva legyen a végrendeletben megjelölt járadékként jótékonycélra, a fennmaradó rész pedig nevezett egyház céljaira fordítva, továbbá, hogy a vagyonkezelő részére évi 100 korona fizettség, — akként kívánják módosítani, hogy tekintettel a változott és a végrendelező által nem sejtett viszonyokra, úgyszintén arra, hogy az egyháznak a hagyaték után százalékot is kell fizetni, hogy a végrendelet rendelkezései ne 30, illetve 50 év múlva, hanem már 1927. évben érvényre emeltessenek, vagyonkezelő lelkésznek úgy

ezen, mint a Vályi Nagy Istvánné szül. Gonda Karolin ingatlan hagyatéka jövedelméből évi 200—200 aranykorona tiszteletdíj fizettség ki, mindezekhez a felettes egyházi hatóság hozzájárulását kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházközségnek azt a határozatát, amelyben az örökgyó nemes szívből származó, nagyértékű végrendeleti juttatását illő köszönettel és hálával elfogadta, a maga részéről is a nemes lelkű örökgyó iránt kifejezett nagy köszönettel tudomásul veszi és megerősíti s utasítja nevezett egyházközség vezetőségét, hogy az egyház javára juttatott e jelentékeny vagyon alapítványszerű jellegének megfelelőleg e vagyon évenkénti számadását az egyházmegye számvevőségéhez mutassa be megfelelő ellenőrzés végett,

ellenben az egyházközség azt a határozatát, amelyben a végrendelező akaratával és kifejezett meghagyásaival szemben a 30, illetve 50 év múlva eszközlendő végrendeleti juttatásokat már most érvényre kívánja emelni, helyesebben 1927-től kezdve folyóvá tenni és kifizetni akarja, és a vagyonkezelőnek a végrendeletben megszabott 100 korona összeget felemelni óhajtja, meg nem erősíti, illetve attól a jóváhagyást megtagadja és felelőség terhe mellett utasítja az egyházközséget, illetve annak vezetőségét, hogy a végrendeleti intézkedéseket az örökgyó érvényes és elfogadott végakarátának teljesen megfelelően hajtsa végre, miután a végrendeletben foglalt kikötések és meghagyások önkényesen, a juttatás megtámadásának a veszélye nélkül, de már a nemes lelkű végrendelező végakarátának a kellő tiszteletben tartás miatt sem változtathatók meg.

Nem kívánja érinteni az egyházkerületi közgyűlés az egyházközség oly irányú intézkedéshez vonatkozó jogát, hogy a fenti vagyont terhelő örökségi illetéket, mint nyilvánvalóan e vagyonnak a terhét, a vagyon jövedelméből levonásba hozhassa.

35. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata alapján felterjeszti a bánhorváti egyház egyrészt, másrészt Vas János és Vargha Józsefné ottani lakosok a szerződésben megjelölt ingatlanokra vonatkozó csere-szerződést, amely szerint az egyház 424 öl területű ingatlanáért 591 öl területű földet kap cserébe.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott községi bizonyítványok szerint is az egyházra számottevő előnyt tartalmazó, az egyház presbiteriuma és közgyűlése által elfogadott ezt a csereszerződést jóváhagyja és záradékolva a kérvényező egyházhoz visszaküldi.

36. Az alsőborsodi ref. egyházmegye saját jóváhagyó határozatával felterjeszti az ároktői egyháznak azt a kérését, hogy

1. az 1922. évben L. Nagy Ferenc ottani lakostól öröklött 5 hold 1417 ölnyi, 16 darabban fekvő ingatlanát eladhassa s az örökhagyó bizonyított intenciói szerint annak árát a hadviselés által szétrombolt és az egyházra nehezedő másnemű rendkívüli terhek miatt másként helyre nem hozható, orgona vételére fordíthassa,

2. az ottani ref. egyház kebeléből kivált baptisták részére engedélyezze a már egyházközségi közgyűléseleg elhatározott 300 ölnök temető céljaira folyó árban való eladását.

Egyházkerületi közgyűlésünk

1. az ároktői ref. egyház első kérelmének: az L. Nagy Ferencről öröklött ingatlan eladásához és vételárának új orgona

vételére való fordításához elvi akadályát nem látja, e kérdés tárgyában azonban csak szerződésnek, az egyházi törvényben foglalt kísérő iratokkal, nevezetesen *névszerinti* szavazást is tartalmazó egyházközségi presbiteriumi és közgyűlés határozatokkal felszerelten való felterjesztése után fog érdemben határozni, s a pótlások eszközlése után a jóváhagyással s a záradék reávezetésével az egyházkerület elnökségét már most megbízza;

2. az egyház ingatlanából a hitehagyott 13 baptista részére, azok céljaira, akár temető kertről legyen is szó eladás útján történendő bármí juttatást is, tekintet nélkül arra, hogy a névszerinti szavazást tartalmazó egyházközségi közgyűlési határozattal megalapozott szerződés csatolva itt sem lett s így a fölött érdemben határozni nem lehet, — eleve kifogásol, legföllebb, ha már elkerülhetetlen, — legfeljebb a kérvényező egyházra előnyös cserét lát figyelembe vehetőnek.

37. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti az igríci ref. egyházközség és Boldvai Bertalan között 1925 aug. 25-én létrejött adásvételi szerződést, amelyben nevezett egyházközség az igríci 118. sz. betétben felvett beltelki kertjét és árok ingatlanát a nevezett vevőnek 100 q búzaárban eladni óhajtja.

Egyházkerületi közgyűlésünk a szerződés jóváhagyását ezúttal mellőzi, mert az iratokból nem tűnik ki, hogy miből származott az egyház 125 mm. búza adóssága, amelyet a célzott vételből származó vételárral fizetni óhajt, nem tűnik ki az iratokból a célzott adásvétellel megrövidülő egyházi javadalmasok kárpótlására

szánt Bánom-kert eddigi használata és rendeltetése, az eladott ingatlan térmértéke, nem tűnik ki a szerződésből, hogy az egyház az ingatlanon felépült gazdasági épületet a telekrésszel együtt, amelyen épült, avagy pusztán az épület anyagát tartja-e tulajdonában vissza s végül: nincs csatolva az egyházközségi közgyűlés határozata arra nézve, hogy a megrövidített javadalmasok kárpótlása az egyház más ingatlanából, a Bánom-kertből eszközöndő, amelynek megfelelően a változott tanítói díjlevelek is kiegészítendőek, illetve módosítandók lesznek. E pótlások végett az iratokat a kérvényező egyháznak vissza-küldi.

38. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a tiszaozlári egyház kérvényét, melyben a Bükksebe r. k. alapítványból a földreform során nevezett egyháznak juttatott 1 kh. 131 négyszögöl terület vételárának 545 pengő 16 fillérben egyességi megállapításához a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyását kéri. A váltságösszeg öt év alatt 8°/_o kamat mellett a föld jövedelméből az egyháztagok megterhelése nélkül törlesztetik.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházközség által kötött fenti megállapodást jóváhagyólag tudomásul veszi.

39. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a tiszaluci egyház és Barta Sándor és neje egyháztagok között 1925 június hó 20-án létrejött ajándékozási szerződést, amelyben nevezett egyháztagok alapítvány-szerű rendeltetéssel a tiszalúci határban fekvő egy m. hold szántójukat az egyháznak ajándékozzák.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ajándékozási szerződést az egyházmegye által

a célzott alapítvány kezelésére nézve elrendelt hozzáadással s a jószívú ajándékozók iránti köszönetének kifejezése mellett jóváhagyja és záradékolja.

40. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a saújhelyi egyház kérvényét, amelyben bernátfalvi Bernáth Aladár alispán egyháztagnak az egyház céljaira nemes lélekből fakadóan tett 10 millió koronás alapítványának elfogadásához hozzájárulást kér.

Egyházkerületi közgyűlésünk a hitbuzgóság és vallásos érzület e követendő nemes megnyilvánulásából származó alapítvány elfogadását annak kezelése tekintetében az egyházmegye által elhatározott és rendelt hozzáadással tudomásul veszi.

41. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a lukai ref. egyház módosított lelkeszi díjlevelét.

Egyházkerületi közgyűlésünk a régihez képest díjlevél gyarapítást tartalmazó ezt a módosított díjlevelet jóváhagyja s megerősíti, a beterjesztett díjlevél-példányokat szabályszerűen záradékolja.

42. Az alsózempléni egyházmegye beterjeszti a berzéki Szemere—Törös alapítvány 1925. évi zárszámadását, amely szerint a nevezett alapítvány tőkéje 1925 dec. 31-én 5500 kor. volt, mely összeg 13⁰/₁₀-os kamatláb mellett a Sajóhídvég és Vidéke Hitelszövetkezetben van elhelyezve; jelenti továbbá, hogy az 1925. évre szóló 715 kor. kamat, mivel a tanítói állás üreseedésben van, a tőkéhez csatoltatott.

Közgyűlésünk a Szemere—Törös alapítvány 1925. évi zárszámadását az alsózempléni egyházmegye ama jelentésével

együtt, hogy a ki nem adott kamat a tőkéhez csatoltatott, tudomásúl veszi; felhívja azonban a nevezett egyházmegyét, hogy — mivel az alapítványi tőke úgyszólván a semmiségre zsugorodott össze, — pengő értékben kifejezve 44 fillérre, amelynek további kezelése, nyilvántartása, egyházmegyei s egyházkerületi ellenőrzése ma már illusoriussá vált, gondoskodjék valami úton-módon, esetleg az alapítványtevők leszármazottjai útján annak elfogadható összegű kiegészítéséről, vagy amennyiben ez kivihető nem lenne, intézkedjék az alapítvány kényszerű megszűnése s a 44 aranyfillérnyi tőkének a berzéki egyház vagyonállagába leendő beolvasztása iránt.

43. Az alsózempléni egyházmegye jelenti, hogy Lukára Tólos Áron, Monokra Molnár Ferenc lelkészül —, s Makkoshotykára Kolombán Piroska tanítóul beerősítették.

Közgyűlésünk a nevezettek beerősítését tudomásúl veszi s az Úr szőlőjében való munkásságukra a nagykegyelmű Isten áldását kéri.

44. Az abaúji egyházmegye esperese felterjeszti a szikszói ref. egyház kérvényét, amelyben a szikszói 1563. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 872. hrsz. a. felvett ingatlanra a szikszói ref. egyház javára bejegyzett utóöröklési jog törléséhez való hozzájárulás jóváhagyását kéri abból az okból, mert Lengyel Judit telekkönyvi tulajdonos, néh. Lengyel József örököse, — akinek leszármazó nélküli elhalálózása esetére illetné meg az egyházat az utóöröklési jog, — fiúgyermekkel bír s így az utóöröklési jog hatályosulására semmi kilátás nincs s ifj. Szarka Lajos vevő, aki az örököstől a fenti ingatlant megvette, az utóöröklési jog törlése esetén az egyház részére 6 mm. buzát ad.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérvényben felhozott indokok folytán a fenti ingatlanra bekebelezett utóöröklési jog törlesztéséhez hozzájárul s a telekkönyvszerű okirat kiállítását a kérvényező egyháznak megengedi.

45. A gömör-tornai egyházmegye felterjeszti a szinpetri-i lelkészlakás istállójának miként való elhelyezése tárgyában Kun D. János és társai szinpetri-i egyháztagoknak az egyházmegyei határozat ellen benyújtott felebbezését. A szinpetri-i egyház presbiteriuma u. i. a lelkészlakási ujonnan építendő istálló helyéül az iskola háta mögött a lelkészi kert középső részét jelölte ki. A gömör-tornai egyházmegye ezzel szemben f. é. ápr. 28-án tartott ülésében a helyszínére kiküldött Háger Miklós esperesi megbízott jelentése alapján aként határozott, hogy az új istálló közegészségi, célszerűségi szempontból s a jövőben építendő parókhialis épület megfelelőbb elhelyezése érdekében nem az egyház által kijelölt helyen, hanem a tanítói istállóval egy színvonalban, annak háta mögött építendő fel. E határozat ellen Kun D. János és társai felebbezésüket jelentették be azzal, hogy az egyházmegyei határozat és annak indokolása nem helytálló s kérik az egyház vonatkozó határozatának jóváhagyását.

Közgyűlésünk a benyújtott felebbezés elútasításával a gömör-tornai egyházmegye határozatát annak indokai alapján jóváhagyja s a szinpetri-i egyházat ennek megfelelő eljárásra útasítja.

46. Letárgyaltatván a tárgysorozatban levő ügyek, Juhász László gömör-tornai esperes közgyűlés részéről a jelen voltak élénk tetszése és helyeslése közben forró hálával telt szívből mond köszönetet az egyházkerületi elnökségnek a közgyűlés ügyeinek előkészítésében lefolytatott gondosságáért, a gyűlés szeretetteljes, tapintatos és bölcs vezetéséért.

Egyházkerületi elnökség a közgyűlés
köszönetét és meleg ünneplését hálával
fogadja.

47. A nem hitelesített jegyzőkönyvi pontok felolvas-
tatván, hitelesíttetnek; a megszővegezésnél nagyobb
figyelmet igénylő s hevenyészve el nem készíthető
azon jegyzőkönyvi pont hitelesítésével pedig, mely a
tanítóképzőintézet átvétele kérdésében hozott határo-
zatot foglalja magában, egyházkerületi elnökség biza-
tott meg s ezzel a közgyűlés berekesztetett.

Kmf.

Dókus Ernő
egyházkerületi főgondnok.

Dr. Révész Kálmán
püspök.

Janka Károly
egyházkerületi papi főjegyző.

II. Birósági ügyek.

1926 július 14.

1.

A kupai lelkészi javadalomnak az előd és a beszolgálók közötti megosztása tárgyában az egyházmegyei bíróság ítéletét, Nagy Ferenc felebbezésének elutasításával, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

2.

Ugyancsak a kupai lelkészi javadalomnak a lelkész és tanító közötti megosztása tárgyában az abaúji egyházmegye ítéletét, Simon Pál felebbezésének elutasításával, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

3.

A felsőkázmárki székperben az abaúji bíróság által hozott, de megfelebbezett ítéletet az egyházkerületi bíróság kiegészítés és új ítélet hozatala végett az egyházmegyei bíróságnak visszaadta.

4.

A hernádkaki lelkészi díjlevélperben az egyházmegyei bíróság által hozott ítéletet az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

5.

A kiskinizsi fűzfacsonkítási perben hozott egyházmegyei ítéletet az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

6.

A taktaszadai lelkészválasztás ügyében az egyházmegyei bíróság megerősítő ítéletét, a felebbezés visszautasításával, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

7.

Farkas Dezső bereti lelkész fegyelmi ügyében az abaúji egyházmegyei bíróság végzését, a Csihon András és társai felebbezésének elutasításával, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

8.

Demeter Pál boldvaszilasi tanító fegyelmi ügyében a gömör-tornai egyházmegyei bíróság ítéletét, az egyházmegyei ügyész, az egyházgondnok felebbezésének helytadva, az egyházkerületi bíróság részben és akként változtatta meg, hogy terhelte V. t.-c. 35. §. d. pontja alapján — nyugdíjigényeinek érintetlenül hagyása mellett — viselt hivatali állásából azon helyről való elmozdításra ítélte.

9.

Csabay Ferenc kánói kántortanító fegyelmi ügyében a gömör-tornai egyházmegyei bíróság ítéletét, a terhelt és védője által közbevetett felebbezés elutasításával, az egyházkerületi bíróság helybenhagyta.

10.

Gecse Albert igríci lelkész és Dobos Sándor igríci tanító viszonzvadás fegyelmi ügyeiben az alsóborsodi egyházmegyei bíróság ítéletét, a terhelték által kölcsönösen egymás terhére használt felebbezés folytán, annak helytadva, az egyházkerületi bíróság részben és akként változtatta meg, hogy Gecse Albert lelkészt az V. t.-c. 34. §. A. 1., 3., 7. pontjaiba ütköző, Dobos Sándor tanítót az V. t.-c. 34. §. A. 1., 3., 4., 6. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségekben nyilvánítja vétkeseknek és ezért mindkettőt a 35. §. c) pontja alapján egyen-

ként 1,000.000—1,000.000 korona pénzbüntetésre ítélte és terhelteket végrehajtás terhével arra kötelezte, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült 4,680.000 koronában megállapított és a felebbezési eljárásban felmerült 1,000.000 koronába megállapított eljárási költségeket egyenlő fele-fele részben megosztva viseljék és az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi pénztárba befizessék.

Kelt Edelény, 1926. évi szeptember hó 8. napján.

Kiadta :

Dr. Nagy Barna

egyh. ker. aljegyző, mint jegyzőkönnyvezető.

Az egyes pontokat jegyzették :

Janka Károly lelkészi főjegyző az 1/a., b., 4., 5/a—l., 6/a., b., 7., 9., 10/d., 11/II. a—i., 13., 15., 16., 17., 20/a., b., 22., 24., 46. és 47.

Domby László világi főjegyző a 8., 12/a—n., 23., 27. és 29.

Marton János lelkészi aljegyző 11/I. a—z. és 14.

Lengyel István lelkészi aljegyző a 2 a., b., 3., 18., 19., 21., 25., 26., 28., 30., 31., 42., 43. és 45.

Dr. Horváth Zoltán világi aljegyző a 32—41. és 44. és 1—6. bir.

Dr. Nagy Barna világi aljegyző a 7—10. bir.

Forgács Gyula belmissziói előadó a 10/a. 1—6. és 10/b., c. pontokat.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

- 1/a. Püspök imádsága.
- 1/b. Főgondnok a közgyűlést megnyitja.
- 2/a. Alakulás. Elmaradtak igazolása.
- 2/b. Szavazatbontó bizottság jelentése alapján gróf Haller József zsinati világi pótképviselőnek, dr. Rácz Lajos a theol. akad. egyházkerületi képviselőjének jelentetik ki, az érvénytelenül szavazó és szavazatot nem adott egyházak elmarasztaltának.
3. Báró Bottlik István alsóborsodi egyházmegyei gondnok üdvözlöttek.
4. A bírósági ülés ideje és helye kihirdettetik.
5. Dr. Révész Kálmán évi püspöki jelentése és az azzal kapcsolatos határozatok:
  - a. Dr. Beveridge Vilmosnak köszönetnyilvánítás.
  - b. Vagyonleltári minták iránti kérelem az egyetemes konventhez.
  - c. Középfokú és magasabb tanintézetek számára elismerés nyilvánítottatik.
  - d. Gróf Dégenfeld József üdvözlése.
  - e. Dr. Nagy Károly püspök elhunyt feletti részvét kifejezése.
  - f. Dr. Makkay Sándor erdélyi püspök üdvözlése.
  - g. Bartha Mihály sajtóvámosi lelkész 50 éves szolgálata alkalmából üdvözlöttek.
  - h. Elhunyt lelkészek emlékezete.
  - i. Bihary Ferenc miskolci főgimn. tanár emléke feljegyeztetik.

- k. Elhunyt tanítók emlékezete.
- l. Elhunyt világiak emlékezete.
- 6/a. A tanítóképzőintézet átvétele ügyében elnökség jelentést tesz s javaslatára bizottság alakíttatik.
- 6/b. Önálló püspöki titkári állás szervezése s annak Ilyés Bertalannal történt betöltése.
- 7. Vélemény az egyháztagek fegyelmezéséről szóló törvénytervezetről.
- 8. Az egyházkerületi pénztár 1925. évi számadása jóváhagyatik, Takaró László tőketartozása töröltek, a lelkészi özvegy-árva gyámintézet részvénydíja megállapíttatik és az 1926. évi költségelőirányzat elfogadtatik.
- 9. A tűzbiztosítási szerződés megkötése.
- 10/a. Belmissziói jelentés tudomásul vétele, publikálása, az egyházkerületi belmissziói bizottság megalakítása, az egyházak lelki vezetőinek a konventi ügyrendhez való alkalmazkodás ajánlása, énekgyűjtemény kiadása iránt a konvent megkeresése, a gályarabok emlékezete.
- 10/b. Az abodi és ózdi missziókról szóló jelentés tudomásul vétetik, segélyezésük összege megállapíttatik.
- 10/c. Forgács Gyula lemondott belmissziói előadó helyére Enyedy Andor megválasztatik.
- 10/d. Forgács Gyula belmissziói előadónak köszönetet mond az egyházkerület.
- 11. Konventi határozatok.
  - I/a. A középiskolai tanulók konfirmációja.
  - b. A paróchiális könyvtár évi illetményének megállapítása.
  - c. Konventi leirat tudomásul vétele a sárospataki theol. akad. tanárai státuszrendezése ügyében.
  - d. Szakács György I. lelkészképesítő bizonyítványának megsemmisítése tudomásul szolgál.
  - e. Véleményes javaslat kérése a sárospataki theol. akadémiától az amerikai presbiteriánusok theológiáin szerzett lelkészi oklevelek nosztrifikálása tárgyában.

- f. A tanító-lelkészségek és lelkész-tanítóságok kérdése a theol. akad. tanári karához véleményezés céljából letétetik.
- g. A gályarabok emlékezetére a még nem ünnevelt gyülekezetek figyelme felhivatik.
- h. Az egyházi javadalmasok jövedelmi- és keresetiadó alól nem mentesíttetnek.
- i. Az évenként tartandó ref. nagygyűlés gondolatához való hozzájárulás kimondatik.
- j. Tudomásul vétetik az egyetemes konvent azon értesítése, hogy egyházkerületünknek a reverzálisok ügyében felterjesztett határozatát az országos zsinathoz tette át.
- k. A zsinat összehívásának szorgalmazására a testvér egyházkerületek felkérettek.
- l. Az alsózempléni egyházmegyével közöltetik, hogy a nyugdíjintézeti járulékok 91° 0-ban valorizáltattak.
- m. A dunamelléki egyházkerületnek a konfirmáció reformjára vonatkozó „Útmutatás“-a az egyházmegyékhez véleményadás céljából letétetik.
- n. A sárospataki főgimnázium tanári kara bibliaolvasó körök szervezésére felhivatik.
- o. A fiú- és leányközépiskolák vagyонkimutatása az 1926 27. iskolai évtől kezdődőleg az új pénzegységben kívántatik.
- p. Felhívás a főgimnáziumokhoz a magaviseleti jegyek megállapítása és a tanárcsaládok egyháziasságáról szóló jelentés felterjesztése tárgyában.
- r. Felhívás az egyházmegyék espereseihez a hitoktatói állások kimutatása és további szervezése, a hitoktatók jelentésének szorgalmazása és a szórványbeli vallásoktatásról teendő jelentés tárgyában.
- s. Jelentés a VKM. úrhoz a középiskolai fenntartói államsegélyek intézményes biztosítása tárgyában tett újabb felterjesztés megtörténtéről.
- t. Jelentés a középiskolák fenntartói államsegélynek valorizációja érdekében tett lépésekről.

- u. A debreceni Tisza István tudomány-egyetemen felállított ref. tanárképző intézet támogatása.
- z. A cserkészcsapatok anyagi és erkölcsi támogatására az iskolafenntartók felhivatnak.
- v. Felhívás a miskolci leánygimnáziumhoz a magaviseleti jegyek megállapítása, a könyvtárak és szertárak gyarapítása és a tanárcsaládok egyháziasságáról szóló jelentés felterjesztése tárgyában.

- II/a. Felhívás az elemi, polgári iskolák, gimnáziumok és theol. akadémiák igazgatóságaihoz, hogy a rendszeresített állásokról és azokon alkalmazottakról kimutatást készítsenek.
- b. Az állandó káplántartó helyek újonnan való megállapítása elrendeltetik.
  - c. A keresztyén felebaráti nevelőintézetek szervezése és felállítása tárgyában felhívás.
  - d. Az egyházközségek felhivatnak bibliai vásárnap tartására s ebből folyólag a bibliaterjesztő társulat erkölcsi és anyagi támogatására.
  - e. Az iskolaszékek felhivatnak az iskolák túlszűfoltóságának megszüntetésére, taneszközök pótlására, a tanítóság a női kézimunka és torna intenzívebb tanítására.
  - f. A „Népiskolai szakfelügyeletre vonatkozó Egyeséges Szervezet“ hozzászólás céljából az egyházmegyékhez letéttetik.
  - g. Konventi intézkedés tudomásul vétele a tanítói díjlevelekben és javadalmi jegyzőkönyvekben levő ellentétek kiküszöbölése s a világi hatóság előtt panaszló egyházi alkalmazott fegyelmi vétsége tárgyában.
  - h. A tanítók létszámcsökkenése folytán történő államsegély elvonásoknak esetről-esetre való bejelentése rendeltetik el.
  - i. Az elemi népiskolai új tanterv véleményezés és javaslattétel céljából az egyházmegyékhez letéttetik.

- 12/a. A tanári természetbeni lakások használatára vonatkozó szabályzat ideiglenes módosítása.

- b. Tápintézeti és internátusi díjak megállapítása.
  - c. A gimnáziumi és theologiai internátus ügye.
  - d. A gyakorlati theologiai tanszékre Szabó Zoltán az 1926—27. évre helyettes tanáru alkalmazzatik.
  - e. Csontos József gimn. igazgatói megbízatása.
  - f. A faragószállási-rétre vonatkozó haszonbérleti szerződés jóváhagyatik.
  - g. Csendes György bérhátrálékainak biztosítása.
  - h. A „Perked-Mosolygó“-pusztai birtok bérbeadására vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyatik.
  - i. A Bálványos-tanyán tervezett földműves iskola céljára megvalósulás esetén az ingatlan haszonbérbe készséggel adatik.
  - j. Dr. Szoboszlay Gyula sanfranciscoi orvosnak segélydíj-alapítványának növelésére adott 21 milliós adományáért hálás köszönet mondatik.
  - k. Kivételes eltekintés a Pogány Istvánné-alapítvány ösztöndíjas helyének élvezete tekintetében.
  - l. Györgytarló hasznosítása.
  - m. 21.000 dollárkölcson felvétele tárgyában meghatalmazás.
  - n. Kezdeményezés a párhuzamos osztályok visszaállítására.
13. Az egyházkerületi elemi népiskolai Tanítóegyesület alapszabálya megerősítés céljából felterjesztetik.
  14. Szádváry József, Makó Dezső és Galgóczy Gyula s. lelkészek számára II. lelkészképesítő vizsgálatuk letételére engedély adatik.
  15. A tanítók fizetésrendezésére vonatkozó 25.000—1925. VKM. rendelet sérelmes intézkedéseinek orvoslására egyetemes konvent felkéretik.
  16. Megállapítatik, hogy az egyházlátogatási ívek készítése az egységes könyvkiadás kezelésében történik.
  17. A lelkészi korpótlék szorgalmaztatik.
  18. Megnyugtató felvilágosítás az egyházi hivatalos levelek portómentessége felől.
  19. Megbízatás új számadási minta készítésére.
  - 20/a. A Kerületi Kálvin Szövetség megalakítása ki-mondatik.

- 20/b. A Kálvin-ház létesítése későbbi idők feladatának nyilvánítottatik.
21. A Levente-ifjak vasárnapi istentiszteleten való részvétele.
22. Az alsó és felsőmérrei új adókulcs megerősítették s az egyházi magtárépület eladása elvileg jóváhagyatik.
23. A tanítói nyugdíjjárulékok fizetése körüli könnyítések tárgyában felterjesztés.
24. A kiskinizsi templomi székrendezési szabályzat az abaúji egyházmegyének visszaadatik.
25. Papszász Lajos alsóborsodi tanácsbíró lemondása érdemei méltánylásával vétetik tudomásul.
26. A lelkeszi nyugdíjjárulékok, az adósegélyek és tandíjpótló államsegélyek valorizálása iránt felterjesztés tétetik, az egyházi adózás progressivitása a zsinati elnökség elé, mint megoldandó probléma terjesztetik.
27. A mezőcsáti párbér megváltó alapítvány jóváhagyatik.
28. A vasárnap megszentelése egyházi belkörü munkával biztosítandó.
29. A poroszlói kettős kántorság megszüntetése jóváhagyatik.
30. Bíró Jánosné lelkészözvegy kérvénye a pénzügyi választmányhoz letétetik.
31. Komjáthy Aladár ózdi lelkész kérvénye kiadatik Püspök urunknak missziói segélyének lehető növelése végett.
32. A mezőnyéki ajándékozási szerződés jóváhagyatik, az ajándékozó dr. Szepessy Orbánnak köszönet mondatik.
33. A kisgyőri ajándékozási szerződés pótlás végett az egyházmegye espereséhez visszaküldetik.
34. A Vály Nagy István örökagyó hagyatéka körüli kikötések érvényben tartására utasítottatik a mezőkeresztesi egyház.
35. A bánhorváti egyház csereszerződése jóváhagyatik.
36. Az ároktői egyház ingatlan eladása feltételeesen jóváhagyatik, ellenben a baptisták részére az egy-

házi temetőből 300 □-ölnyi terület elidegenítése elleneztetik.

37. Az igríci-i egyház adás-vételi szerződése pótlás végett visszaadatik.
38. A tiszaozlári egyháznak földbirtokrendezés során történt ingatlan szerzése jóváhagyatik.
39. A tiszaluci egyház és Barta Sándor s neje között létrejött alapítványszerű ajándékozási szerződés jóváhagyatik.
40. Bernáth Aladár alapító-levelének elfogadása tárgyában a sátoraljaújhelyi egyház felterjesztett határozata tudomásul vétetik.
41. A lukai egyház módosított lelkészi díjlevele megerősítettik.
42. A berzéki Szemere—Törös alapítvány 1925. évi zárszámadása jóváhagyatik, annak további nyilvántartása feltételhez köttetik.
43. A bejelentett lelkészi és tanítói változások tudomásul vétetnek.
44. A szikszói egyház útöröklési jogának telekkönyvi törlése megengedtetik.
45. A gömör-tornai egyházmegyének a szinpetri-i építendő lelkészi istálló helyének megállapítása tárgyában felebbezett határozata helybenhagyatik.
46. Elnökség iránti elismerő kinyilatkoztatás és köszönet-nyilvánítás.
47. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítése és a gyűlés berekesztése.

II. Bírósi ügyek.

1. A kupai lelkészi javadalom megosztása előd és beszoigálóok között.
2. A kupai lelkészi javadalom megosztása lelkész és tanító között.
3. A felsókázsmárki székper.
4. A hernádkaki lelkészi díjlevélügy.
5. A kiskinizsi füzfacsonkítás.

6. A taktaszadai megfelebbezett lelkészválasztás.
7. Farkas Dezső bereti lelkész fegyelmi ügye.
8. Demeter Pál boldvaszilasi tanító fegyelmi ügye.
9. Csabay Ferenc kánói tanító fegyelmi ügye.
10. Gece Albert igrici-i lelkész és Dobos Sándor igrici-i tanító viszonzvadás fegyelmi ügye.

Betűsoros névmutató.

- Abaúji egyházmegye 23, 24, 44. Birósági 1, 2, 3, 5, 7.
Abaújkér 2/b.
Abod 10 b.
Adria bizt. társaság
Alsóborsodi egyházmegye 25—29, 33, 34, 36—38.
      ”   ” pénztára Bir. 10.
      ”   esperes” 33. Bir. 10.
Alsódobsza 2/b.
Alsóméra 22.
Alsózempléni egyházmegye 11/I. 1. 15, 39—43. Bir. 4, 6.
Aroktó 36.
Bakta 2 b.
Barna Gyula 5/h.
Barta Mihály 5/g.
Barta Sándor és neje 39.
Bánhorváth 35.
Benócs Zsigmond 5/l.
Bernáth Aladár 40.
Berzék 42.
Beveridge Vilmos dr. 5/a.
Bihari Ferenc 5/i.
Biró Jánosné özv. 30.
Bodolai Miklós 5/h.
Boldvai Bertalan 37.
Boldvaszilvási egyház Bir. 8.
Bordás István és neje 33.
Bottlik István báró 3, 6/a, 10/a.
Bőcs 2/b.
Czinyéri Barna 20/a.
Csabay Ferenc Bir. 9.
Ifj. Csendes György 12/g.
Csenyéte 2/b.

- Ifj. Csomós Ábrahám és társai 12/f.
 Csontos József 12/e.
 Danyi József 13.
 Debreceni ref. tanítóképző 11/I. u.
 Demeter Pál Bir. 8.
 Demjén István 5 h.
 Dédes 2/b.
 Dégenfeld József gróf 5 d.
 Diósgyőr 2 b.
 Dobos Sándor. Bir. 10.
 Dókus Ernő 1/b, 6/a, 9, 10/a, 12/m.
 Dókus Gyula 2/a.
 Egyetemes konvent 5/b, 7, 10 a, 11 I. i, 11/I. k, 15, 17.
 23, 26.
 Egyházak általában 6/a, 7, 9, 10 a, 11/I. b, 11/I. d, 11 I. g,
 11 I. z, 11 II. a, — e, 11 II. g, h, 23, 26.
 Egyházkerületi belmissziói bizottság 10 a.
 „ elemi népiskolai tanítóegyesület 13.
 Egyházkerületi elnökség 6 a, 9, 10 a, 11 I. f, 11 II. b, 12 h,
 i, l, n, 46, 47.
 Egyházkerületi Kálvin-Szövetség 20 a, 20 b.
 „ pénzügyi választmány 8, 9, 12/c, 19, 30.
 „ pénztár. Bir. 10.
 „ számvevőszék 8, 9.
 Egyházmegyék általában 7, 10 a, 11 I. f, m, 11 II. f, i, 26.
 Egyházmegyei belmissziói bizottságok 10 a.
 Első Magyar Általános Biztosító Társaság 9.
 Enyedy Andor 10 b, 20 a.
 Erdélyi egyházkerület 5 e.
 Esperesek általában 9, 10 a, 11 I. d, f, m, r, 11 II. a, b,
 19, 20 a, 26.
 Farkas Dezső. Bir. 7.
 Farkasfalvi Farkas Géza 6 a.
 Farkas István 6 a.
 Felsőborsodi egyházmegye 35.
 Felsőkázsmárk. Bir. 3.
 Felsőméra 22.
 Fodor György 9.
 Forgács Gyula 10 a, b, c.

- Foncière általános biztosító intézet 9.
 Galgóczy Gyula 14.
 Gazdák biztosító szövetkezete 9.
 Gecse Albert. Bir. 10.
 Gömör-tornai egyházmegye 16—19, 20 b, 21, 45. Bir. 8, 9.
 Győr Imre 5 h.
 Haller József gróf 2 b.
 Harsányi István 12|k.
 Hejópapi 28.
 Hernádkak Bir. 4.
 Heves 2 b.
 Horváth Zoltán dr. 20/a.
 Igrici 37. Bir. 10.
 Illyés Bertalan 6/b.
 Imola 2/b.
 Jakab Imre 29.
 Janka Károly 6/a, 12/h.
 Juhász László 6/a, 9.
 Kalas Barna 5/k.
 Kánó Bir. 9.
 Kerekes János 5 h.
 Kelemér 2 b.
 Kisgyőr 33.
 Kiskinizs 24. Bir. 5.
 Kolumbán Piroska 43.
 Komjáthy Aladár 31.
 Kovácsy Ferenc 5l.
 Kun D. János és Társa 45.
 Kupa Bir. 1, 2.
 Lelkészek általában 8, 9, 10 a, 11 h, 11 II. g. i. 21.
 Lelkészképesítő bizottság 14.
 Lengyel Judit 44.
 Levente oktatás 21.
 Lipcsey Péter dr. 10 a.
 Luka 2 b, 41, 43.
 Makkai Sándor dr. 5 f.
 Makó Dezső 14.
 Makkoshotyka 2 b, 43.
 Marton János 6 a.
 Mezőcsát 27.

- Mezőkeresztes 34.
 Mezőnyék 32.
 Miskolci főgimnázium 5c, 11I. a, o, p, s, t, z, 11II. a.
 „ leánygimnázium 5|c, 11I. a, o, s, t, z, v, 11II. a.
 Molnár Ferenc 43.
 Monok 43.
 L. Nagy Ferenc 36.
 Vályi Nagy Ferenc 36.
 Ózd 10b.
 Papp Szász Lajos 25.
 Pál Ferenc és Társai 24.
 Poroszló 29.
 Puky Endre dr. 6a, 10a.
 Ragályi Balassa Ferenc báró 10a.
 Rác Lajos dr. 2b.
 Regéczy László dr. 8.
 Révész Kálmán dr. 1a, 5, 6a, b, 9, 10a, 11II. a, 12m, 31.
 Rosinger Ignác 12h.
 Sajóvelezd 10b.
 Vitéz Sáfrán Géza 10a, 20a.
 Sárospataki főgimnázium 11I. n, o, p, s, t, 11II. a, 12a.
 „ főiskola 5c, 11I. a, u, 2, 11II. a.
 „ „ ig. tanácsa 12c.
 Sárospataki főiskola theol. akadémiája 11I. c, e, f,
 11II. a, 12a.
 Sárospataki főiskola theol. akadémiája gyakorlati ta-
 nára 10a.
 Sárospataki Ref. Lapok szerkesztősége 10a.
 Sátoraljaújhely 10a, 40.
 Sebeő Gyula 6a.
 Selyeb 2b.
 Simon Pál. Bir. 2.
 Soldos Béla dr. 2a.
 Szabó Zoltán 12d.
 Szakács György 11I. d.
 Szakácsi 2b.
 Szathmáry Király Pál 2a.
 Szádváry József 14.
 Szemere—Törös alapítvány 42.
 Szendrőlád 2b.

Szepessy Orbán dr. 32.
Szent-Imrey Gyula dr. 2 a.
Szikszó 44.
Szinpetri 45.
Szoboszlay Gyula dr. 12 j.
Szűcs János 5 k.
Takaró László 8.
Taktaszada Bir. 6.
Tanítók általában 11 I. h, 11 II. e, g, i.
Tálos Áron 43.
Testvér egyházkerületek 11 I. k.
Téglássy Andor 2 a.
Tiszakarád 2 b.
Tiszaladány 2 b.
Tiszalúc 39.
Tiszaoszlár 38.
Újlőrincfalva 2 b.
Varga Józsefné 35.
Vas János 35.
Vily 2 b.
Zádorfalva 2 b.

FÜGGELÉK.

Költségvetési tervezet az 1926—27-ik évre a sárospataki állami tanítóképezdének a tiszáninneri ref. egyházkerület által való visszavétele esetére.

I. Bevételek:

1. Beírási mellékdíjak 150 növendéktől	---	---	---
2. Internátusi díjból (50% teljes díj, 20% féldíj, 30% ingyenes)	---	---	45,000.000
a) 15 növendék á 400.000 K	---	---	30,000.000
b) 30 „ á 200.000 K	---	---	6,000 000
3. Állam fizetne internátusi díjat:			
a) 22 ingyenes növendékért á 400.000 K	---	---	8,800.000
b) 15 féldíjas növendékért á 200.000 K	---	---	3,000 000
4. Tanároktól s tanítóktól 1 1/2% levonás nyugdíja			6,465.000
5. 4 iskolaszolgáltól bevétel 1 1/2% levonás nyugdíja			7,12.000
6. Állam hozzájárulása a tanárok s tanítók fizetéséhez			422,820.000
			<u>522,797.000</u>

Tápdíjbevételek:

7. 150 növendéktől természetbeniek vagy annak az ellenértéke (fejenként 100 kgr 2 es liszt á 6000 K, 10 kgr. zsír á 32.000 K, 5 kgr. cukor á 14.000 K, 5 kgr. hüvelyes á 4000 K. összesen 1,010.000 K			151,500.000
8. 50% vagyis 75 teljes díjfizető á 1,300.000 K			97,500.000
9. 20% vagyis 30 féldíjas á 650.000 K			19,500.000
10. Állam 22 ingyenes növendékért á 1,300.000 K			28,600.000
11. Állam 15 féldíjas növendékért á 650.000 K			9,750.000
			<u>306,850.000</u>

Összes bevétel	}	523,797.000 K.
		306,850.000 K.
		<u>829,647.000 K.</u>

II. *Kiadások:*

1) *Dologi és vegyes kiadások:*

1. Világítás	20,000 000
2. Butorjavítás, ingók karbantartása	10,000.000
3. Mosatás	10,000.000
4. Tisztogatás	7,000.000
5. Épületfenntartás	30,000.000
6. Tanulók betegápolása	10,000.000
7. Tanügyi kiadások	10,000.000
8. Tűzifa vágással 18 vagon á 3,500.000 K	63,000 000
9. Tűzbiztosítási díj	6,000.000
10. Vegyes szükségletek (lámpa, seprő eszközök)	5,000.000
11. Irodai szükségletek	7,000.000
12. Nyugdíjjárulék 10 tanszék után	44,880.000
13. " 2 gyakorló isk. tanító után	5,304.009
14. Nyugdíjjárulék 4 iskolaszolga után	6,528.000
15. Felügyeleti és igazgatói költségek	6,000.000
16. Utiköltségek, napidíjak	3,000.000
17. Értesítő nyomása	3,000.000
18. Tanárok stb. fizetése után bélyegilleték	3,604.000
19. Tanárok, szolgák betegségi s gyógyszersegélyezése	17,000.000
20. Helyettesítési díjak (10 tornaóra s 10 egyéb óra)	16,000 000
	<u>283,316.000</u>

2) *Személyi kiadások.*

21. A melléklet szerint	625,044.000
-------------------------	-------------

3) *Főiskolai tápintézetnek fizetendő:*

22. 150 növendékért á 3,000.000 K	450,000.000
-----------------------------------	-------------

Összes kiadás 1,358.360 000

Indokolás a tanítóképzede költségvetési tervezetéhez.

A költségvetési tervezet az 1925. évi júliusi egyházkerületi közgyűlés 9. pontjába foglalt szerződési tervezet alapulvételével történt, amely szerint a tanárok és gyakorló iskolai tanítók fizetését s a családi pótlékát 90% erejéig az állam viseli, ugyanennek 10%-a, továbbá az egész lakbér, az összes dologi és egyéb kiadások pedig teljesen a tiszáninnení ref. egyházkerület, mint fenntartó testület által viselendők.

A költségvetési tervezet figyelemmel van arra, hogy az intézet legalább is a mai nivóján fenntartassék úgy, hogy a tanítóképzédének a ref. egyház kezelésébe való vétele semmiféleképen annak a visszaesését ne eredményezze s az intézet a növendékeknek

ugyanazokat a kedvezményeket nyújtsa, amelyeket az állam ma is nyújt. mert a taníttatásnak a megdrágítása nagyon könnyen az intézet elnéptelenedésére vezetne. A dologi kiadások a mai tényleges kiadások alapján vétettek fel s olyan összegben, hogy azok semmiféle redukciót nem tűrhetnek el, figyelemmel különösen a szerződés-tervezetnek arra a szigorú rendelkezésére, mely szerint az intézet összes felszerelésének a jó karban tartása az egyházkerületnek évenként ellenőrzött kötelessége.

Részletes indokolás :

Ad. 1. A beszerzett információk szerint 150 növendékre lehet számítani. Ma ugyan csak 126 számára van férő hely, azonban a köztartásnak a tanítóképzőből a főiskolai tápintézetbe való áthelyezésével be lehet rendezni a felszabaduló helyiségeket bennlakásoknak, ami természetesen rendkívüli befektetéssel járna. Mindenütt tehát 150 növendékkal számol a költségvetés-tervezet. Amennyiben ennél kevesebb növendék lenne, az semmi hátránnyal költségvetési szempontból nem járna, mert úgy is minden növendék ráfizetést jelent a fenntartó egyházkerületnek.

Tandij a tanítóképezdékben, a beszerzett információk szerint, sehol sincs. Sem a debreceni, sem a nagykőrösi tanítóképezdek nem szednek sem tandíjat, sem nyugdíjintézeti járulékot, hanem különböző címeken beírási mellékdíjakat szednek, amelyek ma a tanítóképezdében 289.000 K-t tesznek ki fejenként, e helyett kerek összegben a beírási mellékdíjak összege fejenként 300.000 K-ban vétetett fel. Ezek alól senki fel nem menthető. Beírási mellékdíjak címén a bevétel 45.000.000 K.

Ad 2. Ma az állami tanítóképezdében az internátusi és köztartási díjat együtt fizetik. Minthogy azonban a köztartásnak a képezdeből való kivétele s a főiskolai tápintézetbe való áthelyezése tervezetik, azért most a díjakat kétfelé kell választani, már csak a világos számadások kedvéért is.

Az államnál az a szokás, és ezzel egyelőre épen az állammal való szerződési viszonyra való tekintettel nem igen lehet szakítani, hogy az internátusi kedvezmények százalék szerint akként oszlanak meg, hogy a növendékeknek 30 százaléka ingyenes, 20 százaléka féldíjas és 50 százaléka teljes díjat fizető. Ezért a 150 növendéknek az 50 százaléka, vagyis 75 egy évre á 400.000 K teljes díjat fizet, 20 százaléka, vagyis 30 növendék féldíjat, á 200.000 K, 30 százaléka pedig, vagyis 45 növendék semmi internátusi díjat nem fizet.

Ad 3. A szerződési tervezet szerint az állam a római kath. és gör. kath. vallású növendékeknek az összlétszám 50 százaléka erejéig ugyanazokat a kedvezményeket adja, mint más állami intézetekben. Ez azt jelenti, hogy ha a növendékeknek épen 50 százaléka kath. vallású (amint hogy rendszeren ez az átlag), akkor az állam az ő részükre jutó ingyenes és féldíjas helyeket megfizeti. E címen vétetett fel, hogy 22 ingyenes és 15 féldíjas helyért az állam megtérítést ad.

Ad 4. 5 A tanároknak és a tanítóknak az országos felekezeti nyugdíjintézetbe való felvétele folytán utánuk a fenntartó tetemes nyugdíjjárulékokat fizet, amiknek a részben fedezésére az állam a fizetés 3 százalékának a levonását engedi meg. Tekintve azonban, hogy maga az állam is csak 1·5 százalék nyugdíjjárulékot szed a saját tanáraitól, úgyszintén az egyházkerület löbbi középiskolájában is csak 1·5 százalékot vonnak le e címen, azért itt sem lehet a tanárokat s a tanítókat mostohább elbánásban részesíteni.

Ad 6. E tételben az állam 90 százalékos hozzájárulása van kimutatva a tanárok és tanítók fizetéséhez, miután a szükségleti oldalon a tanárok összes fizetése ki van mutatva.

Ad 7. A tápintézeti bevételeknél szintén az állami rendszerhez alkalmazkodunk, nevezetesen az állam nem ismer teljesen ingyenes ellátást, hanem bizonyos mennyiségű lisztet, zsírt stb. követel be minden növendéktől. Minthogy az egyházkerületnek nincsenek alapítványai, amelyekből teljes ingyenességet nyújthatna s a főiskolai ingyenes tápintézeti helyek is a pénzbeli alapítványok devalvációja folytán annyira megcsökkentek, hogy azokból bizonyos számú helyeknek az átengedése csakis a theologus és gimnazista növendékek nem kívánatos megrövidítésével lehetne, — azért ingyenes helyek a tanítóképezdében nem volnának. 150 növendék tehát annyi természetbeni járulékot, vagy annak pénzbeli értékét ezentúl is tartozna befizetni, mint ahogy ma a tanítóképezdében dívik.

Ad 8. A tanítóképezdében ma elfogadott rendszer szerint a teljes díjat fizető növendékek még egy évre 1,700.000 K-t fizetnek internátusra és köztartásra együttesen. Minthogy 400.000 K internátusi díj címén már fenntebb számításba vétetett, azért ennek levonásával fejenként csak 1,300.000 K-t fizetnének a teljes díjt fizetők és 650.000 K-t a féldíjasok.

Ad 10., 11. Az állam ugyanoly módon járulna hozzá, mint fennebb a róm. kath. és gör. kath. növendékek ingyenes és féldíjas ellátásához.

Kiadások.

Ad 1—11. Az e címeken felvett kiadások mind a mai állapothoz megfelelőleg vannak felvéve s már itt rá kell mutatni arra, hogy a díszes és komplikált kivitelű épület fenntartása aránylag hasonlíthatatlanul több kiadást fog kívánni, mint a főiskolai nagy épület fenntartása.

Ad 15—16. A felügyeleti s igazgatási költségek, útiköltségek és napidíjak a főiskolánál tapasztalt kiadásokhoz vannak arányosítva.

Ad 18—19. A főiskolánál a tanárok a szolgálati szabályzat szerint azt a kedvezményt élvezik, hogy fizetési nyugtáik után bélyegilletéket a főiskola viseli, továbbá őket ingyenes orvosi kezelésben és 50 százalékos gyógyszersegélyben részesíti. Ezeket a kedvezményeket, miután mindannyian az egyházkerület fennhatósága alatt állanak és egy helyben teljesítenek szolgálatot, okvetlenül ki kell terjeszteni a képezdei tanárokra, tanítókra s egyéb alkalmazottakra.

Ad 20. Helyettesítési díjak szüksége merül fel, mert külön tornatanári tanszék nem vétetett fel. Az állami tanítóképzésben sincs rendszeresített tornatanár s így a tornaórákat a főiskolai tornatanár, mint helyettes tarthatná meg. Ez heti 10 óra. De ezen kívül még órabeosztás, vagy betegség miatt is mindig merülnek fel helyettesítendő órák.

Ad 21. A személyi kiadásoknál 10 tanszék és 2 gyakorló iskolai tanító van felvéve. Ma a tanszék száma 9, amiből 2 a képezde függő helyzete miatt betöltetlen. Debrecenben 10, Nagykőrösön 9 tanszék van, 10 ik tanszékül külön vallástanári tanszék vétetett fel, hogy a vallástanítás ügye ne legyen függővé téve a gyakran változó hitoktatónak a személyétől. Miután a vallástanári órák nem foglalják le teljesen a köteles 18 óraszámot, olyan tanszéket lehetne kombinálni, amelynél az illető vallástanár középiskolai tanári oklevél birtokában más szakra is, pl. németre vagy történetre is képesítve van. Külön van énektanár és egy zenetanár felvéve. Az állam is kimondta már elvileg a másik zenetanári állás szervezését és csak az intézet függő helyzete miatt nem tölti azt be. Szükség volna erre az egyházi énektanítás intenzívebbé való tétele céljából is. 10 tanszék helyett lehetne esetleg csak 9 tanszéket szervezni, ami azonban kevés megtakarítást jelentene, mert a tanárok fizetésének 90 százalékát úgyis az állam viseli. Az a kérdés különben, hogy 10 tanszék szerveztessék-e vagy csak 9, az államtól is függ, t. i., hogy hajlandó-e 10 vagy csak esetleg 9

tanszékre fizetéskiegészítést adni. Van még az intézetben egy gazdasági szaktanári állás is, amelyet azonban a földmivelési miniszter dotál s ezt lehet lesz továbbra is kérni.

Gyakorló iskolai tanítói állás mindenütt 2 van szervezve s a mostani állapot, amikor csak egy van, ideiglenes állapotnak tekintetik az állam részéről is.

A tanároknak és tanítóknak a fizetési osztályokba való besorozása az itteni állami tanítóképezde tényleges tanári és tanítói státusa alapján történt, ami, miután különböző korúak vannak benne, normál státusnak tekinthető.

Az államnál ma 2 nevelői állás van. Minthogy ezek fizetéséhez az állam nem járul hozzá, azért csak 1 nevelői állás vétetett fel.

Szükség van egy kertészi állásra, altiszti fizetéssel.

Négy iskolaszolga vétetett fel a mostani 5 helyett, mert a köztartás megszűnésével ennyi is el tudja látni az intézet takarítása körüli teendőket.

Ad 22. A bevételi oldal 7—11. tétele szerint az egyházkerület tápdíj címén csak 306,850.000 K-t szedne be, mert 23 növendék, mint ingyenes, készpénzben semmit sem fizetne, 15 pedig csak féldíjat fizetne és különösen, mert átmenetileg a mai állapothoz képest a növendékeknek az étkezését nem lehetne megdrágítani anélkül, hogy ez az intézet létszámának a rovására ne menne. Ennyiből azonban a növendékek étkezése nem kerül ki, mert a főiskolában az étkezés magasabb színvonalon áll, mint a képezdében s évente 8 q búzában, kereken 3 millió koronában van megállapítva. Minthogy pedig a főiskolában a képezdészek olcsóbb étkezhetése céljából nem lehet az étkezés nivóját leszállítani, mert elengedhetetlen követelmény a növendékeknek egészséges és elegendő mennyiségű tápszerral való ellátása, azért a képezdének kell a főiskolához alkalmazkodni és a tanítóképezde, illetve a fenntartó egyházkerület 150 növendék étkezésének az önköltségi árát, vagyis 450,000.000 K-t tartozik a főiskolai tápintézetnek megtéríteni. A 450,000.000 K és 306,850.000 K közti különbség 143,150.000 K. Ennyibe kerülne tehát a tanítóképzőbeli növendékek étkezésének az egyházkerületi támogatása és pedig ebből 39,650.000 K esik a 23 ingyenes és 15 féldíjasnak a kedvezményére, 103,500.000 K pedig annak a pótlására, hogy a növendékek a mostaninál kiadósabb, jobb ételmezést kapnának.

Meg kell jegyezni, hogy számítás tétellett abban az irányban is, hogy ha a képző növendékek számára továbbra is tenntartanék

az eddigi köztartás (külön gazdasszonnyal, főzőnővel és cselédséggel) és fenntartatnék az élelmezésnek a főiskolai tápintézeti kosztnál alacsonyabb nivója, ez nem jelentene az egyházkerület számára megtakarítást, sőt az egyházkerületnek ez 50.000.000 K-val kerülne több kiadásba. Tehát a képző-növendékeknek a főiskolai tápintézetbe való áthozatala egyfelől az ő kosztjukat tenné jobbá, másfelől pedig az egyházkerületnek végeredményben ez 50.000.000 K megtakarítást jelentene.

A bevételek és kiadások összesítése szerint 538,713.000 K hiány mutatkozik, aminek a fedezéséről az egyházkerületnek gondoskodni kellene.

Ez a hiány az első két évben oly mértékben csökkenne, amilyen mértékben az állam itthagyná a más felekezetű tanárait s azok fizetését teljes mértékben a szerződés szerint viselné, továbbá csökkenthető volna a hiány, ha az egyházkerület ideiglenesen egy tanszéket és egy gyakorló-iskolai tanítói állást nem töltene be.

Viszont számolni kell esetleg már az első évben a fizetéseknek és a lakbéréknek az emelkedésével is, amire nézve természetesen ezidőszertint semmiféle pontos számadat nem állhat rendelkezésre.

Rendkívüli kiadások.

Az első évben még rendkívüli kiadásokkal is kell számolni. Az épületek általában rossz karban vannak. A nagypépület szerencsétlen elhibázott cifra tetőszerkezete állandó súlyos karbantartási terhet fog jelenteni s különösen ma, a függő helyzet miatt, a szó szoros értelmében el van hanyagolva. Esőzés alkalmával a cseréptető legalább száz helyen csorog és több helyen már plafonbeázás fordult elő és falrészek, faldiszek omladoznak. Szükség volna az épület egy jórészen a cserép átrakására, részben kimeszelésére, a csatornák rendbehozatalára. A tetőnek s a falaknak gyökeres rendbehozatala, Farkas Ferenc építőmester szakvéleménye szerint, 100 millió K-ba kerülne. A mosókonyha és gazdasági raktár-épület zsindeleteteje és padlása teljesen rossz s az összes helyiségekbe eső alkalmával beömlik a víz. Elodázhatatlan szükség a tető kicserélése, ami 50 millió K ba kerül. Teljesen rossz a villanymotor, amely a házi vízvezetékbe és a vízöblítéses klosetekhez a vizet felnyomja. Egy új motor 40 millió K ba kerül. Teljesen rossz és eldugul a szennyvízvezető csatorna, amely a Vay-utcán és az iskolakerten keresztül vezet a Bába-gödörbe. Ennek a rendbehozatala 50 millió K-ba kerülne. Be kellene szerezni 60 új ágyat s 30 új szekrényt, aminek az ára 60 millió korona. Mindezeknek a rendkívüli kiadásoknak az összege 300 millió K t tesz ki, amiből legfeljebb az ágyak és szekrények beszerzését lehet elodázni.

Személyi kiadások. (Részletezés.)

Tanszékek s egyéb alkalmazottak	Fiz. osztály	Csal. tagok száma	Törzsfizetés	Családi pótlék	Lakpénz
1. Igazgató és pædagogiai tanszék	VII. 1.	4	54,600.000	8,160.000	természetben
2. Magyar tanszék	IX. 1.	—	30,600.000	—	„
3. Magyar, német tanszék	VIII. 2.	2	36,600.000	4,080.000	5,772.000
4. Vallástani, történeti tanszék	IX. 2.	—	28,200.000	—	4,440.000
5. Mennyiségtani tanszék	VIII. 2.	3	36,600.000	6,120.000	5,772.000
6. Természetrajzi tanszék	VII. 1.	3	54,600.000	6 120.000	7,104.000
7. Rajz és kézimunka tanszék	VIII. 2.	2	36,600.000	4,080.000	5 772.000
8. Földrajzi, történeti tanszék	VIII. 3.	1	34,200.000	2,040.000	5,772.000
9. Énektanári tanszék	IX. 1.	2	30,600.000	4,080.000	4,440.000
10. Zenetanári tanszék	IX. 3.	—	25,920.000	—	4,440.000
11. Gyakorló iskolai tanító	VIII. 2.	2	36,600.000	4,080.000	5,772.000
12. „ „	IX. 3.	—	25,920.000	—	4,440.000
Összesen			431,040.000	38,760.000	53,724.000
13. Egy nevelő	IX. 3.	—	18,600.000	—	term.
14. Kertész (kezelő altiszti rang)		2	11,880.000	3,360.000	„
15. Egy kinevezett szolgálta		3	11,880.000	4,320.000	„
16. 3 havibéres szolgálta		9	35,640.000	12 960.000	2,880.000
Összesen			78,000.000	20,640.000	2,880.000
Összes kiadás			1,358,360.000 K		
Összes bevétel			829,677.000 K		
Hiány			528,683.000 K		

Útmutatás a konfirmáció körüli eljárásra.

Az egyházkerületi közgyűlés tudatában van annak, hogy a konfirmációi előkészítés, maga a konfirmálás és a konfirmáltak megtartása nem szabályozható véglegesen addig, amíg a gyermekek és a serdülő ifjúság pastorizációja gyülekezeti életünkben intézményesen meg nem valósul.

Tudatában van továbbá annak, hogy a konfirmációval kapcsolatban kialakult felfogások és gyakorlatok erőszakkal és fegyelmi intézkedésekkel meg nem változtathatók, hanem a példaadás és a keresztyén eszmény kialakulása lesznek azok a tényezők, amelyek a kívánt reformokat tervszerűen fogják kitermelni.

Ezért az egyházkerületi közgyűlés, kerülni óhajt minden kényszerítést és óva int minden egyházi testületet attól, hogy természetellenesen erőltessen olyan változásokat, amelyek nem a kívánt eredményt, hanem félreértéseket idéznének elő.

Tekintettel azonban arra, hogy számos lelkipásztor és gyülekezet okulva a konfirmáció megszokott gyakorlatának elégtelenségén, máris tett olyan intézkedéseket, amelyek a gyülekezeti élet e fontos mozzanatát rendeltetésének megfelelőbbé tegye, az egyházkerületi közgyűlés a következőkre hívja fel az érdekeltek figyelmét:

1. Nyilvántartás készítendő nemcsak a konfirmált, hanem a konfirmálandó növendékekről is, hogy megállapítható legyen, kik vétettek fel az előkészítő órákra és kik nem.

2. Az úrasztalához senki nem járulhat, sem serdülő, sem felnőtt (áttérő) nyilvános vallás- és fogadástétel s ennek alapján a hitben való megerősítés (konfirmáció) szertartása nélkül.

3. Senki nem hocsátható vallás- és fogadástételre, mielőtt a lelkipásztor alaposan elő nem készíti és a presbitérium előtt ki nem kérdezi református keresztyén vallásunk főbb igazságai, a Bibliának és a magyar református keresztyén egyház történetének legalább elemi ismerete felől és az illető bizonyosságát nem adja keresztyén életének, arra való készségének, hogy a tízparancsolat és az egyházi kötelességek teljesítésére igaz szívvvel törekszik.

4. A konfirmáció idejére nézve az egyházkerületi közgyűlés tiltakozik az ellen a bibliai és kálvini felfogással merőben ellenkező felfogás ellen, mintha valakit azért és akkor kellene konfirmálni, mikor bizonyos életkort betöltött. Nem az életkor, hanem a 3 pont alatt körülírt feltételek az irányadók. Azt azonban hangsúlyozza, hogy egyházunk megmentése érdekében az úrvacsorához ne éretlen és kellő komolyságot nélkülöző gyermekek, hanem legalább 14 évet betöltött serdülők bocsáttassanak. Ez életkoron aluliak, de nem 12 évnél ifjabbak csak abban az esetben konfirmál-

hatók, ha a keresztyén igazságok, a Szentírás és az egyháztörténelem ismeretében, valamint egyházunk iránt való kötelességeik gyakorlásában kívánatos jártasságot és buzgóságot tanusítanak.

5. Azok a szülők, akik gyermekeiket nem bocsátják a konfirmációra, az Egyházi Törvény I. t.-c. 109. § c) pontjában előírt kötelességüket szegik meg, eljárásuk hithűségbe ütközik, ami az Egyházi Törvény V. t.-c. 34 § b) pontja értelmében fegyelmi vétség. Ha a lelkész és presbiterek figyelmeztetése eredménytelen lenne, az ilyenekkel szemben az egyházközségi bíróság köteles eljárni.

6. A konfirmáció előkészítése inkább hetenként a tél folyamán, mint naponként a tavaszi munkaidőben és legalább két télen át lenne tartandó. A lelkipásztor azok számára, akik igazolják, hogy hétköznapon nem érnek rá az előkészítő órák látogatására, ha a szükség úgy kívánja, köteles vasárnap tartani külön órákat.

7. Azok a konfirmandusok, akik a vizsga alkalmával elégtelen eredményt mutatnak fel, kötelesek újból járni az előkészítő órákra. Ha valaki erkölcsi fogyatkozás miatt útasítatik el a konfirmációtól, köteles alávetni magát a lelkipásztor és a presbiterek megfigyelésének. Ha megjavul, akkor bizonyos idő, de legalább egy év eltelte után bocsátható konfirmációra.

Aki 18 életévét betöltötte és ismételt intés dacára sem akar konfirmálni, fegyelmi eljárás alá vonandó addig, amig mulasztását helyre nem hozza, a választók névjegyzékébe föl nem vehető.

8. A lelkipásztor és a presbitérium fegyelmi vétséget követnek el, ha felületes megvizsgálás után olyanokat bocsátanak a konfirmációi vallás- és fogadástételre s olyanokat engednek az úrasztalához, akik teljesen járatlanok a kívánt ismeretekben és e mellett a keresztyén élet gyakorlásában súlyos kifogás alá esnek.

9. Sürgős teendő a gyülekezetek felvilágosítása a konfirmáció és az úrvacsora helyes felfogása érdekében és azért, hogy a szülők önként is gyermekeik lelki üdvösségét tartván szem előtt, gyermekeik konfirmációját ne úgy tekintsék, mintha azok a konfirmálással minden kötelességüket teljesítették volna egyházuk iránt és azután szabadon fordíthatnak hátat a templomnak, az úrasztalának és keresztyén kötelességeiknek, hanem ellenkezőleg, úgy tekintsenek a konfirmációra, mint gyermekük életének ünnepies fordulópontjára, amikor felvétetnek a gyülekezet úrvacsorával élő ama tagjai közé, akiktől egyházunk hűségét, munkát és áldozatokat vár. A felvilágosítás a lelkipásztorok, tanítók és presbiterek kötelessége.

10. Az egyházkerületi közgyűlés e kérdéssel kapcsolatban kívánatosnak tartja, hogy a lelkészek úgy az elemi, mint az ismétlőiskola növendékei részére hetenként legalább egyszer bibliáórát tartsanak.

11. Felhívatnak az egyházmegyei belmissziói bizottságok, hogy egyházmegyénkben kisérik figyelemmel a konfirmáció ügyét és az egyes gyülekezetekben észlelt érdemleges tapasztalataikról tegyenek jelentést az egyházmegyei közgyűlésnek.

Felhívás

az egyházkerület egyházközsegeinek presbitériumaihoz.

Az egyházkerület közgyűlés, mielőtt kimondaná a döntő szót a sárospataki állami tanítóképzőintézet átvétele kérdésében, az ügy óriási horderejére való tekintettel, ismerni kívánja gyülekezeteink teherbíróképességét s a fenntartásba vétel következményeként kimaradhatatlan rendkívüli megadóztatás eredményét. E célból egy előkészítő bizottságot szervezett. E bizottság alapvető munkálattal kíván készíteni azon rovatos ívek kitöltése alapján, melyeket az egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvéhez csatoltan kap meg minden gyülekezet. Szíveskedjenek a presbitériumok mind a két rovatos ívet a 2. sz. ív hátlapján közölt tájékoztatás alapján pontosan és lelkiismeretesen kitölteni s azokat folyó évi nov. hó 10-éig illetékes espereseikhez elküldeni, akik az adatokat egyházlátogatási járásokként fogják a járási számvevőkkel összegeztetni, maguk az esperes urak pedig a járások összegét egyházmegyéjőkre nézve összeadni s alulírotthoz f. évi december hó 10-éig lesznek szívesek a bizottság további eljárása céljából beküldeni. Kimondhatatlanul nagy érdek fűződik ahhoz, hogy ezek a rovatos ívek pontosak és hűek legyenek, idejében elkészüljenek, azért atyafiságos szeretettel kérjük a mélyen tisztelt presbitériumot, hogy ennek a nagy érdeknek hű letéteményesei legyenek, gondos és lelkiismeretes munkát végezzenek.

A szóban forgó nagy kérdésben mindnyájunknak éreznünk kell Isten és emberek előtt a történelmi nagy felelősséget.

Tegye Isten áldásossá ebheli igyekezetünket!
Atyafiságos tisztelettel és szeretettel

Cigánd, 1926 okt. 5.

A bizottság nevében:

Janka Károly

mint a bizottság lelkeszei elnöke.

